

CCOP

आऔ

वार्षिक साधारण सभा २०८१ पौष १२

वार्षिक प्रतिवेदन

Scan to Download

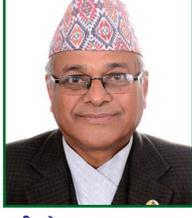
दिगो एवं मर्यादित सहकारी अभियानको नेतृत्वदायी महासंघ
NCF NATIONAL COOPERATIVE FEDERATION OF NEPAL LTD.
राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

पूल्चोक, ललितपुर
पो.ब.नं. ११८५९, काठमाडौं
फोन नं. : ०१-५०१०११६, ५०१००३३

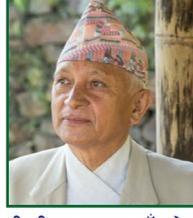

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

सल्लाहकार

श्री केशव प्रसाद वडाल

श्री दीपक प्रकाश बाँस्कोटा

माननीय खगराज अधिकारी

श्री देवेन्द्रराज कंडेल

श्री लिलामणी पोखरेल

श्री गणेश शाह

डा. उषा भ्वा

विज्ञ समूह

श्री काशीराज दाहाल

श्री सरस्वती पोखरेल

श्री हिमा वस्नेत भट्टराई

श्री सरोज कुमार शर्मा

श्री रविन्द्र के.सी.

डा. चन्द्रमणि अधिकारी

श्री गोपीनाथ मैनाली

श्री शंकर पाण्डे

श्री चिन्तामणि शिवाकोटी

श्री केदार कोडराला

श्री केशव प्रसाद रेग्मी

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

संचालक समिति

लेखा सुपरिवेक्षण समिति

अध्यक्ष

श्री ओमदेवी मल्ल

निवर्तमान अध्यक्ष

श्री मिनराज कडेल

वरिष्ठ उपाध्यक्ष

श्री रमेश प्रसाद पोखरेल

संयोजक

श्री भीम प्रसाद तुलाचन

उपाध्यक्ष

श्री खेम बहादुर पाठक

उपाध्यक्ष

श्री डि.बी. वस्नेत

उपाध्यक्ष

श्री इन्दिरा पन्त

सदस्यहरु

श्री अम्मरनाथ न्यौपाने

संचालकहरु

श्री टेक प्रसाद चौलागाईं

श्री हुमा कुमारी जि.सी (अन्जु)

श्री बद्रीप्रसाद लम्साल

श्री काशीचन्द्र बराल

श्री हेमकुमारी अधिकारी

श्री परितोष पौड्याल

श्री हरिहरनाथ योगी

श्री माधवप्रसाद जोशी

श्री शम्भुप्रसाद गुप्ता

श्री छत्रप्रसाद रिमाल

श्री पार्वती न्यौपाने

श्री टिका न्यौपाने

श्री नथुनी यादव

श्री प्रेम प्रसाद सुवेदी जैसी

श्री सुमन नेपाल

श्री होमनाथ जैसी

श्री एकता शाह

श्री कमलाकुमारी सुवेदी (पौडेल)

श्री योगमाया सुवेदी

श्री शारदा दहल

श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा
सचिव, संचालक समिति

विषय-सूची

१) सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्ष श्री ओमदेवी मल्लद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन	५-२३
२) लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट संयोजक श्री भीम प्रसाद तुलाचनद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन	२४-३१
३) लेखापरिक्षकको प्रतिवेदन सहित आ.व. २०८०/८१ को वासलात तथा सोही अवधिको आम्दानी तथा खर्च हिसाब लगायत अन्य विवरण तथा अनुसूचिहरू	३२-५५
४) आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक प्रगति विवरण	५६-७५
५) चालु आ.व. २०८१/८२ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट	७६-८२
६) सदस्य संघ/संस्थाहरूको विवरण	८३-११२
७) सहकारी अभियानको भिजन २०३०	११३-११६

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

३२ औं वार्षिक साधारण सभा

२०८१ पौष १२ गते, पूल्चोक, ललितपुर

कार्यक्रम

उद्घाटन कार्यक्रम

क्र.सं	विवरण	कार्यक्रम
१.	प्रमुख अतिथिज्यू तथा विशिष्ट अतिथिज्यूहरूको आगमन	राष्ट्रिय सहकारी महासंघका अध्यक्षज्यू तथा अन्य पदाधिकारीहरूज्यूद्वारा स्वागत
२.	सभापतित्व ग्रहण	श्री ओमदेवी मल्लज्यू, अध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ
३.	आसन ग्रहण	क) प्रमुख अतिथि माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीज्यू
		ख) महासंघका सल्लाहकारज्यूहरू
		ग) अन्य अतिथिज्यूहरू
		घ) महासंघका निवर्तमान अध्यक्षज्यू, पदाधिकारीज्यूहरू, संचालकज्यूहरू तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिका सदस्यज्यूहरू
४.	स्वागत मन्तव्य	श्री रमेश प्रसाद पोखरेलज्यू, वरिष्ठ उपाध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ
५.	सप्तरङ्गी मैनवत्ती प्रज्वलित गरी उद्घाटन	प्रमुख अतिथि माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीज्यूबाट
६.	वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत	श्री ओमदेवी मल्लज्यू, अध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ
७.	लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत	श्री भीम प्रसाद तुलाचनज्यू, संयोजक, लेखा सुपरिवेक्षण समिति, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ
८.	शुभकामना मन्तव्य	क) श्री पिताम्बर घिमिरेज्यू, रजिष्ट्रार, सहकारी विभाग
		ख) अतिथिज्यूहरू
		ग) महासंघका सल्लाहकारज्यूहरू
९.	प्रमुख अतिथिको सम्बोधन	प्रमुख अतिथिज्यू
१०.	मायाको चिनो प्रदान	प्रमुख अतिथिज्यूलाई
११.	धन्यवाद मन्तव्य सहित उद्घाटन सत्र अन्त्य	श्री ओमदेवी मल्लज्यू, अध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ
१२.	खाना	

बन्द सत्र प्रारम्भ

३२ औं वार्षिक साधारण सभाका प्रस्तावहरू

- १) संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्वन्धमा।
- २) लेखा सुपरिवेक्षण समितिको तर्फबाट प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्वन्धमा।
- ३) आ.ब. २०८०/८१ को वार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन अनुमोदन गर्ने सम्वन्धमा।
- ४) आ.व. २०८१/८२ को प्रस्तावित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत गर्ने सम्वन्धमा।
- ५) आ.व. २०८१/८२ को लेखापरीक्षकको नियुक्ति तथा पारिश्रमिक निर्धारण सम्वन्धमा।
- ६) ४ वर्षो (आ.ब. २०८१/८२ देखि २०८४/८५) व्यवसायिक योजना स्वीकृत सम्वन्धमा।
- ७) विभिन्न कोषका रकमहरू जगेडा कोषमा सार्ने सम्वन्धमा।
- ८) विनियम संशोधन सम्वन्धमा।
- ९) आन्तरिक कार्यविधिहरू पारित तथा संशोधन सम्वन्धमा।
- १०) साधारण सभाको निर्णयहरू प्रमाणित गर्न प्रतिनिधिहरू चयन गर्ने सम्वन्धमा।
- ११) विविध
  - क) सहकारीका समसामयिक समस्या तथा समाधानका उपाय सम्वन्धमा।
  - ख) संचालक तथा महाप्रबन्धकको सेवा सुविधा सम्वन्धमा।

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षद्वारा प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन

आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरू एवं सञ्चारकर्मी मित्रहरू

१. राष्ट्रिय सहकारी महासंघको यस गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित प्रमुख अतिथिज्यू, सल्लाहकारज्यूहरू, अतिथिज्यूहरू, राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरू तथा सञ्चारकर्मी मित्रहरूमा सहकारी अभियान एवं व्यक्तिगत रूपमा हार्दिक स्वागत अभिवादन व्यक्त गर्दै सञ्चालक समितिको तर्फबाट वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
२. सहकारी अभियानको शीर्षस्थ निकाय यस महासंघको गत वर्ष सम्पन्न ३१ औं वार्षिक साधारण सभाबाट मेरो नेतृत्वमा सञ्चालक समितिको सर्वसम्मतरूपमा निर्वाचित गरी कार्यभार सुम्पिनु भएकोमा आदरणीय सम्पूर्ण राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरू प्रति सञ्चालक समिति एवं मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । साथै, उक्त सभाले तीन सदस्यीय लेखा सुपरिवेक्षण समिति समेत सर्वसम्मत चयन गरेको व्यहोरा स्मरण गराउन चाहन्छु । यहाँहरूले सुम्पिनु भएको जिम्मेवारी अनुसार यस समिति अहोरात्र क्रियाशिल रहदै आएको जानकारी गराउँदै सहकारी अभियानको श्रीवृद्धिमा निरन्तर अघि बढ्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

अन्तराष्ट्रिय सहकारी परिवेश

३. सहकारी अभियान खास गरी न्यून र मध्यमवर्गीय श्रमजीवी किसान, मजदुर एवं सर्वसाधारण जनताबाट सञ्चालित अभियान भएकोले सहकारीप्रति सर्वसाधारण जनताको आकर्षण बढेर गएको हो । संसारभर सहकारी अभियानले सरकारको विकास सहयात्रीको रूपमा हातेमालो गर्दै आएको छ । छरिएर रहेको स्थानीय श्रोत साधन आपसी सहकार्यका आधारमा परिचालन गरी रोजगारी श्रृजना, सामाजिक न्याय सहितको आर्थिक सम्वृद्धि, साँस्कृतिक उन्नयन र वातावरणीय सुधारका लागि सहकारी अभियान एक सशक्त माध्यम भएकोले संयुक्त राष्ट्र संघ र यस अन्तरगतका युएनडीपी, आइ.एल.ओ, एफ. ए. ओ. एवं युरोपीयन यूनियन आदि निकायहरूले अन्तराष्ट्रिय सहकारी अभियानसँग लामो समयदेखि सहकार्य गर्दै आएका छन् । हाल विश्वको कुल जनसंख्याको १२% जनसंख्या समेटेरी करीव २८ करोड भन्दा बढि व्यक्तिहरूलाई प्रत्यक्ष रोजगार उपलब्ध गराएको सहकारी क्षेत्रले उच्चमशिलता विकास, उत्पादनवृद्धि, रोजगार श्रृजनाका साथसाथै सामाजिक न्यायमा आधारित आर्थिक विकासमा पुऱ्याएको महत्वपूर्ण योगदानको सम्मान गर्दै दीगो विकास लक्ष्य प्राप्तमा सहकारी क्षेत्रको योगदान अझ बृहत बनाउन संयुक्त राष्ट्र संघको गत महासभाले सन् २०२५ लाई अन्तराष्ट्रिय सहकारी वर्षको रूपमा मनाउने घोषणा गरेकोछ । “सहकारीले सुन्दर भविष्य निर्माण गर्छ” भन्ने थिमका साथ अन्तराष्ट्रिय सहकारी वर्ष भव्यतापूर्वक मनाउन सम्पूर्ण सदस्य राष्ट्रहरू, विकास साभेदारहरू एवं अन्तराष्ट्रिय सहकारी अभियानलाई अन्तराष्ट्रिय सहकारी महासंघ (आइसिए) द्वारा भारतको राजधानी नयाँदिल्लीमा हालै सम्पन्न विश्व सहकारी सम्मेलन एवं आइसिए महासभाका अवसरमा आवाहन गरिएको कुरा यहाँहरू समक्ष जानकारी गराउन पाउँदा हामीलाई खुसी लागेको छ । तसर्थ, सन् २०२५ को अवधिभर विविध प्रकारका कार्यक्रमहरू गरी देशभर अन्तराष्ट्रिय सहकारी वर्षका कार्यक्रमहरू मनाउन राष्ट्रिय सहकारी महासंघ नेपाल सरकार, प्रदेश तथा स्थानीय सरकार एवं राष्ट्रिय सहकारी बैंक, सम्पूर्ण केन्द्रीय, प्रदेश, जिल्ला स्तरीय सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई हार्दिक आवाहन गर्दछु ।

अन्तराष्ट्रिय सिद्धान्त तथा मूल्यमा परिमार्जन

४. नेपालको सहकारी अभियानको तर्फबाट म आफूले अन्तराष्ट्रिय सहकारी महासंघमा प्रतिनिधित्व गर्दै आइसीए ग्लोबल बोर्ड सदस्यको भूमिका सफलतापूर्वक निर्वाह गरेसंगै आइसीए ग्लोबल बोर्डद्वारा गठित सुशासन समितिमा म समेत रही आइसीएका सदस्य संघ महासंघहरूसंग वृहत परामर्श एवं वृहत् गरेर परिमार्जन गरी पेश गरिएको ICA Statement on Cooperative Identity हालै भारतको नयाँदिल्लीमा सम्पन्न विश्व सहकारी सम्मेलन एवं आइसीए महासभाबाट अनुमोदन भएको कुरा जानकारी गराउन पाउँदा अत्यन्त खुसी लागेको छ । परिमार्जित Cooperative Identity Statement अनुसार देहाए वमोजिम १० वटा सहकारी मूल्यहरू मध्ये पारदर्शिता एवं जवाफदेहिता नयाँ र व्यक्तिगत जिम्मेवारी र सामाजिक तथा वातावरणीय जिम्मेवारी मूल्य परिमार्जित स्वरूपमा आएका छन् । यसैगरी ७ सहकारी सिद्धान्तहरू मध्ये पाँचौँ सिद्धान्त शिक्षा, तालीम तथा सार्वजनिक प्रवर्द्धन र सातौँ सिद्धान्त सामुदायिक संलग्नता परिमार्जित स्वरूपमा आएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु ।

मूल्यहरू सिद्धान्तहरू

मूल्यहरू		सिद्धान्तहरू	
१	आपसी आत्मनिर्भरता (Mutual Self Help)	१	स्वेच्छिक तथा खुला सदस्यता (Voluntary & Open Membership)
२	व्यक्तिगत जिम्मेवारी (Personal responsibility)	२	सदस्यको प्रजातान्त्रिक नियन्त्रण (Democratic Member Control)
३	प्रजातन्त्र (Democracy)	३	सदस्यको आर्थिक सहभागिता (Member Economic Participation)
४	समन्याय (Equity)	४	स्वायत्तता र स्वतन्त्रता (Autonomy & Independence)
५	समानता (Equality)	५	शिक्षा, तालीम तथा सार्वजनिक प्रवर्द्धन (Education, Training and Public Promotion)
६	ऐक्यवद्धता (Solidarity)	६	सहकारीहरू विच सहयोग (Cooperation among Cooperatives)
	नैतिक मूल्यहरू	७	सामुदायिक संलग्नता (Community Engagement)
१	इमान्दारिता (Honesty)		
२	पारदर्शिता (Transparency)		
३	जवाफदेहिता (Accountability)		
४	सामाजिक तथा वातावरणीय जिम्मेवारी (Social & Environmental Responsibility)		

अन्तराष्ट्रिय मञ्चमा प्रतिनिधित्व एवं सम्बन्ध विस्तार

५. गत अप्रिलमा जोर्डनमा सम्पन्न ११ औँ एसिया प्रशान्त सहकारी मन्त्रीयस्तरीय सम्मेलनमा नेपालबाट भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका माननिय मन्त्री बलराम अधिकारीज्यूको नेतृत्वमा तत्कालीन सचिव श्री गोकर्णमणि दुवाडीज्यू, सहसचिव श्री कृष्ण प्रसाद सापकोटाज्यू एवं महासंघको अध्यक्षको हैसियतले म स्वयंको सहभागिता रहेको थियो । सो

अवसरमा माननीय मन्त्रीज्यूद्वारा नेपालको सहकारी अभियानको अवस्था र सहकारी प्रवर्द्धनमा अनुकूल कानूनी वातावरण निर्माणका लागि नेपाल सरकारका कार्यदिशावारे संवोधन गर्नु भएको थियो भने महासंघका अध्यक्षज्यूद्वारा Resilience of Cooperatives Recognized in the National Constitution विषयक कार्यपत्र प्रस्तुती गरी नेपालको संविधानले सहकारीको आर्थिक समुत्थानशिलतालाई दिएको मान्यताकावारे अन्तराष्ट्रिय समुदायलाई बोध गराउनु भएको थियो ।

- ६ राष्ट्रिय सहकारी महासंघले वि.सं. २०५४ देखि अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघमा आफ्नो सक्रिय उपस्थिति देखाउदै आएको छ । यसक्रममा महासंघवाट प्रतिनिधित्व गरी म स्वयं अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघको ग्लोबल बोर्ड सदस्य भई कार्यकाल पुरा गरीसकेको र विगत देखि नै महासंघको एशिया प्रशान्त क्षेत्रीय बोर्ड एवं क्षेत्रगत समितिहरूमा रही नेपालले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ । हाल महासंघका एशिया प्रशान्त क्षेत्रीय बोर्डमा निवर्तमान अध्यक्ष श्री मिनराज कडेलज्यूले सक्रिय प्रतिनिधित्व गर्दै आउनु भएको छ भने आइसीए-एपी अन्तरगतका विभिन्न क्षेत्रगत समितिहरूमा समेत सहकारी अभियानको तर्फबाट सक्रिय प्रतिनिधित्व रहदै आएको छ । हालै भारतको राजधानी नयाँदिल्लीमा सम्पन्न विश्व सहकारी सम्मेलन एवं आइसीए महासंभामा नेपालकोतर्फबाट महासंघका पूर्व अध्यक्ष श्री केशव प्रसाद वडालज्यू, निवर्तमान अध्यक्ष श्री मिनराज कडेलज्यू, वरिष्ठ उपाध्यक्ष श्री रमेश प्रसाद पोखरेलज्यू लगायतका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता रहेको थियो ।
- ७ राष्ट्रिय सहकारी महासंघले आफ्ना वाह्य मुलुकका काउन्टरपार्ट संघ, महासंघ तथा संस्थाहरूसँग सुमधुर सम्बन्ध विस्तार गर्दै आएको छ । यसैक्रममा नेपालको सहकारी अभियानको अध्ययन तथा अवलोकनका लागि भारतका विभिन्न राज्यहरूवाट आएका सहकारीकर्मीहरूको प्रतिनिधिमण्डललाई नेपालको सहकारी अभियानको तर्फबाट महासंघले विभिन्न समयमा स्वागत अभिवादनका साथै नेपालको सहकारी अभियानको अवस्थाका वारेमा प्रकाश पाउँ आएको छ भने नेपाली सहकारीकर्मीहरूलाई भारत लगायत अन्य देशका सहकारी गतिविधिका वारेमा अध्ययन अवलोकन गर्न पठाउँदै आएको व्यहोरा जानकारी गराउदछौ ।

मुलुकको आर्थिक परिदृष्य

८. विशेष गरी कोभिड-१९ महामारीको प्रभाववाट पुनरुत्थानतर्फ अग्रसर अर्थतन्त्रमा रूस युक्रेन एवं इजरायल प्यालेस्टाइनबीचको युद्धबाट थप चुनौती सिर्जना गरेका कारण विश्व अर्थतन्त्रमा आएको संकुचनले नेपालको अर्थतन्त्र समेत प्रभावित भएको थियो । हाल मुलुकको समष्टिगत अर्थतन्त्र सुधारात्मक छ । वैकिंग क्षेत्रमा पर्याप्त तरलता, विदेशी मुद्राको यथेष्ट सञ्चिति, लगानीका लागि अनुकूल ब्याजदर र बलियो सरकार हुँदासमेत उत्पादन, उपभोग र लगानीका क्षेत्रमा अपेक्षित प्रगति गर्न नसकेको अवस्था छ । सहकारी क्षेत्रमा देखिएको पछिल्लो परिदृष्यले कतिपय संस्थामा ऋण असुली नहुँदा तरलताको अभाव र वचत फिर्ताको समस्या रहेकोछ भने कतिपय संस्थामा लगानीयोग्य पूँजी प्रयाप्त मात्रामा हुँदा समेत उत्पादनशील क्षेत्रमा लगानी वढाउन नसकेको अवस्था छ । यस अवस्थामा सहकारी क्षेत्रले सदस्यहरू माझ उद्यमशिलता विकासका कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी उत्पादनशिल क्षेत्रका लगानीका नयाँ क्षेत्र पहिल्याई उत्पादन वृद्धि, रोजगारी श्रृजना, गरिवी निवारण र आर्थिक विकासमा थप योगदान पुर्याउन सम्पूर्ण संघ/संस्थाहरूलाई म हार्दिक अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

सहकारीको समग्र अवस्था

९. वि.स. २०१३ साल चैत्र २० गते चितवनमा बखानपुर सहकारी ऋण समितिको स्थापना भई शुरू भएको नेपालको सहकारी अभियानले करिब ७ दशक लामो यात्रा पार गरिसकेकोछ । नेपालको संविधानले सहकारी क्षेत्रलाई समाजवादउन्मुख अर्थतन्त्र निर्माण र आर्थिक विकासको एक खम्बाका रूपमा स्वीकार गरेको छ । सवै जिल्लामा सञ्जाल विस्तार भएको सहकारी क्षेत्रमा आर्थिक सर्वेक्षण २०८०/८१ अनुसार २०८० फाल्गुण मसान्तसम्ममा विभिन्न प्रकृतिका प्रारम्भिक सहकारी संस्थाहरू ३१ हजार ४ सय ५०, सदस्य संख्या ७३ लाख ८३ हजार ५ सय २८ र प्रत्यक्ष रोजगार ९४ हजार २ पुगेको छ । यस अवधिसम्म रू ४ खर्व ७८ अर्व ११ करोड वचत जम्मा भै ४ खर्व ५ अर्व ३ करोड ऋण प्रवाह भएको छ । यसै गरी मुलुकभर जिल्लास्तरीय संघहरू ३२५, विषयगत केन्द्रीय संघहरू १८, राष्ट्रिय सहकारी बैंक १ र सहकारीको सर्वोच्च निकायको रूपमा राष्ट्रिय सहकारी महासंघ क्रियाशिल रहेको छ । नेपाल संघीय संरचनामा गईसके पछि सहकारी अभियानको दर्ता, नियमन, प्रवर्द्धन गर्ने अभिभारा स्थानीय

तह, प्रदेश र संघमा बाँडिएको छ। तथापि, तिनै तहका सरकारमा सहकारीहरूको संख्या र कारोवारको आधारमा सहकारी ऐन नियमले प्रदान गरेका अनुगमन, नियमन तथा सुपरिवेक्षणको दायित्व निर्वाह गर्न आवश्यक दक्ष जनशक्ति, स्रोत साधनको कमीका कारण सहकारी क्षेत्रले राज्यबाट प्रयाप्त अभिभावकत्व पाउन नसकेकोले यस क्षेत्रको प्रवर्द्धन र सुशासनमा असर पर्न गएको विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदनले देखाएका छन्।

१६ औं योजनामा सहकारी

१०. नेपाल सरकारले चालु आ.व. २०८१/८२ देखि १६ औं योजना (२०८१/८२-२०८५/८६) कार्यान्वयनमा ल्याएको छ। “सार्वजनिक र निजीसँगै सहकारी क्षेत्रले पनि मुलुकको अर्थतन्त्रलाई क्रियाशिल बनाइरहेको” उद्घोषसँगै कार्यान्वयनमा आएको १६ औं योजनाले योजना अवधिमा कूल लगानी रु.१११ खर्ब ८४ अर्ब २३ करोड मध्ये सहकारी क्षेत्रबाट २ खर्ब ९० अर्ब ७९ करोड लगानी हुने लक्ष्य लिएको छ। यो कूल लगानी लक्ष्यको २.६ प्रतिशत हो। महासंघद्वारा १६ औं योजना निर्माणका क्रममा सहकारी अभियानका तर्फबाट व्यापक छलफल गरी राष्ट्रिय योजना आयोगमा सुझावहरू पेश गरिएकोमा १६ औं योजनाले सहकारीमा स्वनियमन, सुशासन प्रवर्द्धन र सहकारी विकासका लागि देहाएका योजना तथा कार्यक्रमहरू अघि सारेको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु।

- क) सहकारीको वर्गिकरण, एकिकरण र संरचनात्मक सुधार गर्ने,
- ख) आन्तरिक लेखा परिक्षण तथा प्रमाणीकरण, सघन अनुगमन सुपरिवेक्षण लगायतका कार्यक्रमहरू अघि बढाउने,
- ग) सहकारीको स्रोत साधनलाई उत्पादनशिल कार्यमा लगाउन जोड दिने
- घ) उर्वर खेतीयोग्य जमीन चक्लाबन्दी गरी सामूहिक सहकारी खेती प्रवर्द्धन गर्ने,
- ङ) कृषकहरूलाई सहजरूपमा कृषि कर्जा र विमा सुविधा उपलब्ध गराउने र उद्यमशिलता अभिवृद्धि गर्ने
- च) “उत्पादनका लागि अनुदान”को व्यवस्था गर्ने एवं ब्राण्डिङ तथा बजार प्रवर्द्धन गर्ने
- छ) कर्जा सूचना केन्द्र, बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोष स्थापना गरी बचत फिर्ताको प्रत्याभूत गर्ने,
- ज) दोश्रो तहको नियमनकारी निकाय स्थापना गर्ने।

चालु आ. व. २०८१/८२ को वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

११. चालु आ. व. २०८१/८२ का लागि नेपाल सरकारद्वारा देहाएका वार्षिक नीति, कार्यक्रमहरू सार्वजनिक गरिएको जानकारी गराउँदछु।

- क) सहकारी ऐन संशोधन, बचत तथा ऋण सहकारीको नियमन गर्न नियामक निकाय गठन गर्ने,
- ख) सहकारी संघ/संस्थाहरूको एकीकरण, कर्जा सूचना केन्द्र, कर्जा असुली न्यायधिकरण, बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोष गठन,
- ग) सहकारी संस्थाको संचालक र एकाघरका परिवारको सदस्यको नाममा रहेको धितोको सुरक्षणमा ५ लाख रूपैयाँसम्मका बचतकर्ताको रकम फिर्ता,
- घ) सरकारी, निजी, सहकारी र विकास साभेदारबाट कृषि क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गर्न कृषि लगानी दशक घोषणा,
- ङ) जमीन एकिकरण र चक्लाबन्दी गरी व्यवसायिक रूपमा सामूहिक खेती, पशुपंक्षीपालन तथा जडीवुटी खेती गर्ने सहकारीलाई ब्याज अनुदान, प्राविधिक सहयोग र मेशिनरी आयातमा कर छुट,
- च) सहकारी संघ/संस्थाहरूबाट पेश हुने जग्गा रोक्का तथा फुकुवासम्बन्धी कार्य अनलाईन प्रणालीबाट संचालन।

सहकारिताको प्रवर्द्धन एवं सुदृढिकरणका लागि नेपाल सरकारद्वारा अघि सारिएका योजना र बजेटका कार्यक्रमहरूको स्वागत गर्दै खास गरी महासंघको निरन्तर प्रयास, समन्वय र सुझावका आधारमा नेपाल सरकारद्वारा चालु आ.व.मा बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्जा सूचना केन्द्र, सहकारी ऋण असुली न्यायधिकरणका लागि बजेट समेत विनियोजन गरिएकोमा धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं। सो अनुसार सहकारी अभियानसंगको समन्वयमा यथाशिघ्र कार्यान्वयनका लागि नेपाल

सरकार समक्ष हामी जोडदार माग गर्दछौं । साथै योजनाको प्रक्षेपण अनुसार सहकारी क्षेत्रका तर्फबाट आवश्यक लगानी वढाउन एवं कार्यक्रममा सहभागी भई लाभान्वित हुन समेत सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई हार्दिक आह्वान गर्दछौं ।

आदरणीय राष्ट्रिय प्रतिनिधि महानुभावहरू,

१२. सहकारी अभियानको नेतृत्वदायी निकायको हैसियतले समग्र सहकारी अभियानलाई गोलबन्द गर्दै सहकारी गतिविधिहरूलाई मर्यादित, व्यवस्थित र सुशासित ढंगमा अघि वढाउन सरकार, सहकारी अभियान, राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय समुदायसंग समन्वय एवं सहकार्य गर्दै महासंघको वर्तमान सञ्चालक समितिले गत २०८० पौष २७ र २८ गते सम्पन्न ३१ औं वार्षिक साधारण सभाका निर्णय, स्वीकृत नीति, वार्षिक कार्यक्रम बजेट एवं मार्गनिर्देशन अनुसार विभिन्न गतिविधिहरूलाई सक्रियताका साथ अघि वढाउदै आएकोछ । सहकारीको सिद्धान्त, मूल्य मान्यता विपरित संचालित भै सुशासनमा नचलेका सहकारी संस्थाहरूका कारण सहकारी अभियानप्रति आम जनमानसको विश्वास घटेको चुनौतीपूर्ण परिस्थितिबीच सहकारी अभियानप्रति आमसमुदायको विश्वास कायम राख्न तथा समस्या समाधानमा बल पुर्याउन महासंघद्वारा कार्यान्वयन गरिएका कार्यक्रमहरूको उपलव्धी समग्रमा सन्तोषप्रद रहेकोछ । महासंघको रणनीतिक स्तम्भहरू तथा आ.ब. २०८०/८१ का नीति, कार्यक्रम र बजेटका आधारमा कार्यान्वयन गरिएका क्रियाकलापहरूको प्रगतिलाई देहाय अनुसार प्रस्तुत गर्न चाहन्छौं ।

अनुकूल वातावरण निर्माण

नीति कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन

क. संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारका नीति तथा कार्यक्रममा सहकारी क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्न अभियानको तर्फबाट सुझावहरू पठाइएको, राजस्व तथा मौद्रिक नीतिमा सहकारी विषयलाई सम्बोधन गर्न सरोकारवालाहरूबीच छलफल गरी राय सुझाव पठाइएकोछ । फलस्वरूप नेपाल सरकारको आ.ब. २०८१/८२ को बजेट वक्तव्यले मैले माथि उल्लेख गरेका सहकारी ऐन नियममा संशोधन, प्रभावकारी नियामक निकाय गठन, सहकारी एकीकरण, कर्जा सूचना केन्द्र, कर्जा असुली न्यायधिकरण, कर्जा सुरक्षण कोष गठनको लागि सरकारद्वारा मन्त्रालय एवं सहकारी विभागमा बजेटको व्यवस्था, ५ लाख रुपैयाँसम्मका बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्ने घोषणाका साथै महासंघलाई दिइदै आएको कार्यक्रमगत बजेट गतवर्षदेखि हटाएको सन्दर्भमा यसवर्षदेखि ७ वटै प्रदेशमा सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन विषयक गोष्ठी गर्न रु ३५ लाख विनियोजन भई पहिलो कार्यक्रम स्वरूप वाग्मती प्रदेशमा हालै गोष्ठी सम्पन्न भैसकेको र अन्य प्रदेशमा आउदो माघ महिनादेखि निरन्तरता दिइने व्यहोरा जानकारी गराउँदछु ।

उच्च पदाधिकारीहरूसंग भेटवार्ता

ख. सहकारीको समस्या र चुनौती समाधानका लागि नेपाल सरकारले चाल्नु पर्ने कदमहरूको लागि महासंघले सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यू, सम्माननीय सभामुखज्यू तथा अध्यक्षज्यू, माननिय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रीज्यू, अर्थमन्त्रीज्यू, कानून मन्त्रीज्यू, गृह मन्त्रीज्यू, संसदीय समितिहरू, माननीय सांसदज्यूहरू, पार्टीका विभागीय प्रमुखज्यूहरू, पूर्वमन्त्रीज्यूहरू, सचिवज्यूहरू, रजिष्ट्रारज्यू, नेपाल राष्ट्र बैकका गभर्नरज्यू लगायत नेपाल सरकार एवं उच्च पदस्थ पदाधिकारी तथा सरोकारवाला निकायहरू समक्ष विभिन्न समयमा पटक पटक भेटवार्ता गरी बहसपैरवी र पहलकदमीका साथै सुझावहरू पेश गरेको छ । भेटका अवसरमा महासंघले सहकारी अभियानलाई मर्यादित तथा सुशासित तवरमा सञ्चालन गरी समस्या समाधानमा सरकारसंग आवश्यक सहकार्य र समन्वय गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै आएको छ ।

ग. सहकारीका समसामयिक चुनौती र यसको समाधानमा महासंघको भूमिका वृद्धिका लागि पूर्वअर्थमन्त्री डा.युवराज खतिवडाज्यू र पूर्वसचिव गोपीनाथ मैनालीज्यूलाई महासंघमा आमन्त्रण गरी राय सुझाव लिनको साथै सहकारी अभियानलाई गुणात्मक ढंगले अगाडी वढाउन उहाँहरूको निरन्तर साथ सहयोगको लागि अनुरोध गरिएको थियो ।

संसदीय सुनुवाई विशेष समितिका सुभावहरू कार्यान्वयनमा सहकार्य

घ. संघीय प्रतिनिधिसभाले सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समस्यालाई पहिचान गरी सुभाव पेश गर्न सहकारी संस्था बचत रकम दुरुपयोग सम्बन्धमा संसदीय छानविन विशेष समिति गठन गरेको थियो। उक्त संसदीय छानविन विशेष समितिले व्यापक अध्ययन गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गरिसकेको छ। उक्त संसदीय छानविन समितिले आफ्नो कार्यादेशमा रहेका २२ वटा समस्याग्रस्त सहकारी र सार्वजनिक रूपमा प्रश्न उठेका १८ वटा गरी जम्मा ४० वटा सहकारी संस्थाहरूको बचत रकम रु.७१ अर्ब ३० करोड सहित जम्मा रु.८७ अर्ब ८९ करोड दायित्व रहेको देखाएको छ। सो प्रतिवेदनले केही बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाहरूमा समस्या आउनुको प्रमुख कारणहरूको रूपमा वित्तीय अनुशासनको कमी, कुशल र प्रभावकारी नियमनको खाँचो र वित्तीय साक्षरताको अभाव औल्याएको छ। सहकारी आदर्श, सिद्धान्त, मूल्य एवं सुशासनको मान्यता विपरित चलेका सहरकेन्द्रित बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाहरूका कारण सदस्यहरूको बचत फिर्ता गर्न नसकी सहकारी अभियानप्रति आम सदस्य र शुभेच्छुकहरूको विश्वास घट्न गएको छ।

सहकारीको बचत दुरुपयोग सम्बन्धी संसदीय छानविन विशेष समितिले दिएका सुभावहरू कार्यान्वयन गरी समस्या समाधानमा वल पुर्याउनका लागि विशेषतः महासंघले केन्द्रिय सहकारी संघहरू, राष्ट्रिय सहकारी बैंक, प्रदेश तथा जिल्लास्तरीय संघहरूबाट समेत राय सुभाव लिई बचत गर्न पाउनु पर्ने सिमा, STI को संरचनामा अभियानको प्रतिनिधित्व, कर्जा सूचना केन्द्र गठन र कर्जा असुली न्यायधिकरण गठन, ५ लाख सम्मको बचत फिर्ता गर्ने सम्बन्धमा भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा निरन्तर बैठक, छलफलमा सहभागी भै अभियानकोतर्फबाट राय सुभावहरू पेश गर्दै आएका छौं।

सहकारी व्यवस्थापन समितिसंग सहकार्य गरी बचत फिर्ता गर्न पहल

ङ. समस्याग्रस्त व्यवस्थापन समितिमा महासंघका तर्फबाट प्रतिनिधित्व गर्न सञ्चालकज्यूलाई स्थायी रूपमा खटाई समस्या समाधानमा विगत वर्षहरू देखिनै योगदान पुऱ्याउँदै आएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु। यसका अलावा महासंघद्वारा समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षज्यू लगायत समिति सदस्यज्यूहरूलाई समय समयमा आमन्त्रण गरी समितिद्वारा सम्पादित क्रियाकलापहरूको कार्यप्रगतिको बारेमा जानकारी लिनुका साथै समस्याग्रस्त संस्थाका बचतकर्ताहरूको बचत फिर्ता गर्नका लागि चाल्नुपर्ने कदमको बारेमा गम्भिरतापूर्वक छलफल एवं सुभाव दिने काम गरिदै आएको छ। समस्याग्रस्त घोषित २२ वटा संस्थाहरू मध्ये हालसम्म ३ वटा संस्थाहरूका सदस्यहरूको बचत फिर्ता गरिएको र अन्य संस्थाहरूको समस्या समाधानमा समिति तल्लीन रहेको जानकारी प्राप्त भएको छ। समितिलाई थप साधनस्रोत सम्पन्न गराई समस्याको शिघ्र समाधानमा आवश्यक सहजीकरण गर्न महासंघद्वारा भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय समक्ष आग्रह गरिदै आएको छ।

बचत तथा ऋण सुरक्षण कोष र कर्जा सूचना केन्द्रको मोडालीटी सम्बन्धमा सुभाव

च. महासंघले सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ मा भएका बचत तथा ऋण सुरक्षण कोष, कर्जा सूचना केन्द्र, ऋण असुली न्यायधिकरण लगायतका प्रावधानहरू कार्यान्वयनमा ल्याउन सरकार समक्ष निरन्तर सहकार्य र पहलकदमी गर्दै आएको छ। यस क्रममा मन्त्रालयको माग बमोजिम महासंघका विज्ञ सदस्यज्यूहरूको सहयोगमा सहकारी बचत तथा ऋण सुरक्षण कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा र कर्जा सूचना केन्द्रमा सहकारी क्षेत्रको समेत सहभागिता र संचालन मोडालीटी सम्बन्धमा विद्यमान ऐन नियममा गर्नु पर्ने परिमार्जनका विषयवस्तुहरू समेटी भूमि व्यवस्था तथा सहकारी मन्त्रालयमा पेश गरिएको थियो।

दीगो विकास लक्ष्यका कार्यक्रम तय गरी कार्यान्वयन

छ. नेपाल लगायत सदस्य राष्ट्रहरूले हस्ताक्षर गरी सन् २०१५ मा संयुक्त राष्ट्र संघद्वारा जारी दीगो विकास लक्ष्यलाई कार्यान्वयन गर्न प्रारम्भदेखिनै महासंघले अग्रसरता लिएको छ। यस क्रममा महासंघले केन्द्रस्तरीय समिति एवं कार्यदलका बैठकहरू लगायत अन्य कार्यक्रमहरूमा सहभागी भै ऐक्यद्विता जनाउँदै आएको छ। सहकारी अभियानको तर्फबाट केन्द्रदेखि प्रारम्भिक तहसम्मका सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई दीगो विकास लक्ष्य कार्यान्वयन मार्गदर्शनका आधारमा वजेट तर्जुमा र नीति योजना र कार्यक्रम

वनाई लागु गर्न पूनः आवाहन गर्दछौं । राष्ट्रिय योजना आयोगको अध्ययनमा दीगो विकास लक्ष्यमा सहकारीले महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको र दीगो विकास लक्ष्यका सूचकहरूमा प्रभावकारी योगदान पुऱ्याउन सहकारी संघ/संस्थाका नीति, योजना तथा वार्षिक कार्यक्रम एवं बजेटमा दीगो विकास लक्ष्यका कार्यक्रमहरू प्रतिबिम्बित गरी सो अनुसार प्रगति प्रतिवेदन तयार हुनुपर्ने योजना आयोगको अध्ययनले देखाएको हुँदा सोही अनुसार गर्नु गराउन हुन हार्दिक आवाहन गर्दछौं । दीगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण गरी जिल्ला समन्वय समितिको समन्वयमा प्रत्येक जिल्लामा स्थानीय सहकारी संघ संस्थाहरूलाई सहभागी गराई कार्यान्वयन र उपलब्धी ट्याकिङ्ग गरी रिपोर्टिङ्गको व्यवस्था मिलाउन सरकार समक्ष माग गर्दछौं ।

सहकारीको आयकर सहकारी ऐन अनुरूप

ज. विगत वर्षमा आर्थिक ऐनमार्फत सहकारी संघ/संस्थाको आयकर सहकारी ऐन अनुरूप महानगरपालिकामा १० प्रतिशत, उपमहानगरपालिकामा ७ प्रतिशत र नगरपालिकामा ५ प्रतिशत लागू आएकोमा गत आ.ब. २०८०/८१ को आर्थिक ऐनले सहकारीको आयकर शतप्रतिशत वृद्धि गरेको र यस वर्ष समेत गतवर्षकै व्यवस्था कायम गरेकोमा सहकारी ऐन अनुसार नै कायम गर्न राजस्व परामर्श समिति र अर्थमन्त्रालयमा निरन्तर प्रयत्न गरिदै आएको भएतापनि हालसम्म परिमार्जन नभएकोले सहकारी अभियानका तर्फबाट थप जोडदार पहलकदमीको आवश्यकता रहेको छ ।

सहकारी ऐन नियमावली संशोधन एवं अन्तरसम्बन्धित ऐनहरूमा सामाज्जस्यता

झ. सहकारी ऐन २०७४ र सहकारी नियमावली २०७५ मा संशोधन गर्नुपर्ने वुँदाहरूको सन्दर्भमा विषयगत केन्द्रिय सहकारी संघ तथा प्रदेश स्तरीय सहकारी संघका प्रतिनिधिहरूबीच छलफल गरी मन्त्रालयमा सुझाव पेश गरिएको छ । यसका साथै सहकारी व्यवसाय प्रवर्द्धनमा सहजीकरण गर्न विभिन्न ४ दर्जन भन्दा बढि अन्तर्सम्बन्धित ऐनहरूमा सामाज्जस्यता ल्याउन महासंघले तयार गरेको प्रतिवेदन नवनियुक्त भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री, कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रीज्यूहरू समक्ष सुझाव पेश गरी निरन्तर बहसपैरवी हुँदै आएतापनि हालसम्म परिमार्जन नभएको हुँदा सरकार तथा दुवै सदन र माननीय सांसदज्यूहरूमा थप पहलकदमीका लागि हार्दिक आवाहन गर्दछु ।

विज्ञप्ति, आवाहन एवं अपिलहरू

ञ. महासंघका नियमित गतिविधिहरूवारे सहकारीकर्मी एवं आमजनमानसमा सूचित गर्ने अभिप्रायले विभिन्न मितिहरूमा सरकारको नीति तथा कार्यक्रमको स्वागत, संसदिय छानविन समिति गठन सम्बन्धि स्वागत, दुग्ध उत्पादक किसानहरूको समस्या समाधान, भूकम्प पिडितलाई सहयोग सम्बन्धि विज्ञप्ति जारी गरेको थियो । एक स्थानीय तहमा एकै प्रकृतिको एक मात्र संस्थाको सदस्य कायम रहन तथा कोपोमिसमा आवद्ध हुन आवाहन गर्नुका साथै प्राकृतिक विपत व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न सहकारी संघ/संस्था एवं सर्वसाधारणहरूलाई अपिल जारी गरिदै आएको छ ।

समिति तथा कार्यदलहरूमा प्रतिनिधित्व

ट. महासंघको तर्फबाट राष्ट्रिय सहकारी नीतिको परिमार्जन, ऐन नियम परिमार्जन, सहकारी क्षेत्रको दिर्घकालिन रणनीति तर्जुमा, सहकारी व्यवस्थापन, सहकारी पाठ्यक्रम प्रमाणीकरण, सहकारी प्रवर्द्धन कोष वितरण, कोपोमिस, सम्पत्ति सुद्विकरण निवारण, दीगो विकास लक्ष्य, स्थिरीकरण कोष, सहकारी वचत फिर्ता अध्ययन कार्यदल लगायतका सरकारी तथा सहकारी अभियान अन्तरगतका समिति तथा कार्यदलहरूमा प्रतिनिधित्व गरी यथाशक्य योगदान र सहकारी अभियानको आवाज मुखरित गर्दै सहकारी प्रवर्द्धनका काममा महासंघको नवनिर्वाचित बोर्ड एवं उच्च व्यवस्थापन अहोरात्र क्रियाशिल रहेको जानकारी गराउदछु ।

सञ्चारजगतसँग सहकार्य

ठ. सहकारी अभियानका गतिविधि जनस्तरसम्म पुऱ्याउनका लागि महासंघले प्रकाशन गर्दै आएको सहकारी सन्देश पत्रिका सरकारी निकायहरू र सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई वितरण गरिदै आएको छ । सञ्चारजगतसँग सुसम्बन्ध कायम गरी नेपाल सहकारी

पत्रकार समाज एवं महिला आर्थिक पत्रकार समाजसंग अन्तर्क्रियाहरू सम्पन्न गर्नुका साथै सञ्चारकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम गरी निरन्तर समन्वय र सहकार्य गरिदै आएको छ ।

सरोकारवालाहरूको साभ्ना मञ्च सहकारी समन्वय सञ्जाल

ड. नेपाल सरकार अन्तरगतका सरोकारवाला मन्त्रालय, बोर्ड, विभाग लगायत राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय निकायहरू, केन्द्रीय सहकारी संघ र सहकारी क्षेत्रसंग सहकार्य गर्ने सरोकारवालाका साभ्ना मञ्चको रूपमा महासंघको नेतृत्वमा विगत वर्षदेखि क्रियाशिल रहेको सहकारी समन्वय सञ्जालको नियमित बैठक वसी आ-आफ्ना निकायका गतिविधिहरूवारे जानकारी एवं अनुभव र सिकाइ आदानप्रदान गर्दै सहकारी क्षेत्रका समसामयिक मुद्दाहरू सामूहिक एवं संस्थागत रूपमा समाधान गर्न निरन्तर छलफल गरिदै आएको छ ।

स्वागत, बधाई एवं शुभकामना ज्ञापन

ढ. तालुकवाला मन्त्रालय, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, सहकारी विभागका प्रमुखज्यूहरू र अभियानकर्मीज्यूहरूलाई महासंघका गतिविधिहरूवारे जानकारी गराउँदै तदनुरूप सहयोग र सहकार्य गर्न आव्हान गर्ने अभिप्रायले भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका नवनियुक्त मन्त्रीज्यू, मन्त्रालयका सचिवज्यू, सहकारी विभागका रजिष्ट्रारज्यू एवं केन्द्रीय एवं प्रादेशिक सहकारी संघका नवनिर्वाचित समितिहरूलाई महासंघमा स्वागत तथा बधाई ज्ञापन र शुभकामना आदानप्रदान गरिदै आएको छ ।

सल्लाहकार समिति तथा विज्ञ समूह निर्माण

ण. महासंघद्वारा सल्लाहकारज्यूहरू र विज्ञसमूहको बैठक आयोजना गरी समसामयिक विषयमा छलफल एवं महासंघका आगामी दिनका क्रियाकलापहरू अघि बढाउनका लागि महत्त्वपूर्ण पृष्ठपोषण प्राप्त गरिएको छ । सहकारी अभियान सामूहिक सहकार्य र आपसी समन्वयको साथ अघि बढ्ने अभियान भएकोले महासंघले राष्ट्रिय जीवनका विभिन्न ओहोदा र जिम्मेवारीमा रही मुलुकको सहकारी अभियानमा योगदान पुर्याउने व्यक्तित्वहरू सम्मिलित ७ सदस्यीय सल्लाहकार समिति गठन गरीएको जानकारी गराउँदै यहि साता महासंघमा वसेको प्रथम बैठकमा सल्लाहकारज्यूहरूद्वारा ३ खम्बे अर्थनीतिको भावना अनुरूप राष्ट्रिय पूँजी निर्माण गरी सहकारी क्षेत्रको योगदान बढाउँदै मर्यादित, व्यवस्थित र सुदृढ सहकारी अभियान बनाउन अभिव्यक्त गर्नुभएका गहन विचार, राय, सुझाव र मार्गदर्शनहरू आत्मसाथ गर्दै महासंघका आगामी गतिविधिहरू अगाडी बढाउने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

त. सहकारीमा अमूल्य योगदान पुऱ्याएका एवं राष्ट्रिय जीवनमा क्रियाशिल शुभेच्छुक व्यक्तित्वहरूको सामूहिक फोरमको रूपमा राष्ट्रिय सहकारी महासंघले ११ सदस्यीय विज्ञ टोली निर्माण गरेको जानकारी गराउँदछौं । यसै साता महासंघका विज्ञ समूहको प्रथम बैठकमा वर्तमान अवस्थामा सहकारी अभियानले भोगेका समस्या समाधान गरी यसको साख वृद्धि गर्न विज्ञ सदस्यज्यूहरूले दिनुभएका गहन सुझाव, सल्लाह र उहाँहरूका मार्गदर्शनहरूवाट महासंघका गतिविधिहरू प्रभावकारी बनाउन बल पुगेको छ ।

स्वनियमन र सुशासन

सहकारीका सवालहरू उपर नीति संवाद

क. महासंघको मागमा भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, सहकारी विभागद्वारा सहकारीका जल्दा बल्दा मुद्दाहरू समाधान गर्न महासंघको नवनिर्वाचित टिम सहित मन्त्रालय, सहकारी विकास बोर्ड, सहकारी विभागका प्रमुखहरू समेत केन्द्रीय संघका अध्यक्षहरूको सहभागिता र विषयविज्ञहरूको सहजीकरणमा पहिलो पटक सहकारी नीति संवाद गराउन सफल भई समसामयिक विषयहरूमा व्यापक छलफल गरी साभ्ना अवधारणा तयार गरिएको थियो । यसैको दवावस्वरूप सरकारले यस वर्षको बजेटमा बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्जा असुली न्यायधिकरण, कर्जा सूचना केन्द्र लगायतका प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापका लागि बजेट विनियोजन गरेको जानकारी गराउँदछु ।

ख. महासंघद्वारा पहिलो पटक गत कार्तिकमा २ दिने सहकारी नीति सम्वाद कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, सहकारी विभाग र देशैभरका सहकारी संघ/संस्थाका प्रतिनिधिहरूको उपस्थिति रहेको सो नीति संवादले सहकारीका मुद्दाहरू समाधानमा बल पुऱ्याई सहकारीमा विश्वासको वातावरण तय गर्न स्वायत्तता र स्वनियमन, कानूनी सुधार, जोखीम व्यवस्थापन, आधुनिक प्रविधिको प्रयोग डिजिटल पारदर्शिता, सहकारीको तहगत संरचनालाई पुनः परिभाषित गर्ने, वचतकर्ताहरूको रकम फिर्ता गर्न सामूहिक निष्कर्ष निकालेको थियो।

सम्पत्ति सुद्विकरण तथा जोखीम निवारण

ग. महासंघद्वारा सम्पत्ति सुद्विकरण एवं जोखीम निवारण कार्यविधि अनुसार नियमित रूपमा सहकारी विभागमा प्रतिवेदनहरू पठाउन सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई आह्वान गरिदै आएको छ। गत वर्ष संशोधित सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा व्यवसायिक वातावरण प्रवर्द्धन सम्बन्धि केही ऐनलाई संशोधन गर्न वनेको विधेयकमा व्यक्तिगत वचतको सीमा लगाउन ल्याइएको प्रावधान सहकारी अभियान र सभासद एवं राजनीतिक पार्टीहरू समेतको सहयोगबाट हटेको र अन्य केही व्यवस्थाहरू परिमार्जन भएकाले सोही अनुसार सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी विभागबाट जारी निर्देशन, २०७४ संशोधनको चरणमा रहेको छ। निर्देशनमा थपिने प्रस्तावित प्रावधानहरू सकेसम्म सहकारीहरूलाई सहज प्रतिवेदन दिन सकिने वनाउन सहकारी अभियानकोतर्फबाट माग गरिदै आएको छ। सहकारी क्षेत्र सुधार सुभाव कार्यदलको सुभाव बमोजिम श्वेतपत्रको मोडेल तैयार गरी जारी गर्न, कोपोमिस प्रणालीमा विवरण प्रविष्टि गर्न महासंघले निरन्तर रूपमा संघ/संस्थाहरूलाई प्रेरित गर्दै आएको छ।

सहकारी स्तरीकरण कार्यक्रम प्रवर्द्धन

घ. स्तरीकरण कार्यक्रमका माध्यमबाट सहकारी संघ/संस्थाहरू क्रमशः नीति, विधि तथा पद्धतिमा आधारित भई सुशासनका आधारभूत मान्यताहरू आत्मसाथ गरी संचालित हुँदै आएका कुरा राष्ट्रिय सहकारी बैंक, केन्द्रीय एवं प्रदेश संघद्वारा सञ्चालित स्तरीकरण कार्यक्रममा वढ्दै गएको सहभागिताले पुष्टि गर्दछ। नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघ (नेफ्स्कून) बाट संचालित स्तरीकरण कार्यक्रममा आ.ब. २०८०/८१ मा एक्सेस ब्राण्डमा ७८ साकोस, प्रोवेशन ब्राण्डमा २३० साकोस र जोखिममा आधारित सुपरिवेक्षण (सार) मा ४०० साकोस सहभागी छन्। राष्ट्रिय सहकारी बैंकद्वारा सञ्चालित स्तरीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत आ.ब. २०८०/८१ मा आधारभूत तहमा ४,७३३ संस्थाको स्तरमापन र केयरमा १२५ वटा संस्थाहरूको सहभागिता भएको छ। वागमती प्रदेश वचत तथा ऋण सहकारी संघद्वारा संचालित स्तरीकरण कार्यक्रम कोशिसमा २२ वटा संस्थाहरू आवद्ध भएका छन्। नेफ्स्कून, राष्ट्रिय सहकारी बैंक एवं प्रदेशसंघहरूसँग समन्वय गरी यी संघहरूद्वारा सञ्चालन गरिएका स्तरीकरण कार्यक्रमको निश्चित सूचकहरूका आधारमा महासंघद्वारा अन्तिम प्रमाणीकरण गर्न विशेष पहलकदमी एवं सहकार्य गरिनेछ।

प्रथम सहकारी डिजिटल कन्वलेभ

ङ. सहकारी संघ/संस्थाका उत्पादन तथा सेवाहरू प्रविधिमैत्री बनाउँदै छिटो, छरितो एवं पारदर्शी रूपमा प्रवाह गर्नका लागि नवप्रविधिहरूको प्रयोग सम्बन्धी बहस र तिनको अभ्यासवारे जानकारी आदान प्रदान गर्ने अभिप्रायले "Digitizing Cooperatives, Attaining Vision 2030" भन्ने मूख्य थिमकासाथ तत्कालीन कानून न्याय तथा संसदीय व्यवस्था मन्त्रीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा सहकारी संघ/संस्थाका प्रतिनिधिहरूको उत्साहवर्द्धक सहभागितामा दुई दिवसिय प्रथम सहकारी डिजिटल कन्वलेभ सम्पन्न गरिएको छ। यस कन्वलेभले सहकारी व्यवसायलाई मर्यादित र सुशासित वनाउन प्रविधिमैत्री सेवाहरू प्रवाह गर्नका लागि डिजिटल प्रविधिहरूको उपयोग वढाउन प्रेरित गरेको छ। नवप्रवर्तन प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू आगामी दिनमा प्रदेश एवं स्थानीय तहसम्म पुऱ्याइने नीति लिइने जानकारी गराउँदै सार्वजनिक, निजी र सहकारी साभेदारिता (Public, Private, Cooperative, Partnership, PPCP) का आधारमा नवप्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह गर्न राष्ट्रिय सहकारी बैंक समेत सम्पूर्ण केन्द्रिय, प्रदेश तथा जिल्लास्तरीय सहकारी संघ र संस्थाहरूलाई हामी हार्दिक आग्रह गर्दछौं।

प्रथम सहकारी रोजगार मेला

च. सहकारीहरूद्वारा उत्पादित वस्तु प्रदर्शनी गर्ने एवं सहकारी क्षेत्रमा रोजगारी र उत्पादन, सेवा तथा उद्यमशिलता विकासका क्रियाकलापहरू भल्काउने उद्देश्यले महासंघद्वारा सरकार तथा सहकारी क्षेत्रको संयुक्त सहकार्यमा सहकारी क्षेत्रमा प्रथम पटक आयोजित तिन दिवशिय प्रथम सहकारी रोजगार मेला विशेष समारोका विच माननीय भूमि व्यवस्था सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रीज्यूद्वारा समुद्घाटन गरिएको थियो । प्रदर्शनीमा २९ भन्दा बढि स्टल राखिएको सो मेलामा ३ हजार भन्दा बढी सहकारीकर्मी एवं सर्वसाधारणले अवलोकन गर्नुका साथै २०० भन्दा बढी युवाहरूले करियर परामर्श सेवा लिएका थिए । सो मेलाको समापन विशेष समारोह विच तत्कालीन श्रम तथा रोजगार मन्त्रीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको थियो । यस रोजगार मेलाले सहकारी संस्थाहरूले वित्तिय मात्र नभै कृषि उत्पादन वृद्धि, प्रशोधन, वेचविखन तथा मूल्य श्रृंखला विकासमा अहम भूमिका निर्वाह गरेको सन्देश प्रवाह भएको जानकारी गराउँदै यस्ता कार्यक्रमहरू आगामी दिनमा देशव्यापी रूपमा आयोजना गरिदै जाने समेत जानकारी गराउँदछु ।

महासंघको रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना

छ. महासंघको १० वर्षे रणनीतिक योजना (२०७७/७८-२०८७/८८) को “दीगो एवं मर्यादित सहकारी अभियानको नेतृत्वदायी महासंघ” परिकल्पना, ध्येय र रणनीतिक योजनाका तिनवटा स्तम्भ (क) स्वनियमन र सुशासन, (ख) सवल सदस्य संघ, र (ग) व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघका आधारमा ३ तीनवर्षे व्यवसायिक योजना (२०७८/७९-२०८०/८१) आ. व. २०८०/८१ कार्यान्वयन गरी उक्त योजना गत आषाढमा समाप्त भएको छ । व्यवसायिक योजनाका कुल ११० कार्यक्रमहरूमध्ये योजना अवधिभरमा जम्मा ३३.६% (३७ वटा) कार्यक्रमहरू पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन भएका, ३५.५% (३९ वटा) कार्यक्रमहरू आंशिक मात्र कार्यान्वयन भएका र ३०.९% (३४ वटा) कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्न सकिएन । विगतको सिकाइका आधारमा महासंघको स्थायी आयस्रोत पहिचान गरी व्यवसायिक एवं आत्मनिर्भर महासंघ बनाउने रणनीतिका साथ गत महिना विज्ञ परामर्शदाताको सहयोगमा महासंघको ४ वर्षिय व्यवसायिक योजना तर्जुमा गरी पारित गर्नका लागि यसै साधारण सभा समक्ष पेश गरिएको छ । उक्त व्यवसायिक योजना यहाँहरूको सुझावको लागि छुट्टै उपलब्ध गराईएको छ ।

डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्ष, विशिष्टीकृत कोर्ष पाठ्यक्रम एवं तालिमहरू

ज. सहकारी संघ/संस्थाका लागि चाहिने दक्ष र व्यवसायिक जनशक्ति स्वदेशमै विकास गरी आपूर्ति गर्ने उद्देश्यले संघ/संस्थामा कार्यरत तथा सहकारितालाई आफ्नो व्यवसायिक जीवनका रूपमा अधि बढाउन चाहाने व्यक्तिहरूका लागि महासंघले काठमाडौं विश्वविद्यालयसँग सहकार्य गरी व्यवसायिक कोर्षका रूपमा तीन महिने डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्ष अध्यापन कार्य प्रारम्भ गरी हाल जारी तेस्रो व्याजका १९ जना समेत कुल ५८ जना व्यवसायिक जनशक्ति तयार भएको छ ।

महासंघद्वारा सञ्चालन गरिदै आएका विशिष्टीकृत तालिमका कोर्षहरूको प्रमाणीकरणका लागि पाठ्यक्रम तैयार गरी प्रमाणीकरण समितिको सचिवालय, सहकारी प्रशिक्षण तथा अनुसन्धान केन्द्रमा पेश गरीएकोले सो को शिघ्र स्विकृतीका लागि समेत हार्दिक आग्रह गर्दछौं ।

झ. सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण तथा जोखिम विश्लेषण तालिम (GoAML), वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा, रणनीतिक योजना तर्जुमा, कर्जा लगानी व्यवस्थापन, लेखा व्यवस्थापन, नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा तालिम, नेतृत्व रूपान्तरण, लेखा सुपरिवेक्षण समितिको क्षमता अभिवृद्धि, सञ्चार तथा सम्बन्ध विस्तार तालिम लगायतका लागत सहभागिताको आधारमा विशिष्टीकृत तालिमहरू सञ्चालन गरी सहकारीका उच्च, मध्यम तथा कार्यस्थलमा कार्यरत सहकारीकर्मी तथा कर्मचारीहरू लाभान्वित भएका छन् । महासंघद्वारा विशिष्टीकृत तालिमहरू वार्षिक क्यालेण्डर अनुसार निरन्तर मासिक रूपमा सञ्चालन गरिदै आएका छन् । यी तालिमहरूमा आधिकाधिक सहभागी भै लाभान्वित हुनका लागि सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई हार्दिक आव्हान गर्दछौं ।

अन्तराष्ट्रिय अध्ययन अवलोकन भ्रमण एवं तालीमहरू

ज. हालै भारतमा सम्पन्न अन्तराष्ट्रिय सहकारी सम्मेलन तथा महासभामा महासंघका पूर्वअध्यक्षज्यूसहितको उच्चस्तरीय नेपाली प्रतिनिधिमण्डलको सहभागिता रहेको थियो। अन्तराष्ट्रिय निकायहरूसंगको सम्बन्ध र समन्वय विस्तार गर्दै गत वर्ष इण्डियन फार्मर्स फर्टिलाइजर कोअपरेटिभ लि. (इफ्को) को सहयोगमा अध्ययन अवलोकन तथा तालिम आयोजना गर्नुका साथै सिक्ट्यावद्वारा आयोजित तालीम तथा अध्ययन अवलोकन कार्यक्रममा भारत, श्रीलङ्का, बंगलादेश लगायतका देशहरूमा नेपाली सहकारीकर्मीहरू सहभागी भै लाभान्वित हुनुभएको थियो। जापानको कृषि सहकारीको शीर्षस्थ संघ JA ZENCHU संगको समन्वयमा नेपाली सहकारीकर्मीहरूको टोलीले जापानका विभिन्न संघ/संस्थाहरूमा अध्ययन भ्रमण गरी असल अभ्यासहरूको सिकाईमा मद्दत पुगेकोछ। जापानमा आयोजित आइसीए एपीको महिला कमिटीको कार्यक्रममा नेपाली महिला सहकारीनेतृहरूको सहभागिता र आइसीए एपीको आयोजनामा भियतनाम तथा चिनमा सम्पन्न कार्यक्रमहरूमा सहभागी प्रतिनिधिहरूले सहकारीमार्फत ती देशहरूले हासिल गरेका अनुभववारे जानकारी लिनभएको थियो। हाल जापानमा "Capacity Building of Rural Women on Their Roles for Vitalization of Rural Economy" विषयक कोर्समा भाग लिन महासंघका सञ्चालक टिका न्यौपानेलाई मनोनयन गरिएको व्यहोरा समेत जानकारी गराउँदछु।

सहकारी संघ र संस्थाको अनुगमन, निरिक्षण तथा एकिकरण

ट. विगत वर्षहरूमा संघ/संस्थाको अनुगमन तथा निरिक्षण गरी सुधारका लागि आवश्यक पृष्ठपोषण प्रदान गरी निष्कृत्य संघहरूको क्रियाशिलता अभिवृद्धि हुँदै आएको परिप्रेक्ष्यमा वजेट अभावले गतवर्ष खास प्रगति गर्न नसकिएतापनि नेपाल वचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघ एवं राष्ट्रिय सहकारी बैकको अनुगमन निरिक्षण गरी सुधारका लागि पृष्ठपोषण प्रदान गरिएको थियो। यस वर्षदेखि अनुगमन निरिक्षणका कार्यलाई निरन्तरता दिने जानकारी गराउँदै कम्तीमा निर्वाचित सञ्चालकहरूले प्रतिनिधित्व गर्ने संघहरू र सहयोगी सदस्य सहित उपत्यका भित्रका संघ/संस्थाहरूको अनुगमन निरिक्षण गर्ने नीति लिइएको छ। यसैगरी एकीकरणमार्फत संघ/संस्थाहरूको संख्या घटाई सवल र सुदृढ बनाउन आवश्यक प्रवर्द्धनात्मक सहयोगका लागि महासंघले मन्त्रालय एवं सहकारी विभागसंग निरन्तर पहलकदमी गरिरहेको जानकारी गराउँदै यस कार्यका लागि प्रोत्साहन गर्न कर छुट, एकीकरण सहजीकरण लगायतका प्रवर्द्धनात्मक प्याकेज घोषणा गरी सहयोग पुर्याउन हामी सरकार समक्ष आग्रह गर्दछौं।

आन्तरिक कार्यविधि एवं निर्देशिकाहरू

ठ. महासंघका क्रियाकलापलाई विधि र पद्धतिद्वारा व्यवस्थित गरी सुशासन कायम गर्नका लागि सहकारी साइबर नीति एवं मार्गदर्शन २०८०, प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०, तर्जुमा गरी सोहि अनुसार कार्यान्वयन हुँदै आएको छ। गत वर्षको साधारण सभा पश्चात विज्ञ समूह निर्माण तथा सञ्चालन विधि तर्जुमा, समिति उपसमिति सञ्चालन कार्यविधि संशोधन एवं सहकारी अभियानको मर्यादाक्रमको सूचि निर्माण गरिएको छ। महासंघको विद्यमान विनियम २०५० (संशोधन सहित), कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि २०७५ (संशोधन सहित) र आर्थिक प्रशासन कार्यविधि २०७५ (संशोधन सहित) लाई समेत समयसापेक्ष संशोधन गरी पारित गरिदिन यस साधारण सभामा पेश गरिएकोछ। साथै प्रदेश सम्पर्क कार्यालय सञ्चालन कार्यविधि र कार्यस्थलमा हिंसा न्यूनीकरण सम्बन्धी कार्यविधि तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको छ।

प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहसंग सहकार्य

ड. प्रादेशिक तथा स्थानीय सरकारहरूसंगको सहकार्यमा सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन एवं व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यलाई अगाडी वढाउने महासंघको नीति वमोजीम आ.व.२०८०/८१ मा बागमती प्रदेशका संस्कृति पर्यटन तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश सहकारी विकास बोर्डसंगको संयुक्त सहकार्यमा महासंघ एवं जिल्ला कृषि सहकारी संघसंगको समन्वयमा सहकारी विकास सम्बन्धी बागमती प्रदेशीय अन्तक्रिया कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको थियो। यसै गरी आ.व.२०८१/८२ मा मधेश प्रदेश, भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालयबाट प्रादेशिक गोष्ठी, ८ जिल्लामा महिला शक्तिकरण गोष्ठी र संघ/संस्थाहरूको व्यवसायिक रणनीतिक योजना निर्माणका लागि रु २६ लाख वजेट स्वीकृत भएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु।

- ढ. काठमाडौं महानगरपालिका, सहकारी विभाग र राष्ट्रिय सहकारी महासंघसंगको संयुक्त सहकार्यमा सहकारी व्यवस्थापन तालिमहरू सम्पन्न गरिएका थिए । यसले सहकारी अभियानसंग प्रदेश तथा स्थानीय सरकारहरूसंग संयुक्त सहकार्य एवं साभेदारीता बढ्न गई समस्या समाधानमा बल पुगेको छ ।

सबल सदस्य संघ

राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय सहकारी दिवस

- क. सदा भै २०८० चैत्र २० गते ६७ औं राष्ट्रिय सहकारी दिवस “सहकारीमा सुशासन : प्रविधि र एकिकरण” भन्ने यस वर्षको थिम तय गरी भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरीबी निवारण मन्त्री माननीय बलराम अधिकारीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा केन्द्रमा र विभिन्न तहका सहकारी संघहरूको आयोजनामा जिल्ला जिल्लामा विशेष कार्यक्रमका साथ साताव्यापी रूपमा मनाइएको थियो । कार्यक्रममा थिममा आधारित कार्यपत्र प्रस्तुति गरी सहकारी संघ संस्थाहरू विच एकिकरण गर्न जोड दिदै प्रविधिको माध्यमबाट सहज, पारदर्शी र सुशासित रूपमा सेवा प्रवाह गर्न प्रेरित गरिएको थियो ।
- ख. प्रत्येक वर्ष जुलाई महिनाको पहिलो शनिवार अन्तराष्ट्रिय सहकारी महासंघ र संयुक्त राष्ट्र संघको संयुक्त आव्हानमा संसारभर अन्तराष्ट्रिय सहकारी दिवस मनाउने परम्परा अनुरूप माननीय उपप्रधान तथा परराष्ट्रमन्त्रीज्यूको प्रमुख आतिथ्यता र युएनडीपीका आवाशिय प्रतिनिधिज्यूको विशेष आतिथ्यतामा महासंघद्वारा यस वर्षको १०२ औं अन्तराष्ट्रिय सहकारी दिवस ३० औं संयुक्त राष्ट्र संघ अन्तराष्ट्रिय सहकारी दिवस तथा ३१ औं राष्ट्रिय सहकारी महासंघ दिवस आयोजना गरिएको थियो । कार्यक्रममा “सहकारीले सबैका लागि सुन्दर भविष्य निर्माण गर्छ” (Cooperative Build a Better Future For All) थिममा आधारित कार्यपत्रका साथै सहकारीमा विशिष्ट योगदान र अनुकरणीय कार्य गर्ने व्यक्तित्व, सहकारी संघ/संस्थाहरू र पत्रकारलाई विभिन्न विधाका पुरस्कारहरू प्रदान गर्नुका साथै सहकारी संघ/संस्थाहरूको योगदानको परिचयात्मक वृत्तचित्र समेत प्रस्तुत गरिएको थियो ।

सहकारी संघहरूको रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा

- ग. सबल सदस्य संघ निर्माण तथा संघहरूको व्यवसायिक क्षमता अभिवृद्धिका लागि विषयगत केन्द्रिय सहकारी संघ, प्रदेश सहकारी संघ र जिल्लास्तरीय सहकारी संघहरूसंग साभेदारीताका आधारमा रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना निर्माणमा सहजीकरण गरी संघहरूको सवलीकरण र व्यवसायिकता विकासका लागि आ. व. २०८०/८१ मा ३ वटा योजना निर्माणमा सहयोग पुऱ्याइएको थियो ।

सहकारी उद्योग सञ्चालन तथा उत्पादित वस्तुहरू निर्यात

- घ. सहकारी संघ/संस्थाहरूले वित्तीय सेवा मात्र नभै उत्पादन, प्रशोधन र बजारीकरणतर्फ उन्मुख हुदै मुलुकको उत्पादन वृद्धि र रोजगार श्रृजना, आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन गर्दै आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउँदै आएका थुप्रै उदाहरणहरू छन् ।
- ङ. नेपाल कृषि केन्द्रिय सहकारी संघबाट प्राप्त जानकारी अनुसार अनुसार कृषि सहकारी संघ/संस्थाबाट ३६ वटा हाटबजार, १२१ संस्थाहरूबाट दुध संकलन केन्द्र तथा दुध चिस्यान केन्द्र, ११९ संस्थाबाट माछापालन तथा बेचबिखन ६६४ संस्थाबाट वीउ, मल, औषधि र स्प्रे मेशिन विक्रीवितरण, ५० वटा संघ/संस्थाहरूबाट कोल्ड स्टोरेज, जुस, जाम लगायतका उद्योग सञ्चालन गरी प्रशोधन र बजारीकरणमा संलग्न छन् । यसका साथै ४५५ संस्थाहरूबाट पशु सुरक्षण कोष स्थापना र ३३५ वटा संस्थाहरूबाट सदस्य ऋण एवं आवधिक जीवन विमा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिएका छन् । यसै गरी देशभर ३१ वटा साना, मझौला तथा ठूला सहकारी चिया उद्योग सञ्चालनमा छन् भने उक्त उद्योगहरूबाट करिब ४० लाख के.जी तयारी चिया उत्पादन भई राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय बजारमा विक्रीवितरण भइरहेको छ ।
- च. केन्द्रीय चिया सहकारी संघको समन्वयमा आ. व. २०८०/८१ मा प्रारम्भिक चिया उत्पादक सहकारी संस्थाहरूद्वारा उत्पादित चिया Fair Trade/Organic प्रमाणीकरण गरी C to C Business का आधारमा फ्रान्सको सहकारीसंग व्यापारिक साभेदारीता गर्दै करिब ९५ लाख बराबरको ५ हजार केजी अर्थोडक्स कालो चिया निर्यात गरिएको छ ।

- छ. केन्द्रीय दूध सहकारी संघमा आवद्ध करीव ३० वटा दूध उत्पादक सहकारी संघ/संस्थाहरूले दूध प्रशोधन उद्योग स्थापना गरी दुध प्याकेजिङ्ग, घ्यू, पनीर, छुर्पी, दही, मिठाई, खुवा, लस्सी, मही आदि दूध पदार्थ उत्पादन, प्रशोधन तथा वजारीकरण गर्दै आएका छन्। जिल्ला सहकारी संघ लि. चितवनबाट संचालन भएको पेट्रोल पम्प सबैभन्दा बढी कारोवार गर्नेमध्येको तेस्रो ठूलो पम्प रहेकोछ। जिल्ला सहकारी संघ गुल्मी, कफी उत्पादक सहकारी संघ ललितपुर तथा सिन्धुपाल्चोक लगायतका संघ संस्थाहरूद्वारा उत्पादित एवं प्रशोधित कफी जापान, कोरीया युरोप लगायतका देशमा विक्रि वितरण गरी विदेशी मुद्रा आर्जनमा सहयोग पुगेकोछ।
- ज. महासंघको सहयोगी सदस्यद्वय नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., (एनएमसी) मेचीनगर, भ्र्पापाले एकीकृत कृषि फार्म संचालन तथा दुग्ध तथा चिया प्रशोधन उद्योग, मह उद्योग, कृषि यान्त्रीकरणमा सहयोग जस्ता कार्यहरूबाट ६ हजार भन्दा बढी किसानहरूलाई सेवा प्रवाह गरिरहेको छ भने मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., दमक, भ्र्पापाले सदस्यहरूका लागि नमुनायोग्य मेची आवास परियोजना सञ्चालन गरी उदाहरण बनेको छ।

व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघ

महासंघको जनशक्ति विकास

- क. गत साधारण सभामा सर्वसम्मत रूपमा निर्वाचित राष्ट्रिय सहकारी महासंघको संचालक समिति तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू र महासंघको व्यवस्थापन विच महासंघको वर्तमान अवस्था सम्बन्धमा अन्तरक्रिया एवं अन्तराष्ट्रिय ख्याती प्राप्त प्रशिक्षकद्वारा नेतृत्व विकासका आयामहरूवारे बोध गराउँदै अभिमुखिकरण गरिएको थियो। महासंघका कार्यक्रमहरू र सेवालाई उत्कृष्ट बनाउन अधिकृत एवं सहायकस्तरीय कर्मचारीहरूलाई तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धिका क्रियाकलापमा सहभागी गराइदै आएकोछ।

महासंघको आन्तरिक वस्तुस्थिति अध्ययन

- ख. सहकारी अभियानको अभिभावकीय निकाय यस महासंघ आत्मनिर्भर एवं गतिशिल बनाउन महासंघको आन्तरिक वस्तुस्थिति अध्ययन गरिएको र अध्ययन प्रतिवेदनले दीगो आयस्रोतको पहिचान गरी आत्मनिर्भर बन्नका लागि सदस्य संघ विच व्यवसायिक साभेदारी विकास गर्ने, शिक्षा तथा तालीमहरू सञ्चालन गर्ने, परामर्शसेवा विस्तार गर्ने, साभेदार निकायहरूबीच सहकार्य गरी परियोजना सञ्चालन गर्ने, सहकारी प्रवर्द्धन कोष महासंघ मार्फत परिचालन गर्न ऐन नियम परिमार्जन गर्ने, स्तरीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, महासंघको सांगठनिक पुनर्संरचना गरी छरितो बनाउने, कोष वृद्धि गरी साभेदार व्यवसायमा लगानी आदि क्रियाकलाप गर्न जोड दिएकोछ। यी सुभावहरू महासंघको ४ वर्षे व्यवसायिक योजनामा समेटि यस सम्मानित साधारण सभामा पारित गर्न पेश गरिएको कुरा जानकारी गराउँदछु।

महासंघको विनियम संशोधन

- ग. महासंघको नियमित आम्दानीको मुख्य स्रोत सदस्यता शुल्क भएकोले सम्पत्ति तथा पूँजीका आधारमा वैज्ञानिक सदस्यता शुल्क लिन विनियम संशोधन गरी गत वर्षदेखि लागू गरिदै आएको छ। तथापि उक्त सदस्यता शुल्क अझ बढि व्यवहारिक र वैज्ञानिक बनाउन गतवर्षको साधारण सभामा राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरूले गंभीर ध्यानाकर्षण गराउनुभएको कुरालाई हृदयङ्गम गरी यसै साधारण सभामा विनियम संशोधनको प्रस्ताव पेश गरिएको जानकारी गराउँदै सो को स्वीकृतिको लागि अनुरोध गर्दछौं।

महासंघको विक्रि प्रदर्शनी कक्ष

- घ. महासंघको आन्तरिक आय स्रोतका रूपमा सदस्यता शुल्क उठाइएको, कार्यालय तथा तालीम हलभाडा, सहकारी सम्बन्धी विभिन्न पुस्तक तथा तालीम म्यानुअल, अध्ययन एवं मसलन्द सामाग्रीहरू छापाई एवं विक्री वितरण गरिदै आएको छ। यस बाहेक गत वर्ष कोर कोअपरेटिभ सफ्टवेयर प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत इन्फोडेभलोपर्स प्रा.लि.सँगको रणनीतिक साभेदारी अनुरूप सहकारी/संघ संस्थालाई विश्वसनिय इन्फिनीटी सफ्टवेयर प्रयोगमा जोड दिँदै नियमित आम्दानीको श्रोतमा वृद्धि गरिएको थियो।

अन्तराष्ट्रिय साभेदार निकायसंगका परियोजना

ड. अन्तराष्ट्रिय साभेदार संस्थाहरूसंगको सहयोगमा गत वर्ष GIZ/REEEP-GREEN संग सहकार्य गरी निश्चित सुचकका आधारमा छानिएका जिल्लाका साभेदार सहकारी संस्थाहरूमा नविकरणीय उर्जा प्रविधि प्रवर्द्धन तथा प्रोडक्ट डिजाइन सम्बन्धी परियोजना सञ्चालन गरिएको जानकारी गराउँदछु। परियोजनाका लागि महासंघको आन्तरिक जनशक्ति परिचालन गरी वचत रकम महासंघमा आम्दानी जनाइएको थियो।

सहकारी सन्देश प्रकाशन

च. राष्ट्रिय सहकारी महासंघको आन्तरिक आय स्रोतका रूपमा सहकारी सन्देश मासिक प्रकाशन तथा वितरण कार्यक्रम अन्तर्गत सहकारीका क्रियाकलाप तथा असल अभ्यासहरूलाई आम सदस्यमाझ पुऱ्याउदै प्रकाशित सूचना एवं विज्ञापनबाट रकम आर्जन गरिएको थियो।

वचत (Surplus)

छ. महासंघका क्रियाकलापहरूलाई सकेसम्म मितव्ययीपूर्ण रूपमा सम्पन्न गरी पदाधिकारी सञ्चालक एवं कर्मचारीको सामूहिक प्रयत्नबाट आ.ब. २०८०/८१ मा रु. ३ लाख ३५ हजार २ सय ८९ रूपैया मात्र (यसैसाथ संलग्न लेखा परिक्षण प्रतिवेदन अनुसार) खुद वचत गर्न सफल भएको व्यहोरा सम्मानित साधारण सभासमक्ष सहर्ष जानकारी गराउन चाहान्छौं। साथै उक्त खुद वचत रकमबाट सहकारी ऐन, २०७४ बमोजिम जगोडा कोष, संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाई बाँकी रहेको रकमबाट महासंघको विनियम अनुसार विभिन्न कोषमा छुट्टाईएकोमा शेयर लाभांस कोषको रकम रु. १ लाख १२ हजार ४ सय ५ र पैसा ७० र संरक्षित पूँजी फिर्ता कोषको रकम रु. ६२ हजार ८ सय ६६ र पैसा ७३ लाई जगोडा कोषमा सार्न समेत निर्णयार्थ पेश गर्दछौं।

आदरणीय राष्ट्रिय प्रतिनिधि महानुभावहरू,

१३. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

यस महासंघलाई विगत वर्षहरूदेखि निरन्तर रूपमा सरकारबाट प्राप्त हुँदै आएको कार्यक्रमगत अनुदान आ. व. २०८०/८१ मा प्राप्त हुन सकेन। मन्त्रालयको बजेट सिलिङ्गमा संकुचन हुँदा महासंघको बजेट कटौती हुनुले महासंघका संघ प्रदेश र स्थानीय तहका सहकारी प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू, नियमित तालीम तथा शिक्षा लगायत लक्षित क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चालन हुन सकेनन्। चालु आ. व. २०८१/८२ मा महासंघको त्रिभुवन लडिडवाट सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी ७ वटै प्रदेशमा गरिने गोष्ठीका लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयबाट रु. ३५ लाख बजेट विनियोजन भएको व्यहोरा जानकारी गराउँदछु। सरकारी निकायबाट कार्यक्रमगत रूपमा प्राप्त हुने बजेटका अतिरिक्त महासंघको दीगो आयस्रोत वृद्धिका लागि आन्तरिक कोषहरू सुदृढ हुनु पर्छ। तसर्थ, मूलपूँजी नमासिने गरी कोषबाट आर्जित रकमबाट बहसपैरवी, क्षमता अभिवृद्धि तथा सूचना सञ्चार र सकारात्मक सन्देश प्रवाहका लागि महासंघबाट स्थापित राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा स्वेच्छिक रूपमा योगदान गर्न सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई महासंघ हार्दिक आव्हान गर्दछ।

यसै अनुरूप महासंघका साधन र स्रोतलाई उच्चतम प्रतिफल हासिल हुने गरी मितव्ययीपूर्ण ढंगले कार्यान्वयन गर्ने गरी आ.ब. २०८१/८२ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट (अनुसूचि यसै साथ संलग्न) तर्जुमा गरिएको व्यहोरा सम्मानित साधारण सभा समक्ष जानकारी गराउदै स्वीकृतार्थ पेश गरेका छौं। उक्त वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका सैद्धान्तिक आधार तथा उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम निर्धारण गरिएका छन्।

क सैद्धान्तिक आधारहरू

- सहकारी मूल्य र सिद्धान्त तथा सहकारी ऐन, नियम, विभागीय निर्देशन र महासंघको विनियम तथा कार्यविधिहरू,
- सोही पञ्चवर्षीय योजना

- संघीय तथा प्रदेश सरकारको आ. व. २०८१/८२ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट,
- महासंघको १० वर्षे रणनीतिक योजना
- महासंघको आ. व. २०८१/८२-२०८५/८६ को चारवर्षीय व्यवसायिक योजना
- महासंघले तय गरेको थिम “सहकारीमा सुशासन : प्रविधि र एकीकरण”
- महासंघद्वारा जारी दीगो विकास लक्ष्य कायान्वयन मार्गदर्शन
- सहकारी अभियानको भिजन, २०३० को कार्ययोजना
- महासंघद्वारा सहयोगी साभेदार निकायहरूसँग कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि गरेका तथा हुने सम्झौता तथा समझदारी

ख. उद्देश्यहरू

- महासंघको परिकल्पना अनुरूप “दीगो र मर्यादित सहकारी अभियानको नेतृत्वदायी महासंघ” का रूपमा स्थापित गर्ने,
- स्रोतलाई सुनिश्चित गरी महासंघलाई आत्मनिर्भरतातर्फ उन्मुख गराउने,
- सदस्य संघहरूको व्यवसायिक क्षमता अभिवृद्धि गर्दै अभियानलाई सद्दृढ बनाउने,
- वर्तमान सहकारी क्षेत्रको समस्यालाई चिदै सुदृढ सञ्जालमार्फत अभियानको साख वृद्धि गर्ने,
- प्रविधिको प्रयोगमार्फत महासंघका सेवाहरूलाई गुणस्तरीय बनाउने ।

ग. बजेट कार्यक्रमका लागि श्रोतको व्यवस्थापन

आन्तरिक

- वार्षिक सेवा शुल्क
- कार्यालय तथा हलभाडा वापत प्राप्त आम्दानी
- व्याज आम्दानी
- डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्स तथा अन्य विशिष्टीकृत तालिमहरू
- सहकारी उद्यम मेला
- राष्ट्रिय तथा प्रादेशिक गोष्ठी तथा सेमीनार
- अन्तराष्ट्रिय अध्ययन अवलोकन भ्रमण
- सहकारी सन्देशवाट प्राप्त हुने आय
- रणनीतिक साभेदारिता वापत प्राप्त हुने रोयल्टी
- जग्गा उपयोग वापत प्राप्त हुने आम्दानी
- पुस्तक तथा मसलन्द विक्रीवापत प्राप्त हुने आम्दानी
- “सवै सहकारीको महासंघ, कोषमा एक पटक योगदान” आदर्शवाक्यका साथ राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा संघ संस्थावाट योगदान गरिएको रकमवाट आर्जित आय

बाह्य

- नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तह
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय निकायसंगको साभेदारीमा गरिने परियोजनावाट प्राप्त वचत
- सहकारी प्रवर्द्धन कोष

घ. बजेट कार्यक्रमका नीतिगत र कार्यक्रमगत प्राथमिकता

“दीगो एवं मर्यादित सहकारी अभियानको नेतृत्वदायी महासंघ” बनाउने महासंघको परिकल्पना साकार पार्न रणनीतिक योजनाका स्तम्भहरू अनुकूल वातावरण निर्माण, स्वनियमन र सुशासन, सवल सदस्य संघ र व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघका

आधारमा यस वर्षका कार्यक्रमहरू केन्द्रित गरिएका छन् । सदस्य संघहरूलाई सवल बनाउन महासंघको आत्मनिर्भरताको लागि व्यवसायिक क्रियाकलापहरूमा सदस्य संघहरूसंग साभेदारी गर्ने नीति लिइएको छ । सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक गोष्ठीका लागि मन्त्रालयबाट प्राप्त हुने बजेट र सहकारी प्रवर्द्धन, महिला शशक्तिकरण एवं रणनीतिक व्यवसायिक योजना तर्जुमाका लागि मधेश प्रदेशबाट प्राप्त हुने बजेट परिचालन गरिने छ । राष्ट्रिय सहकारी बैक, नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ, नेपाल कृषि केन्द्रीय सहकारी संघ लगायतका विषयगत केन्द्रीय सहकारी संघहरू, प्रदेश एवं जिल्ला स्तरीय सहकारी संघहरूसंग साभेदारीमा स्तरीकरण कार्यक्रम एवं क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने नीति लिइएको र यी कार्यक्रमहरूमा सहकार्य गर्न महासंघ हार्दिक आग्रह गर्दछ ।

ड. नीतिगत प्राथमिकता

- महासंघको रणनीतिक योजनाका ४ वटा स्तम्भहरू
- व्यवसायिक एवं आयश्रोत वृद्धिका लागि साभेदार तथा व्यवसायिक संस्थाहरूसंग रणनीतिक साभेदारी,
- सहयोगी सदस्यतामार्फत स्थायी आयश्रोतमा वृद्धि,
- वैज्ञानिक सदस्यता शुल्कको प्रभावकारी कार्यान्वयन,
- संचालन खर्चमा मितव्ययिता,
- महासंघका सेवा गुणस्तरियताको सुनिश्चितता,
- विभागीय अवधारणा अनुरूप अधिकृतस्तरीय कर्मचारीहरूलाई निश्चित आम्दानीका लागि लक्ष्य प्रदान र त्रैमासिक रूपमा समीक्षा गर्ने प्रणालीको विकास,
- कार्यजिम्मेवारी र कार्यलक्ष्य निर्धारण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सुनिश्चितता,
- महासंघका स्रोत र साधनको पूर्ण उपयोग हुने गरी कार्यक्रम संचालन,
- डिप्लोमा कोर्स तथा अन्य विशिष्टीकृत तालिमका लागि निकाय तथा प्रतिष्ठानसंग रणनीतिक साभेदारी एवं विशेषज्ञद्वारा परामर्श सेवा
- यूवा सहभागिता र नवप्रविधि प्रयोगमा जोड
- सहकारी एकीकरण सहजीकरण

च. कार्यक्रमगत प्राथमिकता

- प्रथम अन्तराष्ट्रिय कृषि तथा सहकारी उद्यम मेला
- दोश्रो सहकारी युथ फोरम
- राष्ट्रिय सहकारी गितको छनौट रेकर्डिंग तथा श्रव्यदृष्य निर्माण
- सहकारीका सवाल सम्बन्धी नीति संवाद
- सदस्य संघहरूको अनुगमन तथा निरिक्षण गरी सुशासन प्रवर्द्धन,
- सदस्य संघहरूको सुदृढीकरणका लागि संघहरूको क्षमता विकास तथा साभेदारी कार्यक्रम,
- सहकारीमा डिजिटाइजेशनका लागि इन्फिनीटी सफ्टवेयर र साइबर सेक्युरिटी प्रयोगमा अभिवृद्धि
- समयानुकुल ऐन नियम नीति संशोधनका लागि पहलकदमी
- वाह्य अध्ययन अवलोकन भ्रमण,
- विकास साभेदार निकायहरूसंगको सहकार्यमा गरिने कार्यक्रमहरू,
- डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्स लगायत छोटो तथा मध्यम अवधिका विशिष्टीकृत तालिम कार्यक्रम
- सहकारी सन्देश प्रकाशन
- सदस्य संघहरूको एकीकरणका लागि सहजीकरण एवं प्रोत्साहन,

१४. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का मुख्य मुख्य कार्यक्रमहरू

अनुकूल वातावरण निर्माण

यस रणनीतिक स्तम्भ अन्तर्गत सहकारी अभियानका समसामयिक मुद्दाहरू संबोधन गर्न, सहकारी ऐन नियममा भएका प्रवर्द्धनात्मक व्यवस्थाहरू कार्यान्वयन गर्न, संसदीय समिति एवं कार्यदलहरूले सहकारी क्षेत्रका समस्या समाधान गर्न दिएका सुझावहरू कार्यान्वयन गर्न बहसपैरवी गरिनेछ। यसका साथै सहकारी नीति, ऐन नियम, कार्यविधिहरू संशोधन एवं अर्न्तसम्बन्धित ऐन नियमावलीहरूमा सहकारी ऐन नियम अनुरूप सामाञ्जस्यता ल्याउनका लागि सरकार, सरोकारवाला निकाय तथा सांसदज्यूहरूसंगको पहलकदमीलाई थप सशक्त बनाइनेछ।

तिनै तहका सरकारको नीति तथा कार्यक्रम र बजेटमा सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकतामा राख्न सहकारी अभियानको तर्फबाट आवश्यक बहस पैरवी गरिनेछ। साथै, वचत तथा ऋण ऐन र राष्ट्रिय सहकारी वैकलाई पूर्ण वैकिङ्ग कारोवारको स्विकृतिको पहलकदमीलाई निरन्तरता दिइनेछ। साथै सरोकारवालाहरूसंगको समन्वय र सञ्चारकर्मीहरूको क्षमता विकास र समन्वयलाई गुणात्मक बनाई सहकारी अभियानको प्रवर्द्धन, सकारात्मक सन्देश प्रवाह गर्ने वातावरण मिलाइने नीति लिइएको छ। औपचारिक शिक्षामा सहकारी विषय अध्ययन अध्यापनका लागि थप पहल, खेलकुद प्रतियोगिताको आयोजना, राष्ट्रिय सहकारी गीत छनौट एवं रेकर्डिङ र सहकारी अभियन्ता तथा उत्कृष्ट संघ/संस्थाहरूलाई पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ।

राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस मनाउने तथा सहकारी सन्देश मासिक प्रकाशनको कार्यलाई निरन्तरता दिनुको साथै अन्तर्राष्ट्रिय कृषि उद्यम मेलाको आयोजना गर्ने, संभाव्य स्रोत खोजी गरी सहकारीमा क्लियरिङ हाउस र डाटा सेण्टर स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने कार्यक्रम प्रस्ताव गरिएको छ।

स्वनिियमन र सुशासन

यस रणनीतिक स्तम्भ अन्तर्गत महासंघको विनियम एवं कार्यस्थलमा हुने हिंसा न्यूनिकरण र बजारीकरण नीति तथा कार्यविधिहरू तर्जुमा एवं संशोधन गरिने कार्यक्रम रहेको छ। सदस्य संघहरूको निर्वाचनमा पर्यवेक्षण तथा नवनिर्वाचित समितिको अभिमुखीकरण, सहकारी संस्थागत मार्गदर्शन छपाई तथा वितरण, समिति तथा कर्मचारीहरूको स्वकार्यसम्पादन मूल्यांकन, सदस्य संघहरूसंग अनुगमन तथा निरीक्षण एवं पृष्ठपोषण प्रदान, सहकारी शिक्षा तथा तालीम प्रवर्द्धन, विशिष्टीकृत तालिम तथा डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्स संचालन, सम्पत्ति सुद्विकरण निवारण तथा जोखिम विश्लेषण, कोपोमीस कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने कार्यक्रम रहेको छ। सहकारी संघ/संस्थाको स्तरीकरण, कोर कोअपरेटिभ सफ्टवेयर प्रवर्द्धन, सहकारीका सवाल सम्बन्धी नीति संवाद, परामर्श सेवा, यूवा, महिला, शिक्षा, व्यवसाय प्रवर्द्धन सम्बन्धी प्रादेशिक तथा राष्ट्रिय गोष्ठी गरिनेछ।

सवल सदस्य संघ

सदस्य संघहरूका रणनीति एवं व्यवसायिक योजना तर्जुमा गरी संघहरूलाई सवल बनाउन महासंघले विगत वर्षदेखि नै विभिन्न साभेदारी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ। अबै पनि संघहरू व्यवसायिक हुन नसकी निष्कृत्य रहँदा सुदृढ सहकारी सञ्जाल निर्माणको अभियान सार्थक हुन सकेको छैन। तसर्थ, सदस्य संघहरूलाई क्रियाशिल बनाउन चालु वर्षमा समेत महासंघले सदस्य संघहरूको माग र आवश्यकताको आधारमा रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा लगायत सदस्य संघका कार्यक्रममा सहजीकरण, संघ/संस्थाहरूबीच एकीकरणमा सहजीकरण तथा प्रोत्साहनका लागि लविंग, सहयोगी सदस्य प्रवर्द्धन योजना, सदस्य संघहरूसंग नियमित सम्पर्क, संवाद, छलफल तथा अर्न्तक्रिया, प्रदेशगत समन्वय, कोपब्राण्ड प्रवर्द्धन, सिकाई अनुभव आदान प्रदान कार्यशाला, संभाव्यताको आधारमा विशिष्टीकृत संघ प्रवर्द्धन कार्यक्रमहरू प्रस्ताव गरिएका छन्। मधेश प्रदेशका ८ वटै जिल्लामा पहिलो पटक महिला सशक्तिकरण गोष्ठी, संघहरूका रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना निर्माण र सहकारी प्रवर्द्धनका कार्यक्रमहरू संचालन गरिने जानकारी गराउँदछु।

व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघ

विशेषतः महासंघ आन्तरिक रूपमा सवल हुनको लागि दीगो आयस्रोत वृद्धि गरी व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर बनाउनेतर्फ विशेष पहल केन्द्रित गर्न जरूरी छ। सदस्य संघ/संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने वार्षिक सेवा शुल्क महासंघको नियमित आय स्रोत हो। वार्षिक सेवा शुल्कलाई वैज्ञानिक बनाउन विनियम संशोधन गरिएकोमा यसलाई अझ परिमार्जन गर्न यस साधारण सभामा विनियम संशोधनको प्रस्ताव ल्याइएको छ। विनियम संशोधन भैसकेपछि सोही अनुसार हुने गरी हाललाई स्वीकृत लेखापरिक्षण प्रतिवेदन अनुसार सेवा शुल्क भुक्तानी गरिदिन हुन हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। संघीय तथा प्रादेशिक मन्त्रालयहरूबाट प्राप्त हुने बजेट र स्थानीय तहहरूसँग पनि थप समन्वय र साभेदारिता वृद्धि गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति लिइएको छ। सहयोगी सदस्यता विस्तार, वैदेशिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण, मसलन्द तथा अध्ययन सामग्री विक्रीवितरण, कार्यालय तथा तालीम हल भाडा आदिबाट आम्दानीको दायरा वढाइनेछ। यस वर्षको महासंघको वार्षिक बजेटमा उद्घोष गरिए अनुसार “सवै सहकारीको महासंघ, कोषमा एक पटक योगदान” को अपिल सम्पूर्ण सहकारी संघ संस्था माझ पुऱ्याई राष्ट्रिय सहकारी विकास कोष प्रवर्द्धनका माध्यमबाट आर्जित आय एवं विकास साभेदार निकायहरूसँगका साभेदारी कार्यक्रमहरूबाट हुने बचतबाट प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम गर्ने नीति लिइएकोछ।

महासंघको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रस्तावित कूल आम्दानी ६ करोड ९४ लाख ३९ हजार २ सय ५० हुने र सो बाट कूल ६ करोड ९२ लाख ८७ हजार ९ सय ९४ र पैसा ३६ खर्च हुन गई रू १ लाख ५१ हजार २ सय ५५ रूपैया र ६४ पैसा बचत हुने लक्ष्य निर्धारण गरिएको छ। सो अनुमानित आयको ७७.६८ प्रतिशत आन्तरिक श्रोतबाट आर्जन गरिने, सहकारी प्रवर्द्धन कोषबाट ७.२० प्रतिशत, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट ६.४८ प्रतिशत परियोजना आम्दानी ८.६४ प्रतिशत हुने लक्ष्य रहेको छ। यसैगरी महासंघको १० वर्षे रणनीतिक योजनाका स्तम्भहरू अनुकूल वातावरण निर्माणमा कुल खर्चको १५.१० प्रतिशत, स्वनियमन र सुशासनमा १५.३४ प्रतिशत, सवल सदस्य संघ निर्माणमा १९.७३ प्रतिशत र व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघमा ४९.८२ प्रतिशत खर्च हुने प्रक्षेपण गरिएको छ।

आदरणीय राष्ट्रिय प्रतिनिधि महानुभावहरू,

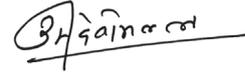
१५. विभिन्न व्यक्ति, संघ/संस्थाबाट विगत लामो समयदेखि महासंघले पाउनुपर्ने रकम असुलीका लागि यस वर्ष तदारुकता दिइ केही रकम उठ्ने चरणमा रहेको र रकम असुलीका लागि थप प्रयासहरू अघि वढाइने विश्वास दिलाउन चाहन्छु।
१६. सहकारी विश्वव्यापी रूपमा आफ्नै छुट्टै विशिष्ट पहिचान बोकेको अभियान हो। अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघले विश्व सहकारी अभियानसंग घनीभुत बहस चलाई सन् १९९५ पछि हालै भारतको नयाँदिल्लीमा सम्पन्न महासभाद्वारा सहकारीका सिद्धान्त, मूल्यहरू थप परिमार्जन गरी समाजिक न्याय सहित व्यक्तिगत विकासका लागि समुदायप्रतिको जिम्मेवारितालाई अझ जोड दिएको छ। नेपाललाई सन् २०२६ मा विकासशील राष्ट्रमा स्तरान्ति गर्दै क्रमश मध्यम आय भएको मूलुकमा पुऱ्याउन भिजन २०३० सहित दीगो विकास लक्ष्यलाई पुरा गर्न, उत्पादनवृद्धि रोजगारी श्रृजना, गरिवी न्यूनिकरणमा सहकारी क्षेत्रको भूमिकालाई सवल, सक्षम, सुदृढ तुल्याई वलियो खम्बाको रूपमा सहकारी अभियानलाई स्थापित गर्न सरकार एवं सहकारी अभियानको हातेमालो जरूरी छ। यसका लागि सहकारी दर्शन मूल्य एवं सिद्धान्त प्रति प्रतिबद्ध रहदै हामी सवै सहकारी अभियन्ताहरूबीचको आपसी सहयोग र सहकार्य अपरीहार्य रहेको छ। पछिल्लो समयमा सहकारी क्षेत्रमा देखिएको समस्याले यस क्षेत्र प्रतिको विश्वास कायम राख्न हामीमा चुनौती थपिएको छ। पूँजीलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न, स्वनियमन र सुशासनका आधारमा संस्था सञ्चालन गरी तोकिएको समयभित्र लेखा परिक्षण तथा साधारण सभा सम्पन्न गर्न, सदस्य केन्द्रित व्यवसाय संचालन गर्न एवं नियामक निकायका साथै आफू आवद्ध माथिल्लो संघहरूमा नियमित प्रगति विवरण पेश गरी अभियानलाई मर्यादित बनाउनका लागि योगदान गर्न हुन हामी हार्दिक अपिल गर्दछौं।

अन्त्यमा, सहकारी अभियानको प्रवर्द्धन र सुदृढीकरणमा हामीलाई निरन्तर मार्गदर्शन गर्ने सहकारी अगुवा महासंघका सल्लाहकारज्यूहरू, विज्ञ समूहका महानुभावहरू, सम्पूर्ण राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरू, पूर्व तथा वर्तमान संचालक तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू, नेपाल सरकार, भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय, कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, अर्थ मन्त्रालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, नेपाल राष्ट्र बैंक, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड, सहकारी विभाग, प्रदेश मन्त्रालय तथा वागमती प्रदेश

सहकारी विकास बोर्ड, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, काठमाडौं विश्वविद्यालय, राष्ट्रिय सहकारी बैंक, विषयगत केन्द्रीय सहकारी संघहरू, प्रदेश तथा जिल्लास्तरीय सहकारी संघहरू, अन्तराष्ट्रिय सहकारी महासंघ, जी.आई.जेड, युएनडिपी, यूएस.ए.आई.डी, अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन, इसिमोड, वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र, नेपाल सहकारी पत्रकार समाज, आर्थिक महिला पत्रकार संघ, आर्थिक पत्रकार संघ लगायत सहकारी समन्वय सञ्जालमा आवद्ध सम्पूर्ण निकायहरू तथा यस महासंघको आव्हानमा हरदम साथ सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्था तथा सञ्चारकर्मी मित्रहरूमा हार्दिक कृतज्ञताका साथ आभार प्रकट गर्दै यहाँहरूको निरन्तर सहयोग र सहकार्यका लागि आव्हान गर्दछौं। साथै महासंघको कार्य जिम्मेवारीमा अहोरात्र खट्ने महासंघ कर्मचारी परिवारलाई विशेष धन्यवाद दिँदै सहकारी अभियानको प्रवर्द्धन र सुदृढीकरणका लागि महासंघलाई थप गतिशिल बनाउन निरन्तर क्रियाशिल रहँदै सहयोग र सद्भावको अपेक्षा राख्दछौं।

जय सहकारी !

मिति: २०८१ पौष १२ गते शुक्रवार

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Omdevi Mall'.

ओमदेवी मल्ल

अध्यक्ष

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा प्रस्तुत लेखा सुपरीवेक्षण समितिको वार्षिक प्रतिवेदन

आदरणीय अध्यक्षज्यू, प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथि महानुभावज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, महासंघ र केन्द्रीय संघका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू तथा राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यू, पत्रकार मित्रहरू, आमन्त्रित महानुभाव लगायत महासंघका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू ।

सर्वप्रथम महासंघको यस गरिमामय ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको तर्फबाट वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न पाउँदा हामी हर्षित छौं । नेपालको सहकारी अभियानको प्रवर्द्धन र सुदृढीकरणमा महासंघको संचालक समितिद्वारा वर्षभरी गरिएका मुख्य मुख्य उपलब्धीहरू सहित पहलकदमी तथा चुनौतीहरू र चालुवर्षका कार्यक्रमहरू समेटेर प्रस्तुत गरिएको अध्यक्षज्यूको प्रतिवेदनमाफत विस्तृत रूपमा यहाँहरूलाई अवगत भएको छ । महासंघको लेखा सुपरीवेक्षण समितिका तर्फबाट अध्यक्षज्यू लगायत सिंगो महासंघ परिवारलाई हार्दिक धन्यवाद दिदै उक्त प्रतिवेदनमाथि यस सभाले गहन रूपमा छलफल गरी निर्णयमा पुग्ने विश्वास लिएका छौं ।

लेखा सुपरीवेक्षण समितिको तर्फबाट हामीले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्दा मुलत सहकारी ऐन, २०७४, नियमावली, २०७५ र महासंघको विनियममा व्यवस्था भए अनुसार लेखा सुपरीवेक्षण समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारलाई आत्मसात गरी महासंघको नीतिगत, आर्थिक तथा समग्र व्यवस्थापकीय पक्षको आन्तरिक परीक्षण गरेका छौं । आ.व. २०८०/८१ मा आन्तरिक परीक्षणको क्रममा हामीले संचालक समितिलाई दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनको अध्ययन गरी निर्धारित ढाँचामा सुझाव सहित यस सम्मानित ३२ औं वार्षिक साधारण सभामा यो प्रतिवेदन पेश गरेका छौं ।

१) **अघिल्लो साधारण सभाको निर्णयहरूको कार्यान्वयन अवस्था:-** गत ३१ औं वार्षिक साधारण सभाद्वारा संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूद्वारा प्रस्तुत प्रतिवेदन, लेखा सुपरीवेक्षण समितिको प्रतिवेदन पारित गर्दै महासंघको आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रम तथा वजेट स्वीकृत, आ.व. २०७९/८० को वार्षिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन अनुमोदन, आ.व. २०८०/८१ को लेखा परिक्षकको नियुक्ति र पारिश्रमिक निर्धारण गरी सोही अनुसार कार्यान्वयन भएको पाइयो । साधारण सभाद्वारा स्वीकृत नीति, कार्यक्रम तथा वजेट तथा आन्तरिक कार्यविधिहरूका आधारमा महासंघका क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गरिदै आएको पाइयो । साथै सहकारी संघ/संस्थाहरूको संस्थागत मार्गदर्शन सहकारी अभियानमा क्रियाशिल सबै संघ/संस्था तथा सहकारी अभियन्ताहरूले परिपालना गर्न गराउन आह्वान गरिएको समेत पाइयो । महासंघको १० वर्षे रणनीतिक योजना र ३ वर्षे व्यवसायिक योजना अनुरूप सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन संभाव्यताको आधारमा प्रादेशिक कार्यालय खोल्ने निर्णय भएकोमा सम्बन्धित प्रदेशबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकज्यूहरूको संयोजकत्वमा प्रदेश समन्वय उपसमिति गठन गरी आवश्यकतानुसार बैठक संयोजन गरिदै आएको पाइयो ।

२) **समितिको बैठक:** आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा २ पटक भर्चुअल सहित संचालक समितिको बैठक ७ पटक, सचिवालयको बैठक ९ पटक, सल्लाहकार समितिको बैठक १ पटक र अन्य विभिन्न उपसमितिको बैठक २० पटक बसी महत्वपूर्ण निर्णयहरू गरेको पाइयो । साथै आ.व. २०८०/८१ मा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठक ३ पटक बसेको थियो । संचालक समितिले सहकारी क्षेत्रमा

देखिएका समस्या समाधानार्थ गहन छलफल गरी सरकारबाट गठित कार्यदल तथा समितिलाई सुझावहरू प्रस्तुत गरेको पाइयो । स्थानीय तह तथा प्रदेश सरकारहरूलाई सहकारी प्रवर्द्धन र विकासका लागि सुझाव पेश, पुरस्कार छनौट उपसमिति गठन गरी पुरस्कारहरूको छनौट, प्रथम ऐतिहासिक दुइ दिवसिय सहकारी डिजिटल कन्क्लेभ (1st Cooperative Digital Conclave) सम्पन्न गरी कार्यान्वयनका लागि सरोकारवाला सवैपक्षलाई आह्वान गरेको र तीन दिवशिय प्रथम सहकारी रोजगार मेला (1st Cooperative Job Fair) सम्पन्न गरी सहकारीका उत्पादन प्रशोधन लगायतका कार्यहरूको प्रचार प्रसार एवं वजारीकरणमा सहयोग पुऱ्याएको पाइयो । वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरेको र समिति तथा कर्मचारी कार्यसम्पादन स्वमूल्यांकन गर्दै आएको पाइयो । सहकारी अभियानमा व्यवसायिक जनशक्ति उत्पादनका लागि महासंघद्वारा नेपालमै सहकारी व्यवस्थापन सम्बन्धी डिप्लोमा कोर्सको दोश्रो व्याच सम्पन्न गरेको र तेश्रो समूह समेत हाल संचालन भइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०८०/८१ मा प्रदेश तथा जिल्लास्तरीय विभिन्न १३ वटा संघहरूलाई सदस्यता प्रदान गरी महासंघको कूल सदस्य संख्या ३१८ पुगेको पाइयो । यसै गरी अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा साभेदार संस्थाहरूसँगको सहकार्य विकास गर्दै “सहकारीमा सुशासन प्रविधि र एकीकरण” भन्ने थिम घोषणा गरी तदनुरूप वर्षभरीका कार्यक्रमहरू सम्पादन गर्न संघ/संस्थाहरूलाई आह्वान गरेको पाइयो ।

- ३) आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा लेखा सुपरीवेक्षण समितिले संचालक समितिको बैठकमा आन्तरिक लेखा परिक्षण तथा नीतिगत परिक्षण गरी प्रतिवेदनका साथ महत्वपूर्ण सुझावहरू उपलब्ध गराइएको र सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनद्वारा उक्त सुझावहरूलाई जिम्मेवारीपूर्वक ग्रहण गरी कार्यान्वयन गरिएका छन् भने कतिपय सुझावहरू कार्यान्वयन उन्मुख रहेको जानकारी गराइएको छ ।
- ४) ऋण लगानीको प्रकृया: ऋण वापतको सुरक्षण वा धितो सम्बन्धी व्यवस्था:- महासंघले आजका मितिसम्म कुनैपनि ऋण लगानी गर्ने कार्य गरेको छैन । तथापि, कोशी प्रदेश थोक उपभोक्ता विशिष्टीकृत सहकारी संघ लि. भापालाई मूल पूँजीको रूपमा पाँच बर्ष भित्र साँवा रकम चुक्ता गर्ने गरी रु १०,००,०००/- घुम्तिकोषबाट सापटी स्वरूप उपलब्ध गराइएको र सम्भौता अनुसार क्रमशः रकम फिर्ता गर्ने चरण अन्तरगत पहिलो किस्ता र दोश्रो किस्ता वापत रु. ४,००,०००/- प्राप्त हुनु पर्नेमा रु. ३,३६,९३५/३९ प्राप्त भई रु. ६३,०६४/६१ किस्ता अझ प्राप्त हुन बाँकि रहेकोले किस्ता प्राप्तिमा ध्यादिनुपर्ने देखिन्छ ।
- ५) सहकारी ऐन २०७४ तथा नियमावली २०७५ को पालना सम्बन्धी सक्षिप्त विवरण:- महासंघका गतिविधि तथा क्रियाकलापहरू संचालन गर्दा सहकारी ऐन, २०७४ तथा सहकारी नियमावली, २०७५ बमोजिम गर्ने गरेको पाइएको छ । यस अन्तर्गत वार्षिक लेखा परिक्षण आश्रित भित्र सम्पन्न गरेको र नेपाल सरकारलाई तिनुं वुभाउनुपर्ने कर दायित्वहरू नियमित रूपमा समयमै चुक्ता गरेको पाइयो । महासंघको वार्षिक साधारण सभा, सञ्चालक समिति एवं लेखा सुपरीवेक्षण समितिको बैठकहरू निर्धारित समयमा सम्पन्न भई महासंघको संस्थागत विकास तथा सहकारी अभियानको प्रवर्द्धनमा गर्नेपर्ने कार्यहरू विद्यमान ऐन, नियम, विनियम, विधि, पद्धति, मापदण्ड र निर्देशिकाका आधारमा निर्णय भई कार्यान्वयन गर्दै आएको पाइयो । सहकारी ऐन र नियमावलीलाई समयसापेक्ष संशोधन गर्न र अन्तरसम्बन्धित ऐनहरूलाई सहकारी मैत्री बनाउन महासंघबाट विगत लामो समयदेखि निरन्तर बहस पैरवी हुँदै आएको भएतापनि हालसम्म संशोधन हुन नसकेको पाइयो ।
- ६) सहकारी विभागले अनुगमन गरिदिएको प्रतिवेदन अनुसारका निर्देशन/सुझावहरू कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरण:- सहकारी विभागले आ.व. ०८०/८१ को जेष्ठ महिनामा महासंघको सघन अनुगमन निरीक्षण गरी सहकारी ऐन २०७४ को दफा ९५ को उपदफा ५ अनुसार दिएका सुझाव अन्तरगत कैफियतमा- बाँकी/वक्यौता रकम व्याज सहित असुलउपर गर्ने, निस्कृय धरौटी तीन महिनामा फिर्ता गराउने र महासंघको नियमित आम्दानीको श्रोत व्यवस्थापन गर्न दिएका सुझावहरूमा सञ्चालक समिति तथा व्यवस्थापनबाट पहल प्रयत्न गर्दै आएको पाइयो ।
- ७) लेखा सुपरीवेक्षण समितिको सुझाव कार्यान्वयन सम्बन्धमा:- आ.व. २०८०/८१ मा लेखा सुपरीवेक्षण समितिले दिएका मुख्य मुख्य सुझाव तथा कार्यान्वयन निम्न बमोजिम रहेका छन् ।

- क) महासंघको दीगो व्यवसायिक विकासका लागि लाभदायी कार्यक्रमहरू ल्याउन साभेदार निकायहरूसँग साभेदारी गर्दै व्यवसायिक बन्न जरूरी रहेको सुझाव दिदै आइएको र यसै अनुरूप महासंघको आन्तरिक आयश्रोत वृद्धि गरी आत्मनिर्भरतातर्फ उन्मुख गराउने व्यवसायिक कार्यक्रमहरू संचालन तथा सहयोगी सदस्यता प्रदान सम्बन्धि कार्यविधिका आधारमा तोकिए भन्दा बढी कारोवार गर्ने संस्थाहरूलाई महासंघको सहयोगी सदस्यता प्रदान गर्ने कार्य भएको छ ।
- ख) महासंघको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको लक्ष्य अनुरूप भौतिक तथा आर्थिक प्रगति लक्ष्य भन्दा न्यून रहेको पाइयो । सरकारको बजेट कटौती, सहकारी प्रवर्द्धन कोष परिचालन हुन नसक्नु, सहकारी क्षेत्रमा आएको आर्थिक संकुचन, सहयोगी तथा दातृ निकायका परियोजनाहरू लक्ष्य अनुरूप प्राप्त हुन नसकेको अवस्थामा समेत वासलात नोक्सानमा नजानुले सञ्चालक समिति र व्यवस्थापनको अथक मेहनत रहेको पुष्टि हुन्छ । चालु आर्थिक वर्षको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटलाई महत्वकांक्षी नवनाई लक्ष्यमा पुग्न सकिने गरी तर्जुमा भएको देखिन्छ ।
- ग) सदस्य संघहरूसँग साभेदार गरी कार्यक्रम अगाडी वढाउन दिएको सुझावलाई थप मनन गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै सदस्य संघहरूको क्रियाशिलताका लागि रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजनामा सहजीकरण तथा नियमित निरिक्षण तथा अनुगमन गरी पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने कार्य प्रभावकारी बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- घ) महासंघले इन्फिनिटि सफ्टवेयर प्रयोग गरी लेखा सम्बन्धी कारोबारका फाँटवारीहरू दैनिक रूपमा कार्यालय प्रमुखबाट स्वीकृत गरी व्यवस्थित गरिएको छ । यस सफ्टवेयरको प्रयोग पश्चात महासंघले डिजिटल सुशासनलाई वढावा दिने भएकोले सदस्य संघ संस्थाहरूले यस प्रकारको सफ्टवेयरको प्रयोगमा विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- ङ) महासंघलाई आत्मनिर्भरतातर्फ केन्द्रीत गराउन सदस्य संघहरूको योगदानमा वृद्धि गर्दै सदस्यता शुल्क नियमितताका लागि अधिक पहल गर्दै आएकापनि गत वर्षको निर्वाचनको समयमा समेत ३१८ मध्ये २६९ संघहरूबाट मात्र शुल्क प्राप्त हुनुले यस तर्फ थप ध्यान केन्द्रीत गर्नुपर्ने देखिन्छ । सदस्यता शुल्क नियमित भुक्तानी गरी महासंघलाई सुदृढ बनाउन सम्पूर्ण सदस्य संघहरूको दायित्व भएकोले नियमितताका लागि सम्पूर्णमा यस लेखा सुपरीवेक्षण समिति हार्दिक आवाहन गर्दछ ।
- च) राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा वृद्धि गरी सो को परिचालन मार्फत अभियानको सुदृढीकरण गर्न महासंघले सम्पूर्ण संघ/संस्था तथा व्यक्तिलाई आवाहन गरेको पाईएतापनि अपेक्षाकृत रूपमा कोषमा योगदान नभएको देखिएकाले स्वेच्छिक रूपमा सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाबाट योगदान हुनेगरी थप पहलगर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- छ) नेपाल सरकार तथा प्रदेश र स्थानीय तहसँग थप सम्बन्ध प्रगाढ बनाई सहकारी प्रवर्द्धन सुदृढीकरणका लागि महासंघलाई बजेट विनियोजन गर्न निरन्तर पहलकदमी गर्न यस समितिबाट सुझाव दिइएकोमा वागमती प्रदेश, काठमाडौं महानगरपालिका वाहेक अन्य प्रदेश र स्थानीय तहबाट कार्यक्रम ल्याउन खासै प्रगति नभएको पाइएकोले यसका लागि महासंघबाट थप पहलकदमी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- ज) महासंघका क्रियाकलापहरूलाई विधिसम्मत एवं मर्यादित बनाउनका लागि यस आर्थिक वर्षमा समेत आवश्यक थप कार्यविधि, मापदण्ड र निर्देशिकाहरू तर्जुमा गरी सोही अनुसार क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने गरिएको छ । यसबाट महासंघ मात्र नभएर समग्र सहकारी अभियान लाभान्वित हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

ट) पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक, भत्ता अन्य सुविधाहरूको विवरण:-

- क) महासंघका कुनै सञ्चालक पदाधिकारीहरूले पारिश्रमिक लिएको देखिएन । महासंघका अध्यक्षले टेलिफोन सुविधा वापत प्रति महिना रु. ५,०००/- समिक्षा अवधिमा लिने गरेको र चालु आ.ब. देखि सचिवालयका सदस्यहरूले मासिक रु १२००/- का दरले मोवाइल रिजार्ज लिएको देखिन्छ ।
- ख) महासंघका सञ्चालक समिति र लेखा सुपरीवेक्षण समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले प्रति बैठक भत्ता रु. २,५००/- (दुई हजार पाच सय), कार्यकारिणी समिति/सचिवालयका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले प्रति बैठक भत्ता रु. २,०००/- (दुई हजार) र उपसमितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूले प्रति बैठक भत्ता रु.१,५००/- (एक हजार पाँच सय) पूर्ववत व्यवस्था अनुसार लिएको पाइयो ।

- ग) उपत्यका बाहिरबाट प्रतिनिधित्व गरी निर्वाचित भएका संचालकहरूले समितिको बैठकमा आउँदा प्रति दिन रु. २,५००/- (दुईहजार पाँचसय) का दरले आउँदा र जाँदा वापत २ दिनको दैनिक भ्रमण भत्ता र लागतका आधारमा हवाई तथा बस भाडा खर्च लिने व्यवस्था भएको पाइयो ।

५) कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरू:-

- क) महासंघको विद्यमान कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि र आर्थिक प्रशासन कार्यविधि वमोजिम महासंघका आर्थिक तथा प्रशासनिक क्रियाकलापहरू सम्पादन भएका छन ।
- ख) भर्ना प्रकृया पारदर्शी र प्रतिस्पर्धी भएको/नभएको:- महासंघको स्वीकृत दरवन्दी अनुरूप योग्य कर्मचारी प्रतिस्पर्धात्मक तथा पारदर्शी प्रक्रियाद्वारा नियुक्ति गर्ने गरिएको छ । महासंघका अस्थायी एवं करारमा कार्यरत कर्मचारीहरूलाई यस आ.व.मा करार सेवाको एक जना बाहेक अरूलाई निरन्तरता दिइएको छ । यस आ.व. मा कुनै नयाँ कर्मचारी भर्ना गरेको पाइएन ।
- ग) भ्रम ऐनको परिपालना: महासंघमा स्थायी, अस्थायी तथा करारमा नियुक्त भएका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गराउनुपर्ने देखिन्छ ।
- घ) महासंघको विद्यमान कर्मचारी प्रशासन कार्यविधि र आर्थिक प्रशासन कार्यविधि वमोजिम कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरूलाई उपदान व्यवस्था रहेकोमा कोषमा पर्याप्त रकम नरहेको र कोषमा व्यवस्था गरिएको रकम समेत महासंघमा नै रहेकोले समितिले दिएको सुझावलाई आंशिक रूपमा कार्यान्वयन गरी नागरिक लगानी कोषमा रकम जम्मा गरेको पाईएको छ । तथापि, उक्त रकम कर्मचारीको उपदानको निमित्त पर्याप्त नभएको हुँदा तत्सम्बन्धमा आवश्यक निर्णय गरी आवश्यकता अनुसारको रकम व्यवस्था गर्न यस सम्मानित साधारण सभामा पूनः ध्यानाकर्षण गराउदछौं ।
- ड) कार्यरत कर्मचारीहरू र कार्यवोभक्त बीच तादम्यता रहेको/नरहेको:- महासंघको व्यवस्थापकिय कार्य कार्यान्वयन गर्न विभागीय जिम्मेवारीका साथ अधिकृतहरूबीच लक्ष्य निर्धारण एवं कार्यविभाजन गरी कार्य प्रगतिका आधारमा कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्ने परिपाटीको विकास भएको छ । आवश्यक कर्मचारीहरूबाट अधिकतम काम लिने, सामूहिक रूपमा कार्य सम्पादन गर्ने, कार्यवोभक्तलाई जिम्मेवारीपूर्ण बांडफांड गर्दै महासंघलाई मितव्ययीपूर्ण रूपमा संचालन गर्ने गरी दक्ष जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिएको देखिन्छ ।

१०) व्यवस्थापन प्रमुखको योग्यता र क्षमता सम्बन्धी विवरण:-

- पद:- महाप्रबन्धक
नाम:- चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा
सेवा:- स्थायी
योग्यता:- स्नातकोत्तर
अनुभव:- २६ वर्ष
मासिक पारिश्रमिक ग्रेडसहित:- रु. ८१,६९३/-
प्रोत्साहन तथा अन्य भत्ता: रु. २८,५००/-

११) कर्मचारी भर्ना प्रकृया र संख्या:-

- क) स्थायी - १५ जना
ख) अस्थायी/करार - ५ जना (एक जना सेवा निवृत्त भएको)
ग) महाप्रबन्धक श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्गको राजिनामा समितिबाट स्वीकृत भई नयाँ महाप्रबन्धक नियुक्तीको प्रक्रियामा रहेको ।

१२) महासंघका सकारात्मक पक्ष एवं लेखा सुपरीवेक्षण समितिका सुभाबहरू:-

क) सकारात्मक पक्ष

- १) महासंघको १० बर्षे रणनीतिक योजनाको अधिनमा रही ३ बर्षे व्यवसायिक योजनाका आधारमा महासंघका क्रियाकलापहरू सम्पन्न भएका छन् । उक्त व्यवसायिक योजनाको अवधि समाप्त भएकोले समितिबाट चार वर्षिय व्यवसायिक योजना तर्जुमा गरी यस सम्मानीत सभामा स्वीकृतिका लागि पेश भएको छ ।
- २) महासंघले आ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट अनुरूप नेपाल सरकारको सहयोगमा कुनै कार्यक्रमहरू भएको छैन । जीआइजेड रिप ग्रीनको सहयोगमा गत आ.व. २०८०/८१ मा नविकरणीय उर्जा प्रविधि प्रवर्द्धन तथा प्रोडक्ट डिजाइन सम्बन्धी कार्यक्रम गरेको पाइयो । महासंघको आन्तरिक स्रोतबाट संचालन गरिने कार्यक्रम र प्रदेश सरकारको सहयोगमा संचालन गरिने कार्यक्रमहरू भने लक्ष्य अनुरूप प्रगति हासिल गर्न सकेको देखिन्छ । यस परिस्थितिमा आयकर लगायत सम्पूर्ण खर्च व्यवस्था गरी नाफा नोक्सान हिसाबमा उल्लेख गरिए अनुसार रू ३३५,२९०/- खुद बचत (मुनाफा) गर्न सफल भएको छ ।
- ३) अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघ तथा विभिन्न देशका राष्ट्रिय तथा केन्द्रिय संघहरूसँग सम्बन्ध विस्तार गरी अभियानमा सकारात्मक प्रभाव परेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा अन्य संस्थाहरूका अतिरिक्त गतवर्ष देखि सिक्ट्यावसँग सम्बन्ध विस्तार गरेको कारण नेपाली सहकारीकर्मीहरूले सो संस्थाद्वारा आयोजित विभिन्न तालिम कार्यक्रमहरूमा भाग लिई नेपालको सहकारी अभियानको प्रवर्द्धनमा बल पुगेको छ । सहकारी अभियानमा महासंघले निरन्तर सम्बन्ध विस्तारका कारण अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघको सुशासन समितिमा महासंघका अध्यक्षजू र एशिया प्रशान्त क्षेत्रीय बोर्डमा महासंघका निवर्तमान अध्यक्षजूद्वारा प्रतिनिधित्व हुदै आएको छ ।
- ५) महासंघद्वारा प्रकाशित हुदै आएको सहकारी सन्देश पत्रिकालाई मासिक रूपमा नियमित प्रकाशन र वितरण गरी सहकारी संघ संस्थाहरूको पहुँचमा पुऱ्याउन समिति एवं व्यवस्थापनबाट थप पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- ६) त्रिवर्षिय व्यवसायिक योजनाले परिलक्षित गरे अनुरूप महासंघले इन्फोडेप्लपर्स प्रा.लि.सँग रणनीतिक साभेदारी गरी सो संस्थाद्वारा निर्मित इन्फिनिटी सफ्टवेयरको प्रवर्द्धन गरेको कारण महासंघको आय वृद्धिमा सघाउ पुगेको पाइएको छ । यस्तो साभेदारितालाई थप प्रभावकारी तवरले लैजान सुभाब छ ।
- ७) स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेटको सिमा भित्र रहेर कार्यक्रमहरू संचालन गरेको देखिन्छ ।
- ८) सहकारी अभियानमा देखिएको समस्या सम्बन्धमा संचालक समितिले यथासक्य पहल गरेको छ र सहकारी विभाग र मन्त्रालयमा उक्त समस्या समाधानार्थ सुभाब पेश गर्नुका साथै अभियानलाई आवश्यकतानुसार मार्गदर्शन तथा प्रेस विज्ञप्ती जारी गरेको देखिन्छ ।
- ९) सहकारी सुशासनमा लेखा सुपरीवेक्षण समितिको भूमिकालाई वृद्धि गर्दै यसको भूमिकालाई सबल बनाउन लेखा सुपरीवेक्षण समितिको आन्तरिक सुपरीवेक्षण कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ ।

ख) सुधारात्मक पक्ष

- १) सहकारी ऐन, २०७४ एवं सहकारी नियमावली, २०७५ लाई समय सापेक्ष संशोधन, कर्जा सूचना केन्द्र, बचत तथा कर्जा सुरक्षण कोषको स्थापना, कर्जा असुली न्यायधीकरणको गठनको प्रावधानलाई कार्यान्वयनमा ल्याउन, महासंघ मार्फत सहकारी प्रवर्द्धन कोषको परिचालनका लागि सरकार समक्ष थप बहस र पैरवीको आवश्यकता देखिन्छ ।
- २) विश्व तथा मुलुकको अर्थतन्त्र संकुचित भई केही सहकारी संस्थामा देखिएको कमजोर सुशासनका कारण अभियान समेत प्रभावित भएको अवस्थामा अभियानको शीर्षस्थ निकाय महासंघको भूमिका महत्वपूर्ण हुने सन्दर्भमा सहकारीका समस्या समाधानार्थ महासंघको अथक प्रयासका बावजूद आशातित उपलव्धी हासिल भएको पाइदैन । सहकारी संस्था समस्याग्रस्त हुदै जाने क्रम यस वर्ष पनि भन वढेको छ । आन्तरिक सुशासन कमजोर हुने संस्थाहरू समस्याग्रस्त हुने भएतापनि त्यसको असर

- समग्र सहकारी अभियानमा पर्ने भएकोले सम्पूर्ण सहकारी संघ/संस्थाहरूको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली सशक्त बनाउन शुशासित र सदस्य केन्द्रित सहकारी अभियानको विकासमा केन्द्रीय सबै सहकारी संघ/संस्थाहरूका हार्दिक अनुरोध गर्दछौं। साथै, सहकारी अभियानमा देखिएका समस्यालाई समाधान गर्न नेपाल सरकारद्वारा गठित सहकारी क्षेत्र सुधार सुभाव कार्यक्रमलाई दिएका अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन सुभावहरूको कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्न महासंघले विशेष अगुवाई गर्न सुभाव छ। साथै हालको वचत तथा ऋण सहकारी संस्था छानविन संसदीय विशेष समितिले दिएका सुभावहरू समेत मनन गरी महासंघको तर्फबाट कार्यान्वयन गर्न गराउन पहल गर्न सुभाव छ।
- ३) महासंघका अधिक सदस्य संघहरू क्रियाशिल नहुदा मुलुकभर अभियानको सुदृढीकरणमा संघहरूको भूमिका कमजोर देखिन्छ। यसर्थ, सदस्य संघहरूलाई व्यवसायिक र प्रतिस्पर्धि बनाउन महासंघको सहयोगमा तर्जुमा भएको संघहरूको रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजनाको कार्यान्वयन, निरिक्षण तथा अनुगमनपछि दिइएका सुभावहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सञ्चालक समिति, लेखा सुपरीबेक्षण समिति तथा व्यवस्थापनको क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिई संघहरूलाई सफल बनाउन महासंघले कार्यक्रमको प्राथमिकतामा राख्न आवश्यक छ। यसका लागि महासंघले केन्द्र सरकार का साथै प्रदेश र स्थानीय तहमा समेत थप बहस र पैरवी गर्नु पर्ने देखिन्छ।
  - ४) सहकारी अभियानलाई मर्यादित र सुशासित रूपले सञ्चालन गर्न गराउन तालिम प्रशिक्षण र अभिमुखीकरण जस्ता क्रियाकलापहरूलाई महासंघले घनिभूतरूपले अघी वढाउन आवश्यक छ। सहकारी क्षेत्रको जनशक्तिलाई व्यवसायिक गराउन महासंघले डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट तेश्रो व्याच समेत सञ्चालन गरी सकेको छ। यस कार्यलाई आगामी दिनमा प्रभावकारी रूपमा अघि वढाउन हामी सबैले मन, वचन र कर्मद्वारा सहयोग र सहकार्य गर्न आवश्यक छ।
  - ५) महासंघ आफ्नै स्रोत र साधनबाट आत्मनिर्भर बन्नुपर्छ भन्ने मान्यताका साथ दीर्घकालिन स्रोतको पहिचान गर्दै राष्ट्रिय सहकारी विकास कोष वृद्धिका लागि थप पहलकदमीको आवश्यकता रहेको छ।
  - ६) निर्वाचनको समयमा मात्र नभई नियमित रूपमा सदस्य संघहरूले वार्षिक सेवा शुल्क भुक्तानी गरी नेतृत्वदायी महासंघ निर्माणमा योगदान गर्नुपर्ने देखिन्छ।
  - ७) महासंघको मुखपत्रको रूपमा विगत २३ वर्षदेखि निरन्तर प्रकाशन गरिदै आएको सहकारी सन्देश मासिक पत्रिकाको वितरण एवं प्रवर्द्धनका कार्यमा उल्लेखनिय प्रगति हुनुपर्नेमा विगत बर्ष सहकारी संघ/संस्थामा देखिएको तरलता व्यवस्थापनको समस्याले गर्दा सो हुन नसकेकोले सहकारी सन्देश मार्फत अभियानका गतिविधि सबै सहकारी संघ/संस्था तथा सहकारीकर्मीबीच पुऱ्याई सुसूचित गर्नु हामी सबै प्रतिनिधिहरूको दायित्व रहेको कुरा ध्यानाकर्षण गराउदै आ.व. २०८०/८१ मा तीन अंक मात्र प्रकाशित भएको सहकारी सन्देश आ.व. २०८१/८२ बाट मासिक रूपमा प्रकाशन भइरहेकोले यसको नियमितता गर्न सुभाव छ। साथै राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरूलाई सहकारी संघ/संस्थाहरूमा सहकारी सन्देश पत्रिका सहकारी अभियानको साभ्ता पत्रिकालाई सहकारी अभियानको पत्रिकाको रूपमा स्थापित गर्नका निम्ति आवश्यक सहकार्यको लागि आव्हान गर्दछौं।
  - ८) महासंघको वासलातको अनुसूचीमा रहेको बाँकी बक्यौता रकम मध्ये यस वर्ष खासै प्रगति भएको देखिएन। यो बिषय महासंघको सुशासन एवं प्रतिष्ठासँग गासिएकोले असुलउपर गर्नेतर्फ गम्भिरतापूर्वक निर्णायक कदम चाल्नुपर्ने र आगामी बर्षबाट उक्त रकम वासलातमा नआउने गरी फरफरक गर्नु गराउनु पर्ने देखिन्छ। यसका लागि सहभागी सम्पूर्ण प्रतिनिधिहरू र संचालक समिति तथा व्यवस्थापनले सहकार्य गरी असूल उपर गर्न समेत अनुरोध गर्दछौं।
  - ९) सहकारी संघ/संस्थाहरूको वार्षिक खुद वचतबाट सहकारी ऐन नियमानुसार सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा वितरित रकमलाई भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयको खातामा जम्मा भै मन्त्रालयबाट महासंघ, केन्द्रीय, प्रदेश तथा जिल्ला स्तरीय सहकारी संघहरूमा विनियोजन गरिनुपर्ने प्रावधान छ। तथापि, उक्त कोषको रकम हालसम्म परिचालन हुन नसक्दा समग्र सहकारी संघहरूमा वितृष्णा बढेको र महासंघले कोषबाट सञ्चालन गर्न प्रस्ताव गरेका कार्यक्रमहरू समेत यस वर्ष पनि कार्यान्वयन गर्न नसकेको देखियो। यसर्थ, यस वर्ष अभियानको तर्फबाट थप पहलकदमी गरी कोषको रकम वितरण

गर्न गराउन र महासंघमार्फत सहकारी प्रवर्द्धन कोष वितरण गर्ने कानूनी व्यवस्था मिलाउन विशेष पहलकदमीका लागि ध्यानाकर्षण गराउँदछौं ।

- १०) सहकारी संघ संस्थाका उत्पादनहरूको निर्यातका लागि जारी गरिने उत्पत्तिको प्रमाणपत्र सहकारी ऐन नियममा महासंघद्वारा जारी गर्न सकिने प्रावधान रहेतापनि विभिन्न प्रयासका बावजूद यद्यपि यस कार्यका लागि महासंघले सम्बन्धित मन्त्रालयबाट स्वीकृति लिन नसकेको अवस्था छ । यस कार्यका लागि पुन सक्रियतापूर्वक पहलकदमी गर्न सञ्चालक समितिको ध्यानाकर्षण गराउदछौं ।

ग) वित्तीय अवस्था

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको विगत ५ (पाँच) बर्षको तुलनात्मक वित्तीय अवस्था यस सभा समक्ष प्रस्तुत गर्नु सान्दर्भिक रहेकोले तुलनात्मक वित्तीय विवरण पेश गरेका छौं ।

तालिका नं. १ विगत पाँच बर्षको सम्पत्ति तथा दायित्वको विवरण

शीर्षक	२०८१ आषाढ मसान्तको रकम रू	२०८० आषाढ मसान्तको रकम रू	२०७९ आषाढ मसान्तको रकम रू	२०७८ आषाढ मसान्तको रकम रू	२०७७ आषाढ मसान्तको रकम रू
चालु सम्पत्ति, ऋण तथा पेशकी					
नगद तथा बैंक मौज्जात	५८,६७४,६०५	६३,९१९,९५४.७५	६५,३३२,२२०.९०	६९,४७६,३०१.७८	६७,२४६,९९१.३२
पेशिक तथा पाउनुपर्ने	४,५७७,००३	११,७१४,९६२.५१	९,६८०,४९६.४७	७,७१३,८६४.७६	७,१७८,६८१.७५
आसामी				२५,०००.००	२५,०००.००
धरौटाटी	५२९,०००	५२९,०००.००	५२९,०००.००	५२९,०००.००	५२९,०००.००
अन्तीम मौज्जात	१,२७०,२६०	१,३६३,२५४.९६	१,४६६,३४६.००	१,१०८,०७७.००	९८८,९५९.००
स्थगन आयकर सम्पत्ती	१०,३७२,२३०	९०२,२५४.९७	८३८,५८१.८६	८८१,९२७.९२	१,४९६,५७१.३३
स्थिर सम्पत्ती	४६,०७८,०५७	४८,२६२,७६५.७८	५०,६५५,३६५.३२	५३,२६१,२४४.०९	५५,३४७,४७७.६५
लगानी	६,५२१,०००	६,५२१,०००.००	६,५२१,०००.००	१,५२१,०००.००	१,५५३,५००.००
जम्मा	१२८०२२१५५	१३५,०२३,०१०.५५	१३८,५१६,४१५.५६	१३८,३६६,१८१.०५	१३७,६८६,२५८.३८
चालु दायित्व अवस्था					
तिर्नुपर्ने	१४४५१९२७	६,०७९,१४७.७०	९,३८३,२५१.२७	९,७७१,४१४.६८	१२,०८१,४५३.८७
शेयर पूँजि	१०१९५०००	१०,२५५,०००.००	८,४८०,०००.००	५,२५०,०००.००	३,९२५,०००.००
कोष मौज्जात	१०३३७५२२८	११६,८७९,०४५.२७	११७,१५९,७५९.२८	११९,४९५,०००.८७	११८,३५९,७२७.१८
जम्मा	१२८०२२१५५	१३३,२१३,१६२.९७	१३५,०२३,०१०.५५	१३४,५१६,४१५.५६	१३४,३६६,१८१.०५
बढ्ती प्रतिशत	(३.६७)	(१.३४)	०.३८	०.११	४.६८

नेपाल सरकारबाट वजेट प्राप्त नहुँदा आयस्रोतमा प्रतिकूल असर परी महासंघका स्थानीय, जिल्ला र प्रदेशस्तरीय कार्यक्रमहरू कटौती गर्नु परेको देखिन्छ । सहकारी संघ/संस्थाको अभिभावक निकाय भएकोले सदस्य संघहरूबाट नै व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघ बनाउन व्यवसायिक योजनाको कार्यान्वयन, परिवर्तित वार्षिक सदस्य शुल्क अनिवार्य भुक्तानी गर्ने गराउने, अधिकाधिक संघ/संस्था

तथा निकायहरूबाट राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा योगदान गराउने, विशिष्टकृत तालीम तथा व्यवसायिक कोर्षहरूको सञ्चालन र सहभागितामा वृद्धि गर्ने, सहयोगी सदस्यता वृद्धि गर्ने, महासंघको आन्तरिक स्रोत साधनको रचनात्मक परिचालन, साभेदार संस्थाहरूसंगको सहकार्यमा वृद्धि आदि क्रियाकलापहरू गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

महासंघको यस लेखा सुपरीवेक्षण समिति सम्मानित साधारण सभाप्रति उत्तरदायी रहदै यहाँहरूको अमूल्य सरसल्लाह तथा सुझाव र मार्गदर्शन अनुसार कार्य गर्दै आईरहेका छौं । महासंघ सम्पूर्ण सहकारी अभियानको शिर्ष निकाय भएकोले यसका गतिविधि पारदर्शी, स्वच्छ, निष्पक्ष र नमूनायोग्य बनाउन संचालक समितिको गहन दायित्व रहेको छ । यसै अनुरूप सम्पूर्ण केन्द्रीय, प्रदेश तथा जिल्लास्तरिय सहकारी संघहरू र सहकारी संस्थाका संचालक तथा लेखा सुपरीवेक्षण समिति र व्यवस्थापनका काम कार्यवाहीहरू व्यवस्थित र नियमित गर्नु हुन समेत हामी हार्दिक अपिल गर्दछौं ।

सहकारी अभियानको साखमाथि चुनौति थपिएको यस प्रतिकूल अवस्थामा सहकारी संघ/संस्थाहरू ऐक्यवद्ध भई अघि बढ्नु पर्ने भएको ले सहकारीका समसामयिक विषयमा गहन छलफल गरी निष्कर्षमा पुगनुपर्ने देखिन्छ । यस प्रतिवेदनमाथि राष्ट्रिय प्रतिनिधिज्यूहरूको रचनात्मक सुझाव तथा सल्लाहको अपेक्षा सहित प्रतिवेदन पारित गरिदिनहुनका लागि अनुरोध गर्दछौं । सहकारी अभियानको सुदृढिकरण र सुद्वीकरणका लागि यहाँहरूबाट प्राप्त हुने महत्वपूर्ण सुझावहरू समितिलाई मार्गदर्शन हुने र यस प्रतिवेदनको एक अभिन्न अंगको रूपमा रहने छ भन्ने विश्वास समेत व्यक्त गर्दछौं । अन्तमा, सहकारी अभियान र महासंघको हित विकासका लागि समर्पित हुँदै यहाँहरूबाट प्राप्त सक्रिय सहयोग र सहकार्यका लागि यस लेखा सुपरीवेक्षण समिति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छ ।

सहकारी अभिवादन !

मिति २०८१/०९/१२ गते शुक्रवार

हेम कुमारी अधिकारी
सदस्य

अम्मरनाथ न्यौपाने
सदस्य

भीम प्रसाद तुलाचन
संयोजक

Prashank & Associates

Chartered Accountants

Firm Regd No. 975
Dhumbarahi-04, Kathmandu
Mobile No.: 9801116894

स्वतन्त्र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लिमिटेडका शेयरधनीहरूलाई

राय

हामीले राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लिमिटेडको आर्थिक वर्ष २०८०-८१ को वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षण गरी वित्तीय अवस्थाको विवरण, समग्र आम्दानीको विवरण, इक्विटीमा परिवर्तनको विवरण, नगद प्रवाहको विवरण लगायत वित्तीय विवरणहरूमा संलग्न महत्वपूर्ण लेखा नीतिहरूको सारांश समावेश गरिएको छ। यी वित्तीय विवरणहरू साना तथा मझौला उद्यम (SMEs) का लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड (NFRS) अन्तर्गत तयार पारिएका हुन्।

हाम्रो विचारमा, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लिमिटेडका वित्तीय विवरणहरूले २०८१ साल आषाढ मसान्तसम्मको वित्तीय अवस्था, आर्थिक प्रदर्शन र नगद प्रवाहलाई साना तथा मझौला उद्यमहरूको लागि NFRS अनुसार सत्य र निष्पक्ष रूपमा प्रस्तुत गर्दछ।

रायको आधार

हामीले हाम्रो लेखापरीक्षण नेपाल लेखापरीक्षण मापदण्ड (NAS) अनुसार सञ्चालन गरेका छौं। यी मापदण्डहरू अन्तर्गत हाम्रो जिम्मेवारीहरू यस प्रतिवेदनको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी शिर्षकमा थप रूपमा वर्णन गरिएको छ। हामीले स्वतन्त्र रूपमा संस्थाको लेखापरीक्षण गरेका छौं र नैतिक आवश्यकताहरू अनुसार स्वतन्त्र छौं र आवश्यकताहरू अनुसार अन्य नैतिक जिम्मेवारीहरू समेत पूरा गरेका छौं। हामीले प्राप्त गरेको लेखापरीक्षण प्रमाण पर्याप्त र उपयुक्त छ, भन्नेमा विश्वास छ, जसले हाम्रो मतको आधारलाई समर्थन गर्दछ।

लेखापरीक्षणका मुख्य बिषयहरू

लेखापरीक्षणका मुख्य बिषयहरू ति हुन जुन हाम्रो व्यवसायिक निर्णय र यस अवधिको वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणमा सबैभन्दा महत्वपूर्ण थिए। यी बिषयहरूलाई वित्तीय विवरणहरूको समग्र लेखापरीक्षणको सन्दर्भमा सम्बोधन गरिएको छ तर तिनीहरूमाथि छुट्टै राय प्रस्तुत गरिएको छैन।

S.N.	प्रमुख लेखापरीक्षण बिषय	हाम्रो लेखापरीक्षणमा यी बिषयहरू कसरी सम्बोधन गरियो:
१	जमिनको वर्गीकरण संस्थाले विभिन्न स्थानमा अवस्थित जमिनलाई सम्पत्ति, संयन्त्र र उपकरणको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ। व्यवस्थापनले जमिनको उपयोग गर्ने उद्देश्यको आधारमा कुनै पनि जमिनलाई लगानी सम्पत्ति (Investment Property) को रूपमा वर्गीकृत गरिएको छैन।	हामीले यस बिषयलाई सम्बोधन गर्न अपनाएका अडिट प्रक्रियाहरू निम्नानुसार छन् : ➤ लेखांकन नीतिहरूको समीक्षा : हामीले जमिनको वर्गीकरणसँग सम्बन्धित महासंघको लेखांकन नीतिहरूको समीक्षा गरी यसको वित्तीय प्रतिवेदन ढाँचा NFRS for SMEs संग मिल्दो रहेको सुनिश्चित गर्‍यो।

Email: caprashanksapkota@gmail.com

		लेखापरीक्षकको जवाफ : हाम्रो समीक्षाको आधारमा, व्यवस्थापन जमिनलाई PPE को रूपमा वर्गीकृत गर्न दृढ रहेको पाइयो, जुन हामीलाई भ्रामक लागेन ।
२	उपदानको लागि प्रावधान महासंघले रू ९८,०९,३०४ उपदान व्यवस्था गरेको छ तर स्वीकृत कोषमा जम्मा गरेको छैन, र उपदान कोषका लागि महासंघको स्वीकृत कार्यविधि अनुसार ६४,८९,०८९.४४ रुपैयाँले कोष अपर्याप्त छ ।	हामीले यस विषयलाई सम्बोधन गर्न अपनाएका अडिट प्रक्रियाहरू निम्नानुसार छन् : लेखापरीक्षकको जवाफ : व्यवस्थापनले अपनाएको उपाय सन्तोषजनक देखिएकाले कुनै समायोजन आवश्यक परेको छैन ।

वित्तीय विवरणहरूको लागि व्यवस्थापनमा रहेका व्यक्तिहरूको जिम्मेवारी

व्यवस्थापनले वित्तीय विवरणहरूको तयारी र निष्पक्ष प्रस्तुति साना तथा मझौला उद्यमहरू (SMEs) को लागि NFRS अनुसार तयार गर्ने जिम्मेवारी लिएको छ, साथै यस्तो आन्तरिक नियन्त्रणको जिम्मेवारी पनि लिएको छ, जसले वित्तीय विवरणहरूलाई भौतिक रूपमा त्रुटी र जालसाजी बिना तयार गर्न सक्षम बनाउँछ ।

वित्तीय विवरण तयार गर्दासम्म व्यवस्थापनले महासंघको निरन्तरताको आकलन गरेको छ र महासंघको क्षमताको मूल्यांकन गर्ने सरोकारवालासंग सम्बन्धीत विषयहरूको खुलासा गर्ने जिम्मेवारी लिएको छ, साथै आवश्यक भएमा वित्तीय विवरणहरूमा निरन्तरता सम्बन्धी खुलासा गर्ने र यसको आधार प्रयोग गर्ने जिम्मेवारी लिएको छ ।

वित्तीय विवरणहरूको लेखापरीक्षणका लागि लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो उद्देश्य वित्तीय विवरणहरूमा कुनै पनि महत्वपूर्ण त्रुटी छैन भन्नेमा उपयुक्त आश्वासन प्राप्त गर्नु हो, चाहे त्यो ठगी वा त्रुटीबाट आएको होस् र लेखापरीक्षकको प्रतिवेदनमा हाम्रो राय सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो । उपयुक्त आश्वासन भनेको उच्च स्तरको आश्वासन हो, तर यो लेखापरीक्षणले सबै प्रकारका महत्वपूर्ण त्रुटीहरू पत्ता लगाउँछ भन्ने ग्यारेन्टी भने गर्ने होइन । NSA अनुसार लेखापरीक्षणको क्रममा, हामीले व्यावसायिक निर्णय र व्यावसायिक शकालाई निरन्तर कायम राख्छौं ।

हामी यस क्रममा :

- वित्तीय विवरणहरूको महत्वपूर्ण त्रुटीको जोखिम पहिचान गर्छौं, लेखापरीक्षण प्रक्रियाहरू डिजाइन गर्छौं र लेखापरीक्षण प्रमाण संकलन गर्छौं ।
- आन्तरिक नियन्त्रणको बारेमा बुझाई प्राप्त गर्छौं तर आन्तरिक नियन्त्रणको प्रभावकारिताको बारेमा कुनै मत दिनको लागि होइन ।
- लेखा नीतिहरूको उपयुक्तता र लेखा अनुमानहरूको तर्कसंगतता मूल्याङ्कन गर्छौं ।
- वित्तीय विवरणहरूको समग्र संरचना, प्रस्तुति र सामग्रीको मूल्याङ्कन गर्छौं ।

हामीले लेखापरीक्षणका क्रममा योजना, प्रमुख निष्कर्षहरू र आन्तरिक नियन्त्रणका कमीकमजोरीहरू बारे जानकारी दिन्छौं ।

(Handwritten signature)

अन्य कानूनी र नियामक आवश्यकताहरूको प्रतिवेदन

हाम्रो लेखापरीक्षणको आधारमा हामी प्रतिवेदन गर्छौं कि :

- हामीले लेखापरीक्षणको लागि आवश्यक सबै जानकारीहरू प्राप्त गरेका छौं ।
- कानून अनुसार र आवश्यकता अनुसार संस्थाले सही हिसाब किताब राखेको छ ।
- वित्तीय विवरणले कानूनद्वारा मागिएको आवश्यक जानकारी प्रदान गरेको छ ।
- संस्थाले २०७५ को सामाजिक सुरक्षा ऐन र २०७४ को श्रम ऐनको पालना गरेको छ तर पर्याप्त छैन ।
- लेखापरीक्षण अवधिमा कुनै पनि कोष दुरुपयोगको घटना फेला परेन ।
- संस्थामा कुनै लेखा धोखाधडीको कस्ता पाइएको छैन ।

सि.ए. प्रशाङ्क सापकोटा

प्रशाङ्क एण्ड एसोसिएट्स

मिति : २०८१-०६-०१

स्थान : काठमाडौं , नेपाल

UDIN : 241001CA016019dbGC

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल २०८१ आषाढ मसान्तसम्मको वित्तीय स्थितिको विवरण

विवरण	अनुसूचि	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
सम्पति				
गैर-चालु सम्पति				
लगानी	३.५	६,५२१,०००	६,५२१,०००	६,५२१,०००
जायेज्या र उपकरण	३.८	४६,०७८,०५८	४८,३६८,३१३	५०,६५५,३६५
स्थगन कर सम्पति	४.८	१,०००,६८३	८९१,७००	८३८,५८२
जम्मा गैर-चालु सम्पति		५३,५९९,७४१	५५,७८१,०१३	५८,०१५,९४७
चालु सम्पति				
नगद तथा बैंक मौज्जात	३.१	५८,६७४,६०५	६३,९१९,९५५	६५,३३२,२२१
पेशकी तथा लिनुपर्ने	३.२	४,५७७,००३	३,५१०,८१५	३,६११,८०३
स्थगन आयकर सम्पति	३.३	९,३७१,५४७	८,२०४,१४७	६,०६८,६९३
धरौटी जम्मा	३.४	५२९,०००	५२९,०००	५२९,०००
अन्तिम मौज्जात		१,२७०,२६०	१,३६३,२५५	१,४६६,३४६
जम्मा चालु सम्पति		७४,४२२,४१५	७७,५२७,१७२	७७,००८,०६३
कुल सम्पति		१२८,०२२,१५६	१३३,३०८,१८५	१३५,०२३,०११
पूजी तथा दायित्व				
शेयर पूजी तथा कोष				
शेयर पूजी		१०,१९५,०००	१०,२५५,०००	८,४८०,०००
कोष मौज्जात	३.७	१०३,३७५,२२८	१०७,९५१,४८८	१०८,७७३,९४१
जम्मा शेयर पूजी तथा कोष		११३,५७०,२२८	११८,२०६,४८८	११७,२५३,९४१
चालु दायित्वहरू				
भुक्तानी दिनुपर्ने	३.६	४,४९९,७८८	५,९४०,२८९	९,२२४,८८१
आयकर व्यवस्था		१४२,८३५	१३८,८५९	१५८,३७०
जम्मा चालु दायित्वहरू		४,६४२,६२४	६,०७९,१४८	९,३८३,२५१
गैर-चालु दायित्व				
उपदानको व्यवस्था	३.६	९,८०९,३०४	९,०२२,५५०	८,३८५,८१९
जम्मा गैर-चालु दायित्वहरू		९,८०९,३०४	९,०२२,५५०	८,३८५,८१९
कुल दायित्व		१४,४५१,९२८	१५,१०१,६९७	१७,७६९,०७०
कुल पूजी र दायित्व		१२८,०२२,१५६	१३३,३०८,१८५	१३५,०२३,०११

प्रमुख लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू

२

मिति: २०८१.०५.३१

काठमाडौं

तेजप्रसाद गौतम
वरिष्ठ प्रबन्धक

खेमबहादुर पाठक
उपाध्यक्ष

भिम प्रसाद तुलाचन
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

चित्रकृष्णारी थाम्सुहाङ सुब्बा
महाप्रबन्धक

डि.वि. बस्नेत
उपाध्यक्ष

रमेश प्रसाद पोखरेल
वरिष्ठ उपाध्यक्ष

संलग्न प्रदिवेदनको आधारमा

प्रशाङ्क एण्ड एसोसिएट्स

चार्टर्ड

Prashank & Associates
Kathmandu
सिए प्रशाङ्क/सिए एण्ड एसोसिएट्स
लेखापरीक्षक

ओमदेवी मल्ल
अध्यक्ष

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल २०८१ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा वा नोक्सान वितरण

विवरण	अनुसुचि	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुन : स्थापित)
आम्दानी			
परिचालन गतिविधिबाट आय	४.१	३७,३५३,००१	३४,६२७,७४४
सहकारी सन्देशबाट आय	४.२	४४४,३०६	६३२,३३४
नेपाल सरकार, भूमी व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयबाट अनुदान		-	३,५००,०००
पुस्तक तथा मसलन्द बिक्री	४.३	२४४,६४५	१६६,९३८
घर भाडा आम्दानी		१,५६०,८७०	१,३५४,६२३
जम्मा आम्दानी		३९,६०२,८२२	४०,२८१,६३९
व्याज आम्दानी		६,४७३,८१६	८,२३९,७७५
खर्च			
संस्था परिचालन खर्च	४.४	१६,१०६,६५३	२०,७९३,२४४
कर्मचारी खर्च	४.५	१८,१७९,९७०	१८,९५६,४१०
प्रशासनिक खर्च	४.६	८,६२०,१०४	५,०४१,११०
हासकट्टि र परिशोधन		२,८००,७६८	२,९८३,०९०
आयकर अधिको नाफा (नोक्सान)		३६९,१४२	७४७,५६०
चालू आयकर खर्च व्यवस्था	४.७	(१४२,८३५)	(६८,२५४)
स्थगन आय खर्च	४.८	-	-
स्थगन आय आम्दानी	४.८	१०८,९८३	५३,११८
नाफा (नोक्सान)		३३५,२८९	७३२,४२४
अन्य व्यापक आय		-	-
अन्य व्यापक आय		-	-
कुल अन्य व्यापक आय		-	-
कुल व्यापक आय		३३५,२८९	७३२,४२४

मिति: २०८१.०५.३१
काठमाडौं

तेजप्रसाद गौतम
बारेष्ठ प्रबन्धक

खेमबहादुर पाठक
उपाध्यक्ष

भिम प्रसाद तुलाचन
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

चित्राकुमारी थाम्सुहाङ सुब्बा
महाप्रबन्धक

डि.बि. बस्नेत
उपाध्यक्ष

रमेश प्रसाद पोखरेल
वरिष्ठ उपाध्यक्ष

संलग्न प्रविवेदनको आधारमा
प्रशाङ्क एण्ड एसोसिएट्स
चाार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स

Prashank & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants
सिए प्रशाङ्क वरिष्ठ
लेखापरीक्षक

इन्दिरा पन्त
उपाध्यक्ष

ओमदेवी मल्ल
अध्यक्ष

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल २०८१ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नगद प्रवाह विवरण

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुन : स्थापित)
सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
खुद मुनाफा	३६९,१४२	७४७,५६०
समायोजन		
हासकट्टि र परिशोधन	२,८००,७६८	२,९८३,०९०
ब्याज आमदानी	(६,४७३,८१६)	(८,२३९,७७५)
आयकर पश्चताप नाफाको वितरण		
व्यवस्थामा बृद्धि (कमी)	७८६,७५४	६३६,७३१
भुक्तानी दिनेहरूमा बृद्धि (कमी)	(१,४४०,५००)	(३,२८४,५९२)
अन्तिम मौज्जातमा बृद्धि (कमी)	९२,९९५	१०३,०९१
पेशकी तथा लिनुपर्नेमा बृद्धि (कमी)	(१,०६६,१८८)	१००,९८८
अन्य चालु सम्पत्तिमा बृद्धि (कमी)	(१,१६७,४००)	(२,१३५,४५४)
तिरिएको कर	(१३८,८५९)	(८७,७६५)
कुल सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह	(६,२३७,१०३)	(९,१७६,१२७)
लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
स्थिर सम्पत्ति (विक्रि)	-	-
स्थिर सम्पत्ति (खरिद)	(५१०,५१३)	(६९६,०३७)
ब्याज आमदानी	६,४७३,८१६	८,२३९,७७५
लगानीमा बृद्धि (कमी)	-	-
कुल लगानी गतिविधिबाट नगद प्रवाह	५,९६३,३०२	७,५४३,७३८
वित्तिय गतिविधिबाट नगद प्रवाह		
चुक्ता शेयर पुंजीमा भएको बृद्धि (कमी)	(६०,०००)	१,७७५,०००
कोष हिसाबमा बृद्धि (कमी)	(४,९११,५४९)	(१,५५४,८७७)
कुल वित्तिय गतिविधिबाट नगद प्रवाह	(४,९७१,५४९)	२२०,१२३
कुल गतिविधिबाट नगद प्रवाह	(५,२४५,३५०)	(१,४१२,२६६)
गत वर्षको बैंक तथा नगद मौज्जात	६३,९१९,९५५	६५,३३२,२२१
कुल बैंक तथा नगद मौज्जात	५८,६७४,६०५	६३,९१९,९५५

मिति: २०८१.०५.३१

काठमाडौं

तेजप्रसाद गौतम
वरिष्ठ प्रबन्धक

खेमबहादुर पाठक
उपाध्यक्ष

भिम प्रसाद तुलाचन
संयोजक

लेखा सुपरिवेक्षण समिति

चित्राकुमारी थाम्सुहाड सुब्बा
महाप्रबन्धक

डि.वि. बस्नेत
उपाध्यक्ष

संलग्न प्रदिवेदनको आधारमा

प्रशाङ्क एण्ड एसोसिएट्स
चाटर्ड एकाउन्टेन्ट्स

सिए प्रशाङ्क एसोसिएट्स
लेखापरीक्षक

ओमदेवी मल्ल
अध्यक्ष

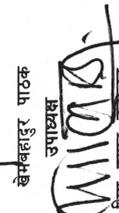

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
आ.ब. २०८०/८१ आषाढ मसान्तको
इतवीटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण

विवरण	सेयर पुंजी	सेयर प्रिमियम	सञ्चित ना.नां.	जगेडा कोष	पूँजीगत कोष	घर जग्गा तथा भवन कोष	कुल रकम
शुरू मौज्जात २०७९ आषाढ ३२	८,४८०,०००	-	-	१४,८७१,१२०	४८,८२८,४६४	४४,०७४,२४४	११७,२५३,२४१
समायोजन	-	-	-	-	-	-	-
समायोजित शुरू मौज्जात २०७९ आषाढ ३२	८,४८०,०००	-	-	१४,८७१,१२०	४८,८२८,४६४	४४,०७४,२४४	११७,२५३,२४१
शेयर पूँजीमा थप(घट) भएको	१,७७५,०००	-	-	-	-	-	१,७७५,०००
खुद नाफा २०८० आषाढ मसान्त	-	-	६३७,४३२	-	-	-	६३७,४३२
अन्य कोषमा सारिएको	-	-	(६३७,४३२)	१४९,३४८	४७८,०७४	-	-
कोषमा थप (घट) भएको	-	-	-	२,४९२,०४६	(४,८७,४४८)	(३,४५९,३७५)	२,००४,४९८
अन्तिम मौज्जात २०८० आषाढ मसान्त	१०,२५५,०००	-	-	१७,६२२,४३४	४८,७९९,०८१	४१,५१४,८८०	११८,१११,४१६
लेखा नीतिहरूमा परिवर्तनहरूको प्रभाव	-	-	-	२३,७४८	७१,२४४	-	९४,९९२
लेखा त्रुटिको सुधारको प्रभाव	-	-	-	-	-	-	-
पुनः स्थापित अन्तिम मौज्जात २०८० आषाढ मसान्त	१०,२५५,०००	-	-	१७,६४६,२८२	४८,७९०,३२५	४१,५१४,८८०	११८,२०६,४८८
खुद नाफा २०८१ आषाढ मसान्त	-	-	३३४,२८९	-	-	-	३३४,२८९
शेयर पूँजीमा थप(घट) भएको	(६०,०००)	-	(३३४,२८९)	१४९,३४८	१७९,९३१	-	-
अन्य कोषमा सारिएको	-	-	-	६,४४९,२२४	(६,४९८,४११)	(४,८७९,३६२)	(४,९१९,४४९)
कोषमा थप (घट) भएको	-	-	-	-	-	-	-
लाभान्ति	-	-	-	-	-	-	-
अन्तिम मौज्जात २०८१ आषाढ ३१	१०,१९५,०००	-	-	२४,३६४,८६४	४२,३६७,८४६	३६,६४२,४१८	११३,५७०,२२८

मिति: २०८१.०५.३१
काठमाडौं

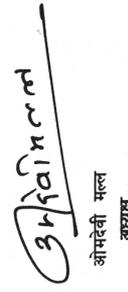

तेजप्रसाद गौतम
वरिष्ठ प्रबन्धक
उपाध्यक्ष

बिम्बहादुर पाठक
उपाध्यक्ष
मिम्ब-प्रसाद सुलोचन
संयोजक
लेखा सुपरिवेक्षण समिति

चित्राकुमारी थाम्सुहाङ सुब्बा
महाप्रबन्धक
उपाध्यक्ष

इन्दिरा पल
उपाध्यक्ष
रमेश प्रसाद पौडेल
वरिष्ठ उपाध्यक्ष

संलग्न प्रतिवेदनको आधारमा
प्रशास्त्र एण्ड एकोनोमिक्स सोसाइटी
चाटड एन.ए.ए.एम.
सिए प्रशास्त्र एण्ड एकोनोमिक्स
लेखापरीक्षक (Chartered Accountant)

ओमदेवी मल्ल
अध्यक्ष

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल नाफा बाँडफाँड

२०८० आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको (पुन : स्थापित)

नाफा (नोक्सान)	प्रतिशत दर	रकम (पुन : स्थापित)
गत वर्षको नोक्सान		७३२,४२४.००
खुद नाफा (नोक्सान)		-
खुद नाफा (नोक्सान)		७३२,४२४.००
कोषहरू		
जगेडा कोष	२५	१८३,१०६.००
बाँकी रकम		५४९,३१८.००
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	२५	१३७,३२९.५०
सहकारी प्रवर्द्धन कोष	०.५	२,७४६.५९
बाँकी रकम		४०९,२४९.९९
सेयर लाभांस कोष	६०	२४५,५४५.९४
कर्मचारी बोनस कोष	१०	४०,९२४.९९
सहकारी शिक्षा कोष	१०	४०,९२४.९९
सहकारी विकास कोष	१०	४०,९२४.९९
घाटापूर्ति कोष	१०	४०,९२४.९९

२०८१ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

नाफा (नोक्सान)	प्रतिशत दर	रकम
गत वर्षको नोक्सान		३३५,२८९.२०
खुद नाफा (नोक्सान)		-
खुद नाफा (नोक्सान)		३३५,२८९.२०
कोषहरू		
जगेडा कोष	२५	८३,८२२.३०
बाँकी रकम		२५१,४६६.९०
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	२५	६२,८६६.७३
सहकारी प्रवर्द्धन कोष	०.५	१,२५७.३३
बाँकी रकम		१८७,३४२.८४
सेयर लाभांस कोष	६०	११२,४०५.७०
कर्मचारी बोनस कोष	१०	१८,७३४.२८
सहकारी शिक्षा कोष	१०	१८,७३४.२८
सहकारी विकास कोष	१०	१८,७३४.२८
घाटापूर्ति कोष	१०	१८,७३४.२८

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसंग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

रकम रु.

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
नगद मौज्जात	११,३७७	८,२३८	२१,७६०
बैंक मौज्जात			
कृषि विकास बैंक लि. कुपनडोल	४६,८५६	४६,३०५	१०१,०८३
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., वानेश्वर सुद्वती	७,५००,०००	१०,०००,०००	१०,०००,०००
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., वानेश्वर (१३००००१४)	१३१,७७४	१,६७५,०७९	४३१,२१८
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., वानेश्वर चादीको सिक्का (१३००४२३१)	४०,६५०	४०,६५०	४०,६५०
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., कुपनडोल (१५०००६७९)	८६५,५८६	१,५४०,८१४	२,०४८,२४८
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., वानेश्वर (सुद्वती)	५०,०००,०००	५०,०००,०००	५०,०००,०००
नविल बैंक, विजुलीवजार (०५०५५३९१ पि)	२४,७४२	४२२,२९२	१,०८०,०३१
राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. पूल्चोक (११४०००००२६०६)	२८,०६०	१५०,७१७	१,६०४,४९१
राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक लि. पूल्चोक (११४००००२०१७०१)	२५,५६०	३५,८५९	४,७४०
जम्मा	५८,६७४,६०५	६३,९१९,९५५	६५,३३२,२२१

३.२.पेशकी तथा लिनुपर्ने

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
भाइजा महर्जन, ललितपुर	२५०,०००	२५०,०००	२५०,०००
बिमाको अग्रिम भुक्तानी	१९,०५७	७२,८४०	८३,८१४
वैदेशिक रोजगार बोर्डको सचिवालय	१००,०००	-	४२,७५०
हिमालयन टानसपोर्ट	१५३,४३३	१५३,४३३	१५३,४३३
खड्ग बहादुर श्रेष्ठ, पूर्व अध्यक्ष, ने.के.उ.स.संघ लि.	३९८,०८१	३९८,०८१	३९८,०८१
कूलचन्द्र अधिकारी, पूर्व संचालक	११०,५१४	११०,५१४	११०,५१४
मोवाइल फाइन्स टेक्नोलोजी	७२,६५५	-	-
एन सि.एफ इन्सुरेन्स	-	-	५६,७५०
पायोनियर एसोसियेटेड प्रा लि	२४,५९०	-	-
आ.ई.एम.ई. रेमिट	-	१००,०००	१००,०००
राजेन्द्र धिमीरे, गौरीघाट ७, काठमाडौं	-	-	९०,४२०
राजकृष्ण अमात्य, पूर्व उपाध्यक्ष	२९०,६००	२९०,६००	२९०,६००
साफा सेवा सहकारी	-	५५,४८०	१००,०००
उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लि. उदयपुर	१३०,९५९	१३०,९५९	१३०,९५९
प्रदेश नं.१ थोक विशिष्टकृत सहकारी संघ लि. फापा	६६३,०६५	६६३,०६५	१,०००,०००
प्रभु कोअपरेटिभ सर्भिस	-	५००,०००	-
पुस्तक विक्री कर जानकारी तथा अन्य	१९५,४७५	१९५,४७५	३३४,६८५
केन्द्रीय पशुसंरक्षण मत्स्य सहकारी संघ लि	१००,०००	-	-
दिपु खडका (डिप्लोमा कोर्स)	२५,०००	-	-
दिपु खडका (डिप्लोमा कोर्स)	-	-	६८,५५७
इनफो डेभलपर्स प्रा. लि	१,६५३,२०५	-	-
जम्मा	४,१८६,६३४	३,१२०,४४६	३,२१०,५६४
सहकारी सन्देश विज्ञापन बापत पाउनुपर्ने			
सहकारी सन्देश विज्ञापन बापत पाउनुपर्ने	३९०,३६९	३९०,३६९	४०१,२३९
जम्मा	३९०,३६९	३९०,३६९	४०१,२३९
जम्मा	४,५७७,००३	३,५१०,८१५	३,६११,८०३

Handwritten signatures and a circular stamp of 'Prashant & Associates Chartered Accountants, Kathmandu' are present at the bottom of the page.

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

३.३. चालु कर सम्पत्ति

बिवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
अग्रिम कर दावी वापत	५,५०२,७९८	४,९३४,७२०	२,६७०,०२८
मुल्य अभिवृद्धि कर दावी वापत	३,८६८,७४८	४,०६९,४२७	३,३९८,६६५
जम्मा	९,३७१,५४७	८,२०४,१४७	६,०६८,६९३

३.४. धरोटी

बिवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
हुलाक कार्यालय, सुन्धारा, काठमाडौं	१,०००	१,०००	१,०००
उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लि. उदयपुर	५००,०००	५००,०००	५००,०००
नेपाल टेलिकम लि., भद्रकाली, काठमाडौं	२८,०००	२८,०००	२८,०००
जम्मा	५२९,०००	५२९,०००	५२९,०००

३.५. लगानी

बिवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. कुपनडोल ललितपुर	५,५२१,०००	५,५२१,०००	५,५२१,०००
नेपाल स्वस्थ सेवा सहकारी संस्था लि काठमाण्डौ	१,०००,०००	१,०००,०००	१,०००,०००
जम्मा	६,५२१,०००	६,५२१,०००	६,५२१,०००

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसंग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

३.६. तिर्नु पर्ने दायित्व

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
कृषि सामग्री कम्पनी लि., कुलेश्वर, काठमाडौं	२,६८५,११८	२,६८५,११८	२,६८५,११८
लेखा परिक्षण शुल्क	५९,१००	५९,१००	-
लेखा परिक्षण कर	९००	९००	-
विभिन्न भत्ता भुक्तानी बाकी	-	३२,१२०	-
साभ्यासेवा सहकारी संस्था लि	४,९२९	-	२३,०००
सहकारी तालिम तथा प्रकाशन धरौटी	५६०,०००	१,४८५,११५	९४१,०२०
कर्मचारी उपदान वितरणमा बैरुजु असुली तथा कर्मचारी उपदान वितरण वापत (८ कर) (८क१)	-	-	१,०६६,२३९
सदस्यता तथा अन्य धरौटी	८०,०००	२१७,०००	२२२,०००
अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन संगको कार्यक्रम धरौटी	-	-	९२३,५९८
उद्यमशिल कृषि बहुउद्देशिय सहकारी संस्था लि	-	-	६८,५६२
आउटलाइन रिसेच एण्ड डेभलपमेन्ट	-	४९७,०००	४९७,०००
कार्यक्रम खर्च भुक्तानी बाकी	-	३००,०००	१,६७७,०००
जयलालिगुरास इनभेष्टमेन्ट एण्ड टेडिङ प्रा.लि.	-	१५८,५७४	-
आर एस इन्टरनेशनल, काठमाडौं	-	-	३००,१८०
बिक्री तथा प्रदर्शनी कक्ष उधारो खरिद	६२५,९७६	५०५,३६२	५२३,४५७
कर्मचारी बचत विदा वापत	२५८,६६४	-	१४६,९५६
कर्मचारी उपदान कोष व्यवस्था	९,८०९,३०४	९,०२२,५५०	८,३८५,८१९
जम्मा	१४,३०९,०९२	१४,९६२,८३९	१७,६१०,७००
गैर चालु दायित्व	९,८०९,३०४	९,०२२,५५०	८,३८५,८१९
चालु दायित्व	४,४९९,७८८	५,९४०,२८९	९,२२४,८८१
जम्मा	१४,३०९,०९२	१४,९६२,८३९	१७,६१०,७००

३.७. कोष मौज्जात

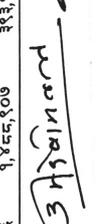
विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)	२०७९ आषाढ मसान्त
वस्तुगत अनुदान कोष	१,१८९,२८०	२,३७८,५५९	३,०३४,१७९
नेपाल सरकार तथा अन्यबाट प्राप्त भवन कोष	३५,४५३,२३९	३९,१३६,३२१	४२,०४०,०७६
सहकारी विकास कोष	२४,०४२	३५,६१६	१७५,८४४
सहकारी शिक्षा कोष	२४,०४२	४०,९२४	८,७९२
सहकारी प्रवर्द्धन कोष	१,६१४	३,९२७	१,१८०
प्राकृतिक विपत्ति उद्धार कोष	४२,००९,६५८	४२,००९,६५८	४२,००९,६५८
जरोडा कोष	१४,७२०,०३४	७,९६०,५२८	७,५४०,५८९
जग्गा अनुदान प्राप्त कोष	-	३,२००,०००	३,२००,०००
घाटापूर्ति कोष	२४,०४२	४०,९२४	८,७९२
राष्ट्रिय सहकारी विकास कोष	९,६४४,८३०	९,६८५,७५४	७,३३०,५३१
राष्ट्रिय सहकारी महासंघ तालिम केन्द्र कोष	-	३,०००,०००	३,०००,०००
जोखिम व्यवस्थापन कोष	-	-	३१९,०४२
पुरस्कार कोष	७२,६३१	७२,६३१	७२,६३१
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	८०,६७८	१३७,३२९	५९,००७
सामुदायिक विकास कोष	-	-	८,७९२
सेयर लाभांस कोष	११२,४०६	२१३,६९९	१०५,५०४
कर्मचारी बोनस कोष	१८,७३४	३५,६१६	१७,५८४
जम्मा	१०३,३७५,२२८	१०७,९५१,४८८	१०८,७७३,९४१

Handwritten signatures and a circular stamp of Prashant & Associates Chartered Accountants, Kathmandu.

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल २०८१ आषाढ मसान्तको हासकट्टी तालिका

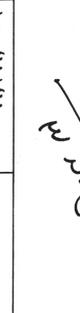
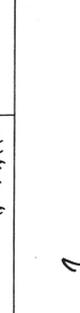
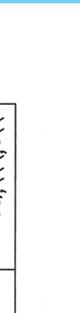
विवरण	भवन	जग्गा	भर्जुअल सुडियो	सवारी साधन	फर्निचर र फिक्स्चर	कम्प्युटर र सहायक उपकरणहरू	पावर ब्याकअप र पानी पम्प	एसी, स्पान, हीटर र इलेक्ट्रोनिक्स	डस्टबिन, पर्दा र अन्य	जम्मा	रकम रु.
शुरू मौज्दात २०७९	३६,६९५,०७०	९,२५०,०००	६९८,२५०	२,३२६,४१७	५७७,८५८	७९२,९२७	१०९,९९५	१५६,२३७	४९,४११	५०,६५५,३६५	-
वर्षको अवधिमा थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अधिग्रहण	-	-	-	-	२२,१२४	-	१५४,१२५	५१९,७८८	-	६९६,०३७	-
पूनीकरण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस अवधिमा निसर्ग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन / पुनर्मूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२०८० आषाढ मसान्तको मौज्दात	३६,६९५,०७०	९,२५०,०००	६९८,२५०	२,३२६,४१७	५९९,९८२	७९२,९२७	२६३,३२०	६७६,०२५	४९,४११	५१,३५९,४०२	-
वर्षको अवधिमा थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
अधिग्रहण	-	-	-	-	६१,९४७	१७५,६६६	-	२७६,०००	-	५१०,५१३	-
पूनीकरण	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस अवधिमा निसर्ग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन / पुनर्मूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२०८१ आषाढ मसान्तको मौज्दात	३६,६९५,०७०	९,२५०,०००	६९८,२५०	२,३२६,४१७	६६१,९२९	९६८,४९४	२६३,३२०	९५२,०२५	४९,४११	५१,८६९,९९६	-
हासकट्टी तथा हानी/नोक्सानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
शुरू मौज्दात २०७९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
वर्षको अवधिमा हासकट्टी	१,८२४,७५४	-	१७४,५६३	४६५,२८३	१४७,७६८	१९८,२३२	४४,२९५	१०५,८४३	१२,३५३	२,९८३,०९०	-
वर्षको अवधिमा हानी/नोक्सानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस अवधिमा निसर्ग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२०८० आषाढ मसान्तको मौज्दात	१,८२४,७५४	-	१७४,५६३	४६५,२८३	१४७,७६८	१९८,२३२	४४,२९५	१०५,८४३	१२,३५३	२,९८३,०९०	-
वर्षको अवधिमा हासकट्टी	१,७४३,०१६	-	१३०,९२२	३७२,२२७	१२०,२२४	१६२,२१६	५४,७५६	२०८,१४३	९,२६५	२,५००,७६८	-
वर्षको अवधिमा हानी/नोक्सानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस अवधिमा निसर्ग	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२०८१ आषाढ मसान्तको मौज्दात	३,५७७,७६९	-	३०५,४८४	८३७,५१०	२६७,९९२	३६०,४४८	९९,०५१	१०५,८४३	२१,६१७	५,७८३,८५८	-
शुद्ध मौज्दात	३६,६९५,०७०	९,२५०,०००	६९८,२५०	२,३२६,४१७	५७७,८५८	७९२,९२७	१०९,९९५	१५६,२३७	४९,४११	५०,६५५,३६५	-
२०८० आषाढ मसान्तको मौज्दात	३५,८७०,३१७	९,२५०,०००	५२३,६८८	१,८६१,१३४	५५९,९३४	५९२,९९५	२९९,०२५	१४७,७६८	२१,७०५	४८,३६८,३९३	-
२०८१ आषाढ मसान्तको मौज्दात	३६,९९७,३०१	९,२५०,०००	६९८,२५०	२,३२६,४१७	६६१,९२९	९६८,४९४	२६३,३२०	९५२,०२५	४९,४११	५१,८६९,९९६	-

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
२०८१ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको
कर नियम अनुसार स्थिर सम्पत्तिको ह्रासकटौती

विवरण	दर	शुरु मौज्जात	निसर्ग	यस अवधिको सम्पत्ती	कुल	वर्षको अवधिमा ह्रासकटौती	अतिरिक्त मर्मत तथा संभार	अन्तिम मौज्जात
एयर कन्डिसन फेन तथा हिटर	२५%	५३१,८९८	-	२७६,०००	८०७,८९८	२०१,९७५		६०५,९२३
भन्जुञ्जल स्टुडियो	२५%	४६५,५००	-		४६५,५००	११६,३७५		३४९,१२५
पावर ब्याकअप र पानी पम्प	२५%	२१०,३३४	-		२१०,३३४	५२,५८३		१५७,७५०
सवारी साधन	२०%	१,८६१,१३४	-		१,८६१,१३४	३७२,२२७		१,४८८,९०७
फर्निचर र फिक्स्चर	२५%	४५१,८३०	-	४१,२९८	४९३,१२८	१२३,२८२	२९८,४६३	३९०,४९५
इस्टविन, पर्दा र अन्य	२५%	३७,०५८	-		३७,०५८	९,२६५		२७,७९३
कम्प्युटर र सहायक उपकरणहरू	२५%	५९४,६९५	-	११५,०४४	७०९,७४०	१७७,४३५		५३२,३०५
भवन	-	९,२५०,०००	-		९,२५०,०००	-		९,२५०,०००
२०८१ आषाढ मसान्तको मौज्जात	५%	३४,८६०,३१७	-		३४,८६०,३१७	१,७४३,०१६		३३,११७,३०१
२०८० आषाढ मसान्तको मौज्जात	-	४८,२६२,७६६	-		४८,६९५,१०८	२,७९६,१५७	२९८,४६३	४६,६००,५८८
२०८० आषाढ मसान्तको मौज्जात	-	५०,६५५,३६५	-		५१,३५१,४०२	३,०८८,६३७	-	४८,२६२,७६६

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

४. व्यापक आयको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

रकम रु.

४.१. परिचालन गतिविधिबाट आय

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
वार्षिक सदस्यता नविकरण शुल्क	९,२५१,०००	४,६२८,०००
शेयर लाभांश तथा संरक्षित पुंजी फिर्ताकोष आम्दानी	३१,८४८	५६०,१६८
अन्य विविध प्रशासनिक आम्दानी	१,५४०,९३४	१,७१३,२३१
वस्तुगत आम्दानी	४,१९२,००२	३,५५९,३७५
कार्यक्रम आम्दानी	१,०३९,४५०	४६४,१९८
विभिन्न योगदान आम्दानी	२४४,९६४	१०९,५००
प्रवेश शुल्क	२१,०००	१,५००
विशिष्टीकृत साभेदारी तालिम तथा अन्य कार्यक्रम डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेन्ट कोर्स आम्दानी	९७०,२४०	१,७३५,०००
सि एम डि. पि कार्यक्रम	१,५००,०००	१,२७०,६८५
बैदेशिक कार्यक्रम, तालिम आम्दानी	-	४००,०००
अन्तराष्ट्रिय भ्रम संगठन संगको कार्यक्रम आम्दानी	६,८७४,७५४	१,३९९,१००
व्यवसायिक साभेदारी आम्दानी (इनफो डेभ्लोपर्स)	-	१,००८,११६
स्वनियमन सुशासन प्रवर्द्धन कार्यक्रम आम्दानी	३,६९९,४२०	१,२७१,६१७
भिजिनरी इन्टरनेशनल संगको साभेदारी कार्यक्रम	-	८०,०००
जिआइजेड कार्यक्रम	-	४९०,०००
काठमाण्डौ महानगरपालिकासंगको कार्यक्रम साभेदारी	२,१२८,५२१	७३,८५०
बागमती प्रदेश सरकारबाट कार्यक्रम अनुदान	५२७,५१४	-
फस्ट कोअपरेटिभ डिजिटल कन्क्लेभ	८८४,२६३	-
फस्ट कोअपरेटिभ जबफेयर	२,८६६,४६१	-
फस्ट कोअपरेटिभ जबफेयर	१,५८०,६३०	-
तेस्रो राष्ट्रिय सहकारी महासम्मेलन आम्दानी	-	१५,२२३,४०५
जम्मा	३७,३५३,००१	३४,६२७,७४४

४.२. सहकारी सन्देशबाट आय

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
विज्ञापन तथा वार्षिक ग्राहक वापत आम्दानी	४४४,३०६	६३२,३३४
जम्मा	४४४,३०६	६३२,३३४

४.३. पुस्तक तथा मसलन्द बिक्री

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
पुस्तक बिक्रीबाट आम्दानी	३६५,२०५	६६२,७९९
बिक्री गरिएको पुस्तकको लागत		
शुरूको मौज्जात	१,३६३,२५५	१,४६६,३४६
यस आ.व.मा खरिद गरिएको	२७,५६५	३९२,७७०
अन्तिम मौज्जात	१,२७०,२६०	१,३६३,२५५
कुल लागत	१२०,५६०	४९५,८६१
पुस्तक तथा मसलन्द बिक्रीबाट कुल आम्दानी	२४४,६४५	१६६,९३८

Prashant & Associates * Chartered Accountants * Kathmandu

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

४.४.संस्था परिचालन खर्च

४.४.१.नेपाल सरकार, भूमी व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालयको सहयोगमा सञ्चालित कार्यक्रम

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
विशिष्टीकृत सहकारी संघ र जिल्ला स्तरीय संगठनको सुपरिवेक्षण र व्यवस्थापन	-	१,८७१,८३४
राष्ट्रिय सहकारी दिवस	७८,०९५	२८२,७००
अन्तराष्ट्रिय सहकारी दिवस	१४२,९६०	३०१,४२८
सूचना तथा संचार प्रवर्द्धन कार्यक्रम (सहकारी सन्देश मासिक प्रकाशन तथा स्थानिय तहमा वितरण)	१३०,७००	८५५,६३९
संचारकर्मी क्षमता विकास तालिम तथा अन्तरक्रिया	-	२००,०००
जम्मा	३५१,७५५	३,५११,६०१

४.४.२.महासंघको आन्तरिक स्रोत तथा अन्य निकायको सहयोगमा संचालित कार्यक्रम

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
भिजिनरी इन्टरनेशनल संगको साभेदारी कार्यक्रम	-	४७२,४६४
बैदेशिक तालिम तथा अध्ययन अवलोकन भ्रमण	५,४५४,८११	८९९,८९५
सि. एम डि. पि कार्यक्रम	-	३७४,३११
अन्तराष्ट्रिय श्रम संगठन संगको कार्यक्रम खर्च	-	१,००२,२९३
जिआइजेड कार्यक्रम	२,२११,८३२	७०९,१५९
भरचुवल कार्यक्रम प्रविधिक खर्च	-	१५,०००
विशिष्टीकृत साभेदारी तालिम तथा अन्य कार्यक्रम	४३३,७१४	६४०,१८७
डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ मेनेजमेन्ट कार्यक्रम	१,०४०,३१५	१,०४२,४२०
संचारकर्मीसंग समन्वय तथा अर्न्तक्या	१२,८६०	२३,२७५
सरोकारवाला निकायका प्रमुखको स्वागत सत्कार	५७,७८९	१३,२२४
सदस्य संघका अध्यक्षहरूसंगको राष्ट्रिय गोष्ठी	-	२९७,०३५
सरोकारवाला निकायसंग बहस पैरवी	६३,६५७	७१,०१३
खेलकुद प्रतियोगिता	-	७८,५४०
सहकारी समन्वय संजाल बैठक	१०,८००	९,०००
राष्ट्रिय सहकारी पुरस्कार खर्च	३६५,४८७	५४०,४८७
सदस्य संघका कार्यक्रममा साभेदारी	११२,३८१	४६,८००
महासंघको वृत्तचित्र निर्माण	२४३,३६३	-
महासंघको आन्तरिक क्षमता विकास कार्यक्रम (संचालक समिति, लेखासुपरिवेक्षण समिति तथा उच्च व्यवस्थापनका कर्मचारी अभिमूखिकरण तथा कार्यक्रममा सहभागीता)	५११,३५३	९७,६४९
बागमती प्रदेश सरकारबाट कार्यक्रम	८५०,२८५	-
काठमाण्डौ महानगरपालिकासंगको कार्यक्रम साभेदारी	४४८,२८६	-
फस्ट कोअपरेटिभ डिजिटल कन्क्लेभ	२,५००,९३४	-
फस्ट कोअपरेटिभ जबफेयर	१,३२६,६३३	-
सहकारी मार्गदर्शन छपाइ तथा वितरण	१०,४००	-
साकोस समिट कार्यक्रम साभेदारि	१००,०००	-
तेस्रो राष्ट्रिय सहकारी महासम्मेलन खर्च	-	१०,९३८,८९२
जम्मा	१५,७५४,८९८	१७,२८१,६४४

Handwritten signatures and stamps are present below the table, including a circular stamp of Prashank & Associates, Kathmandu.

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

४.५. कर्मचारी खर्च

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
दर्शन भत्ता	९२०,७६१	९२१,६१५
छुट्टी भत्ता	८८४,०४१	७७०,६३७
कर्मचारी विदा भत्ता	-	६१९,९६६
कर्मचारी चिकित्सा भत्ता	-	८१८,७९१
कर्मचारी ओभरटाइम भत्ता	६२,१००	७०,६००
कर्मचारी मासिक तलब	१०,२६२,५२३	१०,०४०,०३६
ग्रेड भत्ता	८६०,२६९	६३९,६७४
संचय कोष खर्च	६६६,०६८	६८०,०१४
सामाजिक सुरक्षा कोष खर्च	८०९,०७०	७७९,४५२
टेलिफोन भत्ता	३७२,०००	३७२,०००
मासिक प्रोत्साहन भत्ता	१,८१२,०००	१,८१२,०००
मासिक महंगी भत्ता	४९८,०००	५०४,०००
कर्मचारी पोशाक खर्च	२१०,०००	३१५,०००
मासिक प्राविधिक भत्ता	७२,०००	७२,०००
कर्मचारी उपदान व्यवस्था खर्च	७५१,१३८	५४०,६९६
जम्मा	१८,१७९,९७०	१८,९५६,४१०

४.६. प्रशासनिक खर्च

विवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त (पुनः स्थापित)
वार्षिक सदस्यता शुल्क तथा नविकरण	१,५८२,५२३	५५०,६८६
साधारण सभा खर्च	९८९,८३४	४१५,६१७
आन्तरिक लेखापरीक्षण खर्च	-	६०,०००
बाह्य लेखापरीक्षण खर्च	६०,०००	६०,०००
विज्ञापन तथा छुपाई खर्च	४,४२५	१६,०००
टेलिफोन, पोस्टेज, इमेल इन्टरनेट खर्च	१५१,७००	१०१,५४१
मसलन्द खर्च (समिति उपसमिति बैठक समेत)	१४४,४६१	२८,९५७
भैपरि आउने खर्च	१८७,७०९	७८,४७६
विद्युत खर्च तथा पिउने पानी	३९६,९३८	५२,९७३
समिति उपसमिति बैठक खर्च	५२,२६७	५१९,०००
समिति उपसमिति दैनिक भ्रमण भत्ता खर्च	१,०६१,६२०	३४०,२६५
समिति उपसमिति बैठक खाजा खर्च	१११,०४७	३३,३३७
बैठक मसलन्द खर्च	३२,७५०	-
मर्मत तथा नवीनता खर्च	५१,४५१	-
अतिथि सत्कार खर्च (समिति, उपसमिति बैठक समेत)	३२१,२१७	२६६,८७१
कानुनी खर्च	२१०	१२०,१४५
मर्मत संभार खर्च	४८९,१०१	२९७,७०४
मोटर, भवन तथा अन्य वीमा खर्च	१०७,४४९	१८२,३५९
इन्धन खर्च (मोटर र कर्मचारी सवारी साधन)	६२१,७४४	२०४,१३८
सम्पत्ती कर भवन	१४३,९७०	१,०६७,२६९
अन्तराष्ट्रिय सहकारी महासंघको महासभा तथा अन्य कार्यक्रममा सहभागिता खर्च	१,५१४,२८६	६३९,१९५
भूमी कर मालपोत	५०,०००	६,५७६
जरिवाना तथा अन्य शुल्क	५,०००	-
जम्मा	८,६२०,१०४	१४,९५६,४१०

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

४.७. चालू आयकर खर्च व्यवस्था

२०८१ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको

विवरण	रकम
आयकर अधिको नाफा (नोक्सान)	३६९,१४२
लेखाजोखा अनुसार हासकट्टी	२,८००,७६८
कर अनुसार हासकट्टी	(२,७९६,१५७)
कर्मचारी उपदान व्यवस्था	७५१,१३८
अस्वीकृत खर्च	५,०००
अतिरिक्त मर्मत तथा संभार	२९८,४६३
जम्मा आयकर अधिको नाफा (नोक्सान)	१,४२८,३५४
गत वर्षसम्मको नोक्सान	-
यस वर्षको खुद आम्दानी	१,४२८,३५४
कर दायित्व प्रतिशत	१०%
चालू आयकर खर्च व्यवस्था	१४२,८३५
आयकर पछिको नाफा (नोक्सान)	२२६,३०६

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल वित्तीय स्थितिको विवरणसँग सम्बन्धित टिप्पणीहरू

४.८ स्थगन कर गणना

२०७९ आषाढ मसान्तको

विवरण	लेखांकित रकम	करको आधार	अस्थाइ अन्तर	कर दर	स्थगन कर
जायेजेथा र उपकरण	४८,२६२,७६५.७८	४८,२६२,७६५.७८	-	१०%	-
उपदान कोषको व्यवस्था	९,०२२,५४९.६७	-	९,०२२,५४९.६७	१०%	९०२,२५४.९७
खुद स्थगन कर सम्पति २०८०	-	-	-	-	९०२,२५४.९७
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	९०२,२५४.९७
खुद स्थगन कर सम्पति २०७९	-	-	-	-	८३८,५८१.८६
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	८३८,५८१.८६
स्थगन आय आम्दानी(खर्च)	-	-	-	-	६३,६७३.११

२०८० आषाढ मसान्तको (पुन : स्थापित)

विवरण	लेखांकित रकम	करको आधार	अस्थाइ अन्तर	कर दर	स्थगन कर
जायेजेथा र उपकरण	४८,३६८,३१२.७४	४८,२६२,७६५.७८	(१०५,५४६.९६)	१०%	(१०,५५४.७०)
उपदान कोषको व्यवस्था	९,०२२,५४९.६७	-	९,०२२,५४९.६७	१०%	९०२,२५४.९७
खुद स्थगन कर सम्पति २०८०	-	-	-	-	८९१,७००.२७
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	८९१,७००.२७
खुद स्थगन कर सम्पति २०७९	-	-	-	-	८३८,५८१.८६
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	८३८,५८१.८६
स्थगन आय आम्दानी(खर्च)	-	-	-	-	५३,९१८.४१

२०८१ आषाढ मसान्तको

विवरण	लेखांकित रकम	करको आधार	अस्थाइ अन्तर	कर दर	स्थगन कर
जायेजेथा र उपकरण	४६,०७८,०५७.६७	४६,२७५,५८५.५०	१९७,५२७.८२	१०%	१९,७५२.७८
उपदान कोषको व्यवस्था	९,८०९,३०४.०४	-	९,८०९,३०४.०४	१०%	९८०,९३०.४०
खुद स्थगन कर सम्पति २०८१	-	-	-	-	९,०००,६८३.१९
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	९,०००,६८३.१९
खुद स्थगन कर सम्पति २०८०	-	-	-	-	८९१,७००.२७
आषाढ मसान्तको	-	-	-	-	८९१,७००.२७
स्थगन आय आम्दानी(खर्च)	-	-	-	-	१०८,९८२.९२

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
पूल्चोक, ललितपुर
लेखा सम्बन्धी नीति

क. परिचय

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. सहकारी ऐन २०७४ को प्रावधान अन्तर्गत स्थापना भएको संस्था हो, जसको रजिष्टर कार्यालय पूल्चोक, ललितपुरमा रहेको छ ।
राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल सहकारी अभियानको सुदृढिकरणको लागि वकालत गर्ने र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा नेपालको सहकारी अभियानको प्रतिनिधित्व गर्ने उद्देश्यले २०५० सालमा स्थापना भएको हो ।

ख. वित्तीय विवरण प्रस्तुतीकरणको आधार र प्रमुख लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू

१. वित्तीय विवरण प्रस्तुतीकरणको आधार

यस संस्थाले असार ३१, २०८१ मा पहिलो पटक साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अनुसारको वित्तीय विवरण तयार पारेको छ । सो आर्थिक वर्ष भन्दा अघिसम्म संस्थाले सामान्य रूपमा चलाएको लेखांकन नीतिअनुसार वित्तीय विवरणहरू तयार पार्दै आइरहेको थियो ।

यस संस्थाले तयार पारेको असार मसान्त २०८१ को वित्तीय विवरणका साथै अघिल्लो वर्ष असार मसान्त २०८० को पनि वित्तीय विवरणलाई साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अनुसार वित्तीय विवरण तयार पारिएको छ । यस टिप्पणीमा असार ३१, २०८१ को वित्तीय विवरण साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अनुसार तयार गर्दा पहिलेको लेखांकन नीति अनुसारमा पर्न गएको भिन्नताहरूलाई निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.१ लेखाका आधारहरू:

महासंघको वित्तीय विवरण नगद प्रवाह (जुन चाहिँ नगद आधारमा (cash basis), बाहेक प्रोदभावी आधार (Accrual Basis) प्रयोग गरी लेखाको संकलनको आधारमा तयार गरिएको छ । वित्तीय विवरणहरूमा वित्तीय स्थितिको विवरण (statement of financial position), नाफा वा नोक्सानको विवरण (statement of profit/loss), इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण (statement of changes in equity), नगद प्रवाहको विवरण (statement of cash flow) र महासंघको वित्तीयविवरणमा टिप्पणीहरू (Notes to financial statement of the company) समावेश हुन्छन् ।

१.२ प्रतिवेदन अवधि र वित्तीय विवरणहरूको स्वीकृति

NFRS प्रावधानहरूको पालना गर्न, पहिलो पटक अपनाउनको सन्दर्भमा निम्न मितिहरूलाई विचार गरिएको छ ।

सान्दर्भिक वित्तीय विवरण	नेपाली मिति	अंग्रेजी मिति
शुरूको साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) वित्तीय विवरणहरूमा वित्तीय स्थितिको विवरण * मिति	साउन १, २०७९	७/१७/२०२२

(Handwritten signatures and stamps)

Prashank & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

तुलनात्मक वित्तीय विवरणहरूमा वित्तीय स्थितिको विवरण * मिति	आषाढ ३१, २०८०	७/१६/२०२३
तुलनात्मक प्रतिवेदन अवधि	१ साउन २०८० - ३१ आषाढ २०८१	७/१६/२०२३ - ७/१५/२०२४
पहिलो साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) वित्तीय विवरणहरूमा वित्तीय स्थितिको विवरण * मिति	आषाढ ३१, २०८१	७/१६/२०२४
पहिलो साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) को प्रतिवेदन अवधि	१ साउन २०८० - ३१ आषाढ २०८१	७/१६/२०२३ - ७/१५/२०२४

१.३ वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी

साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) बमोजिम र प्रचलित कानूनहरू अनुरूप "राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि."को वित्तीय विवरणहरूको तयारी र निष्पक्ष प्रस्तुतिको जिम्मेवारी सञ्चालक समितिको रहनेछ ।

१.४ वित्तीय विवरणहरूको प्रस्तुति

वित्तीय स्थितिको विवरणमा प्रस्तुत संस्थाको सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई तरलताको क्रममा समूहबद्ध गरिएको छ ।

नाफा नोक्सानको विवरण "प्रकृतिद्वारा" (by nature) वर्गीकरण गरी तयार गरिएको छ । र नगद प्रवाह विवरण भित्र सञ्चालन गतिविधिबाट नगद प्रवाह अप्रत्यक्ष विधि (Indirect method) प्रयोग गरेर व्युत्पन्न (derived) गरिएको छ ।

वर्षका लेखा वित्तीय नीतिहरू साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अनुसार संस्थाहरूद्वारा लगातार लागू गरिएको छ । यसबाहेक, हालको प्रस्तुतीकरणको पालना गर्ने आवश्यक भएमा तुलनात्मक जानकारीलाई पुनः वर्गीकरण गरिएको छ ।

१.५ कार्यात्मक तथा प्रस्तुती मुद्रा

वित्तीय विवरणहरू नेपाली रुपैयाँ (रकम रू. NPR) मा प्रस्तुत गरिन्छ जुन महासंघको कार्यात्मक मुद्रा हो । संकेत गरिएको बाहेक रकम रू. (NPR) मा प्रस्तुत गरिएका सबै वित्तीय जानकारीहरू नजीकको रुपैयाँमा राउन्ड अफ गरिएको छ ।

१.६ भौतिकता र एकत्रीकरण

साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) लागि नेपाल लेखा मानक प्रस्तुतीकरणको अनुपालनमा, समान वस्तुहरूको प्रत्येक सारभूत (material) वर्ग वित्तीय विवरणहरूमा अलग-अलग प्रस्तुत गरिएको छ । भिन्न प्रकृतिका वस्तुहरू वा कार्यहरू पनि बेग्लै रूपमा प्रस्तुत गरिन्छ जबसम्म तिनीहरू अभौतिकता (immaterial) हुदैनन् ।

वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरू अफसेट हुन्छन् र यदि त्यहाँ कानुनी रूपमा लागू हुने मान्यता प्राप्त रकमहरू छन् र खुद रकममा निपटान गर्ने इरादा छ, वा सम्पत्तिहरू प्राप्त गर्न र दायित्वहरू मिलान गर्ने हो भने वित्तीय स्थितिको विवरणमा खुद रकम प्रतिवेदन गरिन्छ । जबसम्म लेखा मानकले आवश्यक वा अनुमति दिएको हुँदैन तबसम्म नाफा वा नोक्सानको विवरणमा आम्दानी र खर्च अफसेट हुँदैन ।

१.७ अनुमान, धारणा र निर्णयको प्रयोग

साना तथा मझौला निकायको लागि नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS for SMEs) अन्तर्गत महासंघले सबैभन्दा उपयुक्त लेखा नीतिहरू लागू गरेको छ र यसको परिस्थिति र सञ्चालन वातावरण अनुरूप रहेको छ । यसबाहेक महासंघले विशेष नीतिको छनोट, लेखा अनुमान वा पछ्याउ सक्ने धारणाले वित्तीय विवरणहरूलाई भौतिक रूपमा असर गर्न सक्ने वस्तुहरूको सम्बन्धमा निर्णय गरेको छ । यो पछि गएर फरक छनोट अझ उपयुक्त हुन सक्ने निर्धारण गर्न सकिन्छ ।

लेखा नीतिहरू वित्तीय विवरणहरूको प्रत्येक वस्तुको लागि सान्दर्भिक टिप्पणीहरूमा समावेश गरिएको छ र परिवर्तनहरूको प्रभाव र प्रकृति, यदि कुनै भएमा, खुलासा गरिएको छ ।

महासंघले सम्पत्ति, दायित्व, आकस्मिक सम्पत्ति र दायित्वहरूको खुलासा, र वित्तीय विवरणहरूमा रिपोर्ट गरे अनुसार नाफा वा नोक्सानलाई असर गर्ने अनुमान र धारणाहरू गरेको छ। महासंघले वित्तीय विवरणहरू तयार गर्न र प्रस्तुत गर्दा अनुमानहरू लागू गर्दछ र त्यस्ता अनुमानहरू र अन्तर्निहित अनुमानहरू आवधिक रूपमा समीक्षा गरिन्छ। लेखा अनुमानको परिमार्जनलाई अनुमान परिमार्जन गरिएको अवधिमा मान्यता दिइन्छ र सम्भावित रूपमा लागू गरिन्छ।

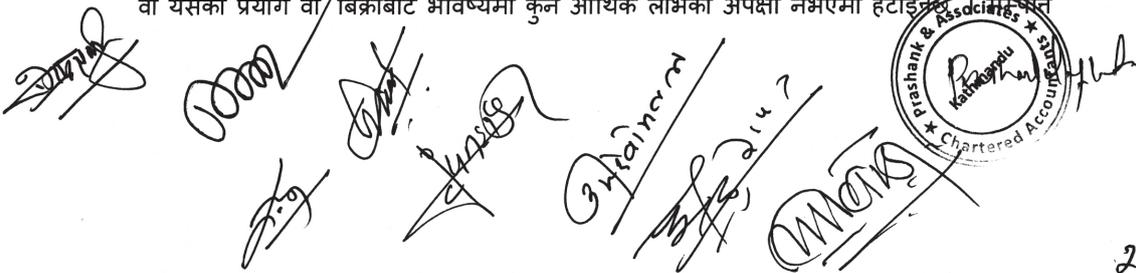
लेखा अनुमानको खुलासा टिप्पणीको सान्दर्भिक खण्डहरूमा समावेश गरिएको छ जहाँ लेखा अनुमानसँग परिवर्तनको प्रकृति र प्रभाव लागू गरिएको छ , यदि कुनै भएमा।

१.८ सञ्चालित संस्थाको निरन्तरता

महासंघको सञ्चालक समितिले महासंघसँग भविष्यमा पनि व्यवसाय सञ्चालन गर्नका लागि पर्याप्त स्रोतहरू रहेकोमा सन्तुष्ट भएको कारणले वित्तीय विवरणहरू सञ्चालित संस्थाको निरन्तरताको आधारमा तयार पारिएका छन् । यस मूल्याङ्कन गर्नका क्रममा, सञ्चालक समितिले वर्तमान र भविष्यका अवस्थाहरू सम्बन्धी व्यापक जानकारीलाई विचार गरेका छन्, जसमा भविष्यका नाफा, नगद प्रवाह, र पूँजी स्रोतहरूको प्रक्षेपणहरू समावेश गरिएको छ ।

१.९ सम्पत्ति र उपकरणको उपयोगी आयु

हासकट्टी र परिशोधन सम्पत्तिको अनुमानित उपयोगी आयुको आधारमा गणना गरिन्छ। सम्पत्ति र उपकरणको कुनै वस्तु र कुनै महत्वपूर्ण भाग प्रारम्भमा मान्यता प्राप्त भएपछि यसको बिक्रीमा वा यसको प्रयोग वा बिक्रीबाट भविष्यमा कुनै आर्थिक लाभको अपेक्षा नभएमा हटाइने सम्पत्ति

र उपकरणको अवशिष्ट मूल्य, उपयोगी आयु र ह्रासकट्टीका विधिहरू हरेक आर्थिक वर्षको अन्त्यमा पुनरावलोकन गरिन्छ र आवश्यक परे भविष्यको लागि समायोजन गरिन्छ ।

महासंघले वित्तीय विवरण तयार गर्दा उपलब्ध मापदण्डहरूमा आधारित भएर आफ्ना अनुमानहरू र धारणाहरू निर्माण गरेको हो। तर, विद्यमान परिस्थितिहरू र भविष्यका विकास सम्बन्धी धारणाहरू बजारका परिवर्तनहरू वा महासंघको नियन्त्रणभन्दा बाहिरका परिस्थितिहरूका कारण परिवर्तन हुन सक्छन्। यस्ता परिवर्तनहरू उत्पन्न भएपछि तिनलाई धारणामा समावेश गरिन्छ ।

१.१० लेखा नीतिहरूमा परिवर्तन

महासंघले आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को असार ३१ मा समाप्त भएको वर्षको लागि पहिलो पटक विभिन्न मापदण्डहरूको संशोधनहरू लागू गरेको छ। महासंघले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मापदण्ड साना तथा मझौला निकायहरूका लागि (NFRS for SMEs) अनुसार २०८० साउन १ (१६ जुलाई २०२३) मा वित्तीय स्थितिको उद्घाटन विवरण तयार गरेको छ। यसमा NFRS for SMEs द्वारा आवश्यक सम्पत्ति र दायित्वहरूलाई मान्यता दिइएको छ, NFRS for SMEs द्वारा अनुमति नदिएका सम्पत्ति वा दायित्वहरूको वस्तुहरूलाई मान्यता दिइएको छैन, मापदण्ड अनुसार पुरानो GAAP बाट वस्तुहरूको पुनः वर्गीकरण गरिएको छ, र मान्यता प्राप्त सम्पत्ति तथा दायित्वहरूको मापनमा NFRS for SMEs लागू गरिएको छ।

२. महत्वपूर्ण लेखा नीतिहरू

२.१ सम्पत्ति र उपकरण

क सम्पत्ति र उपकरणहरू प्राप्त वा निर्माणको लागतमा उल्लिखित छन्, जसमा सम्पत्ति सञ्चालनमा ल्याउँदासम्मका सबै खर्चहरू समावेश गरिएको हुन्छ।
ख संस्थाले आफ्नो स्थायी सम्पत्तिहरूमा ह्रासकट्टी गणना गर्नका लागि घट्दो मूल्य विधि (Diminishing Value Method) अपनाएको छ। ह्रासकट्टी सम्बन्धित लेखा मापदण्डहरूद्वारा निर्धारित दरमा, सम्पत्तिको अनुमानित उपयोगी आयुको आधारमा लागू गरिएको छ । ह्रासकट्टी सम्पत्ति प्रयोगका लागि उपलब्ध भएपछि सुरु हुन्छ र सम्पत्ति पूर्ण रूपमा ह्रासकट्टी नभएसम्म वा हटाइएसम्म जारी रहन्छ। सम्पत्तिहरूको अवशिष्ट मूल्य (residual value) र उपयोगी आयु नियमित रूपमा पुनरावलोकन गरिन्छ र आवश्यक परेमा समायोजन गरिन्छ।

२.२ लगानीहरू

लगानीहरू प्रारम्भमा अधिग्रहण लागतमा (acquisition cost) मान्यता गरिन्छ, जसमा खरिद मूल्य र सोझै सम्बद्ध कारोबार खर्चहरू समावेश हुन्छन्। केही लगानीहरूको निष्पक्ष मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न नसकिने भएकाले, यस्ता लगानीहरू वित्तीय विवरणमा खरिद लागतमा प्रस्तुत गरिन्छन्। यो दृष्टिकोण NFRS for SMEs अन्तर्गतको मार्गनिर्देशनसँग मेल खान्छ, जहाँ निष्पक्ष मूल्य विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिँदैन।

(Handwritten signatures and stamps)

Prashant & Associates
Kathmandu
Chartered Accountants

२.३ अन्तिम मौज्जात

महासंघले अन्तिम मौज्जातहरू फर्स्ट-इन, फर्स्ट-आउट (FIFO) विधि प्रयोग गरेर लागतको कम मूल्य र निवेश गर्न योग्य मूल्यमा (Net realizable value) मापन गरिन्छ। FIFO अन्तर्गत, प्रारम्भिक खरिद गरिएका सामानहरू पहिले बेचेको मानिन्छ, र बाँकी सूचीले सबैभन्दा भर्खरको खरिद लागतहरू प्रतिबिम्बित गर्दछ।

२.४ अग्रिम भुक्तानी तथा लिनुपर्ने

३१ असार २०८१ सम्म, निम्न रकमहरू एक वर्षभन्दा बढी समयदेखि प्राप्त/मिलान गरिएका छन्।

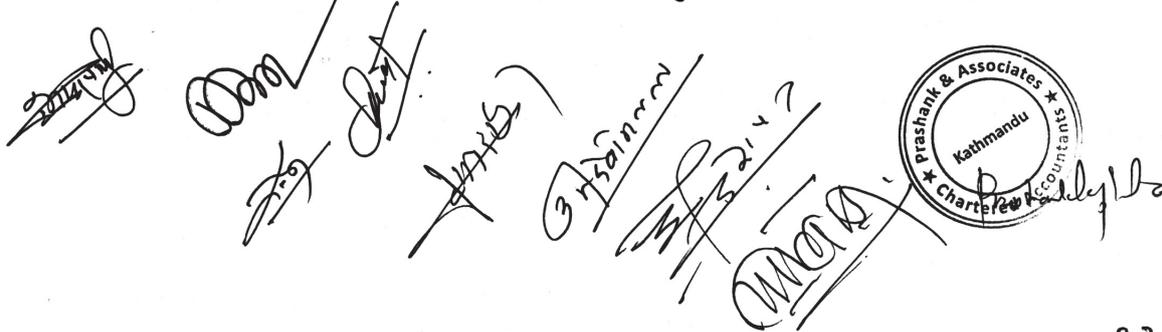
बिवरण	२०८१ आषाढ मसान्त	२०८० आषाढ मसान्त
भाइचा महर्जन, ललितपुर	२५०,०००.००	२५०,०००.००
हिमालयन यातायात	१५३,४३३.१५	१५३,४३३.१५
खड्गबहादुर श्रेष्ठ (पूर्व अध्यक्ष नेपाल केन्द्रीय उपभोक्ता स.संघ लि.)	३९८,०८१.०८	३९८,०८१.०८
कुलचन्द्र अधिकारी-पूर्व सञ्चालक सदस्य	११०,५१४.१३	११०,५१४.१३
राजकृष्ण अमात्य -पूर्व सञ्चालक सदस्य	२९०,६००.००	२९०,६००.००
उदयपुर सिमेन्ट उद्योग लिमिटेड, उदयपुर	१३०,९५९.०८	१३०,९५९.०८

२.५ उपदानको व्यवस्था

यो प्रावधान कर्मचारी लाभको अपेक्षित लागतको आधारमा गणना गरिएको छ जुन रिटायरमेन्ट वा समाप्तिको अवस्थामा भुक्तानी गर्नुपर्छ, र यसलाई एक्टुरियल मूल्यांकन विधि (actuarial valuation method) प्रयोग गरेर निर्धारण गरिएको छ । यो प्रावधान कर्मचारीको सेवा अवधि र तलबको स्तरको आधारमा संचित गरिन्छ र यसलाई समय समयमा समीक्षागरी कुनै पनि धारणा वा विनियममा गरिएका परिवर्तनहरूलाई प्रतिबिम्बित गर्न अपडेट गरिन्छ ।

२.६ आम्दानी मान्यता

आम्दानीले तब मान्यता प्राप्त गर्छ जब भविष्यमा आर्थिक लाभहरू संस्थामा प्रवेश गर्ने सम्भावना हुन्छ र आम्दानीको मात्रा विश्वसनीय रूपमा मापन गर्न सकिन्छ। सामानको लागि, आम्दानी तब पहिचान गरिन्छ जब स्वामित्व हस्तान्तरण हुन्छ, र सेवाहरूको लागि, सेवा प्रदान गर्दा। ब्याज आम्दानीलाई प्रभावकारी ब्याज विधि प्रयोग गरेर समय अनुपातमा पहिचान गरिन्छ ।

२.७ सरकारी अनुदान

आयसँग सम्बन्धित अनुदानहरू सम्बन्धित लागतहरू व्यय हुने अवधिहरूमा प्रणालीगत रूपमा लाभमा पहिचान गरिन्छ। सम्पत्तिसँग सम्बन्धित अनुदानहरू स्थगनआयको रूपमा पहिचान गरिन्छ र सम्पत्तिको उपयोगी जीवनभर परिशोधन (amortize) गरिन्छ, जसले ह्रासकटि खर्चलाई कम गर्दछ वा लाभ र हानि खातामा आम्दानीको रूपमा परिशोधन (amortize) गरिन्छ ।

२.८ स्थगनकर

स्थगनकरको गणना सम्पत्तिहरू र दायित्वहरूको बोक्ने रकममा रहेका अस्थायी भिन्नताहरूका लागि गरिन्छ, जुन कर प्रयोजनको लागि ती सम्पत्तिहरू र दायित्वहरूको लागि निर्धारण गरिएको रकम हो। रिपोर्ट गर्ने मितिमा लागू गरिएको वा मौलिक रूपमा लागू गरिएको कर दरहरूको प्रयोग गरेर प्रदान गरिएका स्थगनकरको राशि सम्पत्तिहरू र दायित्वहरूको बोक्ने रकमको यथार्थकरण वा सेट गर्ने अपेक्षित तरिकामा आधारित हुन्छ। प्रमुख अस्थायी भिन्नताहरू स्थायी सम्पत्तिहरूको अवमूल्यन, रिटायरमेन्ट लाभको प्रावधान, बिदाको भुक्तानीको प्रावधान, इन्वेन्टरीको पुरानो अवस्था र अन्य प्रावधानहरूबाट उत्पन्न हुन्छन्। तथापि, महासंघसँग रिपोर्ट गर्ने अवधिसम्म कुनै अस्थायी भिन्नताहरू छैनन् (यहाँसम्म कि अवमूल्यन पनि कर आधारमा समान तरिकामा गणना गरिएको छ), त्यसैले स्थगनकरको वित्तीय अवस्थाहरूमा कुनै प्रतिबिम्बित गरिएको छैन ।

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक प्रगति विवरण

१. प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलाप

- १.१ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका तत्कालिन नवनियुक्त सचिव गोकर्णमणि दुवाडीज्यूलाई मिति २०८० साउन ११ गते महासंघको कार्यालयमा स्वागत तथा बधाई ज्ञापन गरिएको ।
- १.२ सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समस्याहरूको अध्ययन गरी समाधानका उपायबारे सहकारी क्षेत्र सुधार सुभावा कार्यदलका संयोजक एवं राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य डा. जयकान्त राउत समक्ष मिति २०८० साउन २५ गते सहकारी अभियानको तर्फबाट सुभावा पेश गरिएको ।
- १.३ राष्ट्रिय योजना आयोगबाट तयार १६ औं पञ्चवर्षिय योजनाको मस्यौदामा सहकारी अभियानबाट समावेश गर्ने विषयमा विषयगत केन्द्रीय सहकारी संघहरू, राष्ट्रिय सहकारी बैंक, प्रदेशस्तरीय सहकारी संघहरू, उपत्यकाभित्रका जिल्लास्तरीय सहकारी संघहरूको उपस्थितिमा सहकारी मिति २०८० भाद्र २५ गते महासंघमा छलफल गरिएको ।
- १.४ सहकारी ऐन २०७४ र सहकारी नियमावली २०७५ मा संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यक बुँदाहरूको सन्दर्भमा मिति २०८० मंसिर १८ गते विषयगत केन्द्रीय सहकारी संघ तथा प्रदेश स्तरीय सहकारी संघका प्रतिनिधिहरू विच महासंघले तयार गरेको संशोधन प्रस्ताव उपर राष्ट्रिय सहकारी महासंघमा छलफल गरिएको ।
- १.५ सहकारी विभागको नियमन क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने सहकारी संघ/संस्थाहरूले २०८० चैत मसान्तभित्र माग अनुसारको सम्पूर्ण वचत रकम फिर्ता गर्ने गरी कार्ययोजना बनाइ विभागमा मंसिर मसान्तभित्र पेश गर्न भनिएको सहकारी विभागको २०८० कार्तिक २४ गतको परिपत्रको विषयले द्विविधा सिर्जना गरेकोले त्यसलाई स्पष्ट पार्न २०८० मंसिर २७ गते निवर्तमान अध्यक्ष श्री मिनराज कडेलज्यू सहितको प्रतिनिधिमण्डलले तत्कालिन माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री रंजिता श्रेष्ठ चौधरीलाई ध्यानाकर्षण गराइएको ।
- १.६ सहकारी क्षेत्र सुधार सुभावा कार्यदलको प्रतिवेदन अनुसार सहकारी क्षेत्रको समस्या समाधानका लागि सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५ संशोधनका लागि सहकारी अभियानको तर्फबाट तयार पारिएको मस्यौदा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा पठाइएको ।
- १.७ सहकारी विभागका नवनियुक्त रजिष्ट्रार पिताम्बर घिमिरेज्यूलाई मिति २०८० पौष ११ गते महासंघमा स्वागत तथा बधाई ज्ञापन गरिएको ।
- १.८ मिति २०८० पौष १३ गते महासंघका सदस्य संघहरूलाई सहकारी प्रवर्द्धन कोषको लागि प्रस्ताव माग गरिएको ।
- १.८ महासंघका नवनिर्वाचित अध्यक्ष श्री ओमदेवी मल्लज्यूको नेतृत्वको एक प्रतिनिधिमण्डलले मिति २०८० माघ ७ गते भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका तत्कालिन सचिव श्री गोकर्णमणि दुवाडीज्यूलाई भेटी सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधानका लागि गर्नुपर्ने कार्यहरूको विषयमा छलफल गरिएको ।
- १.९ सहकारी विभागका रजिष्ट्रार पिताम्बर घिमिरेज्यूलाई मिति २०८० माघ ८ गते महासंघका अध्यक्ष श्री ओमदेवी मल्लज्यूको नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डलले भेटी सहकारी क्षेत्रमा देखिएको चुनौती समाधानार्थ तथा सहकारीको प्रवर्द्धनका विषयमा छलफल गरिएको ।
- १.१० समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति र महासंघका पदाधिकारीहरू सहित सहकारी अभियानकर्मीहरूबीच सहकारी क्षेत्रको समसामयिक विषयमा मिति २०८० माघ १४ गते व्यवस्थापन समितिको कार्यालयमा छलफल गरिएको ।

- १.११ अध्यक्ष ओमदेवी मल्लज्यू सहितको प्रतिनिधिमण्डले तत्कालिन माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री रन्जिता श्रेष्ठ चौधरीज्यूसँग भेट गरी सहकारीको प्रवर्द्धन कोषको विषयमा मिति २०८० माघ १६ गते छलफल गरिएको ।
- १.१२ सहकारीको वर्तमान चुनौती र यसको समाधानको उपाय र सहकारीले अर्थतन्त्रमा दिर्घकालिन रूपमा पुऱ्याउन सक्ने योगदानका विषयमा पूर्व अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाज्यूसँग मिति २०८० माघ २१ गते महासंघमा अन्तक्रिया सम्पन्न ।
- १.१३ मिति २०८० फागुन २५ गते राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालले नवनियुक्त भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री माननिय बलराम अधिकारीज्यूलाई मिति २०८० फागुन २५ गते महासंघमा स्वागत तथा बधाई ज्ञापन गरिएको ।
- १.१४ सात वटै प्रदेश सरकार तथा सम्पूर्ण स्थानीय तहको आ.ब. २०८१/८२ को नीति, कार्यक्रम तथा वजेटमा सहकारी प्रवर्द्धनलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने सुझावहरू सहकारी अभियानको तर्फबाट पेश गरिएको ।
- १.१५ माननीय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीज्यूसँग महासंघका पदाधिकारीहरूले सहकारी क्षेत्रको समसामयिक विषयहरूमा मिति २०८१ जेठ २५ गते महासंघमा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।
- १.१६ नेपालको सहकारी अभियानको तर्फबाट महासंघका अध्यक्ष श्री ओमदेवी मल्लको नेतृत्वमा गएको उच्चस्तरिय प्रतिनिधिमण्डलले तत्कालिन उपप्रधानमन्त्री तथा गृहमन्त्री माननीय रवि लामिछानेज्यूलाई मिति २०८१ आषाढ १६ गते भेटी तत्काल सम्बोधन गर्नुपर्ने विषयमा ध्यानाकर्षण गराइएको ।
- १.१७ महासंघका अध्यक्ष श्री ओमदेवी मल्लज्यूको नेतृत्वको सहकारीकर्मीको टोलीले मिति २०८१ आषाढ १७ गते भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा तत्कालिन सचिव श्री गोकर्णमणी दुवाडीज्यू र भूमि व्यवस्था तथा अभिलेख विभागका महानिर्देशक कृष्णप्रसाद सापकोटाज्यू लगायतसँग कर्जा असुलीलाई सहजीकरण गर्नका लागि सहकारी ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार छट्टै कर्जा असुली न्यायिकरण तथा कर्जा सूचना केन्द्र गठन सम्बन्धमा छलफल गरिएको ।
- १.१८ सहकारी अभियानको तर्फबाट राष्ट्रिय सहकारी महासंघद्वारा सहकारी संस्था वचत रकम दुरुपयोग सम्बन्धमा संसदीय छानविन विशेष समितिलाई २०८० आषाढ १८ गते ३० बुँदे सुझाव प्रस्तुत गरिएको ।
- १.१९ सहकारी विभागले २०८१ असार १९ गते जारी गरेको कुनै व्यक्ति एकै समयमा एक मात्र सहकारी संस्थाको सञ्चालक हुन सक्नेछ भन्ने निर्देशनका विषयमा महासंघका अध्यक्ष ओमदेवी मल्लज्यू सहितको प्रतिनिधिमण्डलले मिति २०८१ आषाढ २४ गते सहकारी विभागका रजिष्ट्रार श्री पिताम्बर घिमिरेज्यू समक्ष ध्यानाकर्षण पत्र बुझाएको ।
- १.२० सहकारीका समसामयिक चुनौती र यसको समाधानमा महासंघको भूमिका वृद्धिका लागि पूर्वसचिव गोपीनाथ मैनालीज्यूलाई महासंघमा आमन्त्रण गरी सुझाव लिइएको ।
- १.२१ महासंघको शिफारिसमा संस्थापक अध्यक्ष तथा सल्लाहकार श्री दीपकप्रकाश बाँस्कोटाज्यू साभ्ना सेवा सहकारी संस्थाद्वारा स्थापित “कमलमणि स्मृति साभ्ना सेवा सहकारी पुरस्कार” विभूषित हुनुभएको ।
- १.२२ सहकारी कर्जा सूचना केन्द्र, वचत तथा कर्जा सुरक्षण कोष, कर्जा असुली न्यायधीकरणको स्थापना र कार्यान्वयन एवं सहकारी प्रवर्द्धन कोष परिचालनका लागि भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा निरन्तर पहलकदमी गरिएको ।
- १.२३ कर्जा सूचना केन्द्रमा सहकारी संघ/संस्थाको सहभागिताका लागि सहकारी ऐन २०७४, नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन २०५८ र कर्जा सूचना केन्द्र विनियमावली संशोधनका लागि महासंघका विज्ञ समूह सदस्यद्वय नेपाल सरकारका पूर्व सचिव श्री गोपीनाथ मैनालीज्यू र अधिवक्ता श्री केदार कोइरालाज्यूद्वारा तयार भएको मस्यौदालाई सरोकारवालासँग छलफल गरी आवश्यक परिमार्जन सहित भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयमा पेश गरिएको ।
- १.२४ अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी महासंघ तथा Centre for International Cooperation & Training in Agricultural Banking (CICTAB) को सन् २०२४ को सदस्यता शुल्क भुक्तानी गरिएको ।

- १.२५ जापान सरकारको श्रोतमा International Grain Council / IDACA, Japan को सहकार्यमा Survey to Collection Market Information of Grains in Asia, Oceania and Africa सम्बन्धी सर्वेक्षणमा महासंघको सहभागिता भएको र सो कार्य गरेवापत युएस डलर १०० प्राप्त भएको ।
- १.२६ राष्ट्रिय सहकारी महासंघका उपाध्यक्ष श्री डी.बी बस्नेतज्यूको संयोजकत्वमा गठित “राष्ट्रिय सहकारी बैंक र नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघको अध्ययन कार्यदल”ले उक्त बैंक र संघको स्थलगत अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश गरेको ।
- १.२७ महासंघको वृत्तचित्र निर्माण गरी प्रचार प्रसार गरिदैं आएको ।
- १.२८ सहकारी अभियानको मर्यादाक्रमको सूचि तयार गरी महासंघका सदस्य संघ/संस्थाहरूलाई जानकारी गराईएको ।
- १.२९ सहकारी संघ/संस्थाबाट जारी हुने श्वेतपत्रको नमूना तर्जुमा गरी सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई तदनुरूप गर्न गराउन आह्वान गरिएको ।
- १.३० सदस्य संघहरूको निर्वाचनमा पर्यवेक्षकको भूमिका निर्वाह गरेको ।

२. सल्लाहकार समितिको गठन

समितिको निर्णयानुसार देहाए वमोजिमको सल्लाहकार समिति गठन गरिएको ।

- २.१. श्री केशव प्रसाद वडालज्यू, पूर्व अध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
- २.२. श्री दीपकप्रकाश बाँस्कोटाज्यू, पूर्व अध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
- २.३. माननीय खगराज अधिकारीज्यू, पूर्व मन्त्री, नेपाल सरकार
- २.४. श्री देवेन्द्रराज कंडेलज्यू, पूर्व राज्यमन्त्री, नेपाल सरकार
- २.५. श्री लिलामणी पोखरेलज्यू, संविधानसभा सदस्य
- २.६. श्री गणेश शाहज्यू, पूर्वमन्त्री, नेपाल सरकार
- २.७. डा. उषा भ्राज्यू, पूर्व सदस्य, राष्ट्रिय योजना आयोग

३. विज्ञ समूहको गठन

समितिको निर्णयानुसार देहाए वमोजिमको विज्ञ समूहको गठन गरिएको

- ३.१ श्री काशीराज दाहालज्यू, पूर्व अध्यक्ष, सहकारी व्यवस्थापन समिति
- ३.२ श्री सरस्वती पोखरेलज्यू, पूर्व उपसभामुख, कोशी प्रदेश
- ३.३ श्री हिमा बस्नेत भट्टराईज्यू, अधिवक्ता तथा पूर्व प्रदेश सभा सदस्य
- ३.४ श्री सरोज कुमार शर्माज्यू, पूर्व सहअध्यक्ष, राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्ड
- ३.५ श्री रविन्द्र के.सी.ज्यू, पूर्व सदस्य, राष्ट्रिय किसान आयोग
- ३.६ डा. चन्द्रमणि अधिकारीज्यू, अर्थविद्,
- ३.७ श्री गोपीनाथ मैनालीज्यू, पूर्व सचिव, नेपाल सरकार
- ३.८ श्री शंकर पाण्डेज्यू, पूर्व सचिव, नेपाल सरकार
- ३.९ श्री चिन्तामणि शिवाकोटीज्यू, पूर्व डिपुटी गर्भनर, नेपाल राष्ट्र बैंक
- ३.१० श्री कंदार कोइरालाज्यू, वरिष्ठ अधिवक्ता
- ३.११ श्री केशव प्रसाद रेग्मीज्यू, पूर्व रजिष्ट्रार, सहकारी विभाग

४. समिति तथा उपसमिति गठन

समिति/उपसमिति संचालन कार्यविधि अनुसार संचालक समितिद्वारा देहाय वमोजिमका स्थायी एवं अस्थायी प्रकृतिका समिति तथा उपसमितिहरूको गठन गरी कार्यसम्पन्न गरिएको ।

४.१ स्थायी प्रकृतिका समिति तथा उपसमितिहरू

- ४.१.१ सचिवालय
- ४.१.२ लैङ्गिक समानता उपसमिति
- ४.१.३ व्यवसाय प्रवर्द्धन उपसमिति
- ४.१.४ शिक्षा तालिम तथा अनुसन्धान उपसमिति
- ४.१.५ सूचना तथा प्रकाशन उपसमिति
- ४.१.६ वैदेशिक कार्यक्रम सहभागी छनौट उपसमिति
- ४.१.७ युवा समन्वय उपसमिति
- ४.१.८ सुशासन उपसमिति
- ४.१.९ प्रदेश समन्वय उपसमिति
- ४.१.१० व्यवस्थापकीय पदपूर्ति उपसमिति

४.२ अस्थायी प्रकृतिका समिति, उपसमितिहरू तथा कार्यदल

- ४.२.१ निर्वाचन समिति
- ४.२.२ निर्वाचन निर्देशिका परिमार्जन उपसमिति
- ४.२.३ पुरस्कार छनौट उपसमिति
- ४.२.४ वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा उपसमिति
- ४.२.५ राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि. र नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि. (नेफ्स्कून)को अध्ययन कार्यदल

५. समिति तथा उपसमितिको बैठक

- ५.१ संचालक समितिको २०८ औँदेखि २१४ औँ सम्म जम्मा ७ पटक भौतिक तथा भर्चुअल रूपमा बैठक बसी विभिन्न निर्णयहरू गरिएको ।
- ५.२ लेखा सुपरिवेक्षण समितिको बैठक ३ पटक वसी प्रतिवेदन तयार एवं संचालक समितिमा सुभाबहरू पेश भएको ।
- ५.३ सल्लाहकार समितिको बैठक १ पटक वसी सल्लाह तथा सुभाबहरू प्राप्त गरिएको ।
- ५.४ कार्यकारिणी समिति/सचिवालयको बैठक ९ पटक भौतिक तथा भर्चुअल रूपमा वसी विभिन्न निर्णयहरू गरिएको ।
- ५.५ महासंघका निम्न उपसमितिहरू विभिन्न मितिहरूमा भर्चुअल तथा भौतिक रूपमा वसी विभिन्न निर्णयहरू गरिएको ।
लैङ्गिक समानता उपसमितिको बैठक १ पटक, शिक्षा तालिम तथा अनुसन्धान उपसमितिको बैठक २ पटक, सूचना तथा प्रकाशन उपसमितिको बैठक ३ पटक, वैदेशिक कार्यक्रम सहभागी छनौट उपसमितिको बैठक २ पटक, युवा समन्वय उपसमितिको बैठक १ पटक, पुरस्कार छनौट उपसमितिको बैठक २ पटक, निर्वाचन उपसमितिको बैठक ९ पटक, निर्वाचन निर्देशिका परिमार्जन उपसमितिको बैठक १ पटक र व्यवस्थापकिय पदपूर्ति उपसमितिको बैठक १ पटक ।

६. सदस्यता प्रदान

- ६.१ सदस्यताको लागि आवश्यक योग्यता पुगेका देहाएका संघहरूलाई महासंघको सदस्यता प्रदान गरिएको ।
  - ६.१.१ प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., विराटनगर महानगरपालिका-३, मोरङ
  - ६.१.२ प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि., बेलबारी, मोरङ
  - ६.१.३ प्रदेश नं १ प्रदेश सहकारी संघ लि., विराटनगर, मोरङ
  - ६.१.४ दुग्ध उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि., इटहरी, सुनसरी
  - ६.१.५ वागमती प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि., सानेपा, ललितपुर
  - ६.१.६ जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि., कावासोती १६, डण्डा, नवलपरासी (ब.सु.पू.),नवलपुर

- ६.१.७ जिल्ला सामाजिक उद्यमी सहकारी संघ लि., कावासोती ८, नवलपरासी (ब.सु.प.), नवलपुर
 ६.१.८ प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., वुटवल-६, मैत्रिपथ, रूपन्देही,
 ६.१.९ प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि., वुटवल-६, रूपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश
 ६.१.१० बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि., वुटवल उ.म.न.पा.-८, रूपन्देही
 ६.१.११ प्रदेश सहकारी संघ लि., राप्ती उपत्यका देउखुरी, दाङ
 ६.१.१२ प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि., गोदावरी न.पा.-२, अत्तरिया, कैलाली
 ६.१.१३ जिल्ला सहकारी संघ लि., दशरथचन्द न.पा.-४, वैतडी
 ६.२ सहयोगी सदस्यता कार्यविधि, २०७८ अनुरूप आवश्यक योग्यता पुगेका देहाएका संस्थाहरूलाई महासंघको सहयोगी सदस्यता प्रदान गरिएको।
 ६.२.१ नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., मेचीनगर-६, भूपा

७. नियुक्ति तथा तदुवा

महासंघको रिक्त दरबन्दीमा पूर्ववत कर्मचारीहरूलाई पूनः अस्थायी तथा करारमा नियुक्ति गरिएको।

८. पुरस्कार वितरण

उत्कृष्ट रूपमा कार्य गर्ने सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई प्रोत्साहन स्वरूप पुरस्कृत गर्ने प्रचलन अनुरूप तोकिएको मापदण्ड पुरा गरेका देहायका सहकारी अभियन्ता, कर्मचारी तथा संघ/संस्थाहरूलाई ६७ औं राष्ट्रिय सहकारी दिवसको अवसरमा आयोजित विशेष कार्यक्रममा निम्न पुरस्कारहरूबाट पुरस्कृत गर्ने घोषणा गरी अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवसका अवसरमा पुरस्कृत गरिएको।

८.१ राष्ट्रिय सहकारी पुरस्कार, २०८०

राष्ट्रिय सहकारी महासंघका पूर्व अध्यक्ष श्री केशव प्रसाद वडाल

८.२ उत्कृष्ट सहकारी पुरस्कार, २०८०

क्र.सं.	संघको नाम	ठेगाना
१.	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	मोरङ

८.३ उत्कृष्ट सहकारी व्यवसाय पुरस्कार, २०८०

क्र.सं.	प्रदेश	संस्थाको नाम	ठेगाना
१.	कोशी	नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	मेचीनगर ६, भूपा
२.	मधेस	सानाकिसान कृषि सहकारी संस्था लि.	हरिपुर २, सर्लाही
३.	वागमती	युवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	चाँगुनारायण न.पा. ६, भक्तपुर
४.	गण्डकी	नवप्रतिभा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	मध्यविन्दु १०, नवलपरासी (ब.सु.प.)
५.	लुम्बिनी	हाम्रो पहुँच बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	तुलसीपुर उ.प.न.पा. ७, दाङ
६.	कर्णाली	ग्रामिण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	शारदा न.पा.२, सल्यान
७.	सुदूरपश्चिम	किसान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	लम्कीचुहा न.पा.१, कैलाली

८.४ उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार, २०८०

श्री केशव प्रसाद दाहाल, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत, वागमती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., बनेपा न.पा.-७, काभ्रेपलाञ्चोक

८.५ सहकारी पत्रकारिता पुरस्कार, २०८०

८.५.१ सहकारी खबर डटकमका सम्पादक श्री काजी श्रेष्ठ

८.५.२ मेरो लगानी डटकमका रिपोर्टर श्री सुधा देवकोटा

८. नीति, मार्गदर्शन तथा कार्यविधिहरू तर्जुमा

राष्ट्रिय सहकारी महासंघको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित गर्ने प्रयोजनका लागि आ.व. २०८०/८१ मा देहाएका कार्यविधिहरू तर्जुमा गरी साधारण सभाबाट स्वीकृत भई लागू गरिएको ।

९.१ सहकारी साइबर नीति, २०८०

९.२ सहकारी साइबर सुरक्षा मार्गदर्शन, २०८०

९.३ प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

९.४ विज्ञ समूह गठन तथा संचालन कार्यविधि, २०८१

१०. राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा योगदान

सहकारी अभियानको प्रवर्द्धन र सुदृढीकरण गर्न राष्ट्रिय सहकारी महासंघद्वारा स्थापित राष्ट्रिय सहकारी विकास कोषमा आ.व. २०८०/८१ सम्म योगदान गर्ने सहकारी बैंक/संघ/संस्था तथा व्यक्तिहरूको विवरण ।

क्र.सं.	योगदान कर्ता	योगदान रकम
१.	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि., ललितपुर	६,०६,०००/-
२.	नवजीवन सहकारी संस्था लि., कैलाली	५,०५,५५५/-
३.	सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., भ्रपा	५,००,०००/-
४.	नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., भ्रपा	३,००,०००/-
५.	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., भ्रपा	२,५०,०००/-
६.	जिल्ला सहकारी संघ लि., दोलखा	१,११,१११/-
७.	प्राकृतिक बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., ललितपुर	१,११,१११/-
८.	जनकल्याण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., धादिङ	१,११,१११/-
९.	सुयोग्य बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., काठमाडौं	१,०१,१०१/-
१०.	मनिप्लान्ट बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., काठमाडौं	५५,५५५/-
११.	जिल्ला सहकारी संघ लि. दोलखा	५५,५५५/-
१२.	महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., सुनसरी	५५,०००/-
१३.	दोलखा बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., दोलखा	५१,०००/-
१४.	स्टार बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., मोरङ	५१,०००/-
१५.	जिल्ला सहकारी संघ लि., मोरङ	२१,०००/-
१६.	कीर्तिपूर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., कीर्तिपूर	२०,०००/-

क्र.सं.	योगदान कर्ता	योगदान रकम
१७.	सहकारीमा २५ वर्ष भोगाई र अनुभूति पुस्तक विक्रीको १० प्रतिशत (श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा)	१८,५९४/-
१८.	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., भक्तपुर	५,०००/-

११. विशिष्टिकृत सहकारी तालिम

११.१ काठमाडौं विश्वविद्यालयको प्राविधिक सहयोगमा महासंघद्वारा मिति २०८० भाद्र १० देखि पौष १५ गतेसम्म सञ्चालित दोश्रो व्याजको डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्स सम्पन्न । कोर्समा सहभागी देहाएका २० जनालाई ६७ औं राष्ट्रिय सहकारी दिवसको अवसरमा प्रमाणपत्र वितरण गरिएको ।

क्र.सं.	सहभागीको नाम	सहकारी संघ/संस्थाको नाम	ठेगाना
१.	श्री मनोज श्रेष्ठ	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	ललितपुर
२.	श्री रिचा मर्हजन	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	ललितपुर
३.	श्री हर्क बहादुर बि.क	नवयात्रा बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
४.	श्री ब्रम्ह बहादुर बजगाईं	सर्वोच्च विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
५.	श्री गान्वा सुनुवार	अजम्बरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
६.	श्री मून्ना लामा	ज्वोति महिला संसार सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
७.	श्री राजु श्रेष्ठ	पर्वत बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
८.	श्री सुजन श्रेष्ठ	पर्वत बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
९.	श्री रितु पसखल	नारी सेवा बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
१०.	श्री नागेन्द्र कुमार कपडी	श्री धनलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	महोत्तरी
११.	श्री रेविना मुल्मी	पद्मावती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
१२.	श्री साप्चुहाड तुम्बाहाम्फे	सुयोग्य बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
१३.	श्री शन्तोष विष्ट	विनर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
१४.	श्री दिपु खड्का	ट्रीनिटी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
१५.	श्री रोशन डंगोल	सुनाकोठी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
१६.	श्री गंगा देवी श्रेष्ठ	चन्द्रागिरी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
१७.	श्री प्रविन श्रेष्ठ	बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
१८.	श्री सुधामा खड्का	ॐ तारातिर्थ स्वास्थ्य सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
१९.	श्री कृष्ण प्रसाद अधिकारी	धान्याञ्चल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाण्डौं
२०.	श्री रूवी साह	श्री साहस बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	सर्लाही

११.२ सहकारी संघ/संस्थाको लागत सहभागितामा आ.व. २०८०/८१ मा देहाएका विशिष्टिकृत तालिम कार्यक्रमहरू सम्पन्न ।

क्र.सं.	तालिमको नाम	समूह	संचालन मिति	सहभागी संख्या
१.	सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण तथा जोखिम विश्लेषण तालिम (GoAML)	२	२०८० भाद्र १८-१९ २०८० माघ २५-२६	३३ २१

क्र.सं.	तालिमको नाम	समूह	संचालन मिति	सहभागी संख्या
२.	बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा तालिम	१	२०८० भाद्र २६-२८	१८
३.	रणनीतिक योजना तर्जुमा तालिम	१	२०८० आश्विन २३-२५	१७
४.	कर्जा जोखिम व्यवस्थापन तालिम	१	२०८० मंसिर २६-२८	१७
५.	नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा तालिम	१	२०८० पौष १६-१८	१५
६.	लेखा सुपपरिवेक्षण क्षमता अभिवृद्धि तालिम	१	२०८० फागुन २१-२४	२३
७.	नेतृत्व रूपान्तरण तालिम	१	२०८० चैत्र १३-१६	१३
८.	लेखा व्यवस्थापन तालिम	१	२०८१ जेठ २२-२५	१५
९.	सञ्चार तथा सम्बन्ध विस्तार तालिम	१	२०८१ जेठ २८-२९	१२
	जम्मा	१०		१८४

१२ सदस्य संघ रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा

आ.व. ०८०/८१ को स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमका जिल्लास्तरिय सहकारी संघहरूका संचालकहरू र कर्मचारीहरूको सहभागितामा २ दिवसिय रणनीतिक तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा तालिम सम्पन्न ।

क्र.सं.	संघकोको नाम	संचालन मिति	स्थान
१.	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि., सुनसरी	२०८० भाद्र २३ र २४ गते	सुनसरी
२.	जिल्ला सहकारी संघ लि., सिन्धुपाल्चोक	२०८० आश्विन २ र ३ गते	सिन्धुपाल्चोक
३.	जिल्ला सहकारी संघ लि., तनहुँ	२०८० फागुन ५ र ६ गते	तनहुँ

१३ जीआएजेड-रिप/ग्रिन

१३.१ महासंघको आयोजना तथा GIZ/REEEP-GREEN को सहयोगमा मिति २०८० साउन ९ देखि १२ गतेसम्म इटहरी, सुनसरीमा नविकरणीय उर्जा प्रविधि सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा ऋण लगानी तालिम साभेदार संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागितामा सम्पन्न ।

१३.२ महासंघको आयोजना तथा GIZ/REEEP-GREEN को सहयोगमा सञ्चालित नविकरणीय उर्जा प्रविधिका ऋण उत्पादन तर्जुमा परियोजना अन्तर्गत नविकरणीय उर्जाका १० वटा ऋण उत्पादन डिजाइन गर्न सहयोग गरी साभेदार संस्थाहरूद्वारा लागूगर्न सहजीकरण गरिदै आएको ।

१४. राष्ट्रिय सहकारी महासंघको तर्फबाट प्रतिनिधित्व

नेपाल सरकार तथा सरोकारवाला निकायहरूद्वारा गठित देहाएका समिति, उपसमिति तथा कार्यदलमा महासंघको तर्फबाट निम्न पदाधिकारी तथा उच्च व्यवस्थापनको सक्रिय रूपमा प्रतिनिधित्व भएको ।

क्र.सं.	समिति/उपसमिति/कार्यदलको नाम	प्रतिनिधित्व
१.	राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डको संचालक समिति	श्री ओमदेवी मल्ल, अध्यक्ष
२.	दिगो विकास लक्ष्यको कार्यान्वयन तथा अनुगमन समिति	श्री ओमदेवी मल्ल, अध्यक्ष
३.	सहकारी सम्बन्धी शैक्षिक क्रियाकलाप प्रमाणीकरण समिति	श्री ओमदेवी मल्ल, अध्यक्ष
४.	सहकारी प्रवर्द्धन कोष संचालन समिति	श्री ओमदेवी मल्ल, अध्यक्ष

क्र.सं.	समिति/उपसमिति/कार्यदलको नाम	प्रतिनिधित्व
५.	सहकारी संस्थाहरूमा वचत रकम दुरुपयोग सम्बन्धी संसदीय छानविन विशेष समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको कार्ययोजना तयारी समिति	श्री ओमदेवी मल्ल, अध्यक्ष
६.	सहकारीको सन्दर्भ व्याजदर निर्धारण समिति	श्री रमेश प्रसाद पोख्रेल, वरिष्ठ उपाध्यक्ष
७.	समस्याग्रस्त सहकारी व्यवस्थापन समिति	श्री काशिचन्द्र बराल, संचालक
८.	दिगो विकास लक्ष्य विषयगत समिति	पदाधिकारी, संचालक तथा उच्च व्यवस्थापन
९.	स्थिरीकरण कोष संचालन समिति	श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा, महाप्रबन्धक
१०.	राष्ट्रिय खाद्य प्रणाली संवादको कार्यान्वयन समूह	श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा, महाप्रबन्धक
११.	सहकारी क्षेत्र सम्पत्ति सुदृढीकरण निवारण सम्बन्धी कार्यदल	श्री बाबुल खनाल, नायब महाप्रबन्धक

१५. प्रदेश सरकारको सहयोगमा संचालित कार्यक्रम

- १५.१ तत्कालिन बागमती प्रदेशका संस्कृति पर्यटन तथा सहकारी मन्त्री पुष्कर महर्जनज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा राष्ट्रिय सहकारी महासंघको आयोजना तथा बागमती प्रदेश सहकारी विकास बोर्डको सहयोगमा मिति २०८० पौष ४-५ गते सहकारी विकास सम्बन्धी बागमती प्रदेशीय अन्तक्रिया कार्यक्रम महासंघको सभा कक्ष, ललितपुरमा सम्पन्न ।
- १५.२ महासंघका पूर्व संचालक श्री टिका वुढाथोकीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा राष्ट्रिय सहकारी महासंघको आयोजना तथा बागमती प्रदेश सहकारी विकास बोर्डको सहयोग एवं जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि. ललितपुरको संयोजनमा मिति २०८० पौष ११-२२ गते सहकारी विकास सम्बन्धी बागमती प्रदेशीय अन्तक्रिया कार्यक्रम चापागाउँ, ललितपुरमा सम्पन्न ।

१६. स्थानिय सरकारको सहयोगमा संचालित कार्यक्रम

काठमाडौं महानगरपालिकाको सहयोगमा देहाएका तालिम कार्यक्रमहरू सम्पन्न गरिएको ।

क्र.सं.	तालिमको नाम	समूह	संचालन मिति	सहभागी संख्या
१.	सहकारी व्यवस्थापन तालिम	२	२०८० मंसिर २०-२२	५०
			२०८० पौष १७-१९	५०

१७. सूचना तथा संचार प्रवर्द्धन

- १७.१ सूचना तथा संचार प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत सहकारी सन्देश पत्रिका ३ अंक प्रकाशन गरी सरकारी निकाय, स्थानीय तह लगायत सहकारी संघ/संस्थाहरूलाई विक्री वितरण गरिएको ।
- १७.२ महासंघद्वारा महिला आर्थिक पत्रकार संघ(फेजा) को कार्यसमितिसँग सहकारीका समसामयिक विषयमा मिति २०८० चैत्र २७ गते महासंघको कार्यालय पूल्चोक, ललितपुरमा छलफल गरिएको ।
- १७.३ महासंघद्वाराले नेपाल सहकारी पत्रकार समाज (सिजेएन)सँग सहकारीका समसामयिक विषयमा मिति २०८१ वैशाख ९ गते महासंघको कार्यालय पूल्चोक, ललितपुरमा अन्तक्रिया सम्पन्न गरिएको ।
- १७.४ महासंघका तत्कालिन अध्यक्ष मिनराज कडेलज्यूले मिति २०८० मंसिर २४ गते महासंघको न्यूज पोर्टल (www.sahakarisandesh.com)को विधिवत रूपमा सार्वजनिक गर्नुभएको ।

१७.५ विज्ञप्ति, मार्गदर्शन, आव्हान तथा अपिल जारी

क्र.सं.	मिति	विषय
१.	२०८० कार्तिक १८	कर्णाली प्रदेश अन्तर्गत जाजरकोट जिल्लाको रामीडाँडा केन्द्रविन्दु बनाएर २०८० कार्तिक १७ गते गएको विनाशकारी भूकम्पले पुऱ्याएको मानवीय तथा संस्थागत क्षतीप्रति दुःख व्यक्त गर्दै सहकारी संघ संस्थाहरूद्वारा राहत तथा आ-आफ्नो क्षेत्रबाट सहयोग गर्न अपिल गर्दै प्रेश विज्ञप्ति जारी
२.	२०८० फागुन १६	दुग्ध उत्पादक किसानहरूको गुनासो तत्काल सम्बोधन गर्न आव्हान गर्दै प्रेश विज्ञप्ति जारी
३.	२०८१ जेठ २	नेपाल सरकारले प्रस्तुत गरेको आ.व. २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमको स्वागत गर्दै प्रेश विज्ञप्ति जारी
४.	२०८१ जेठ १६	आ.व. २०८१/८२ को बजेटमा सहकारीको विषय सम्बन्धी प्रेश विज्ञप्ति
५.	२०८१ जेठ १६	संसदीय छानविन समिति गठन गरेकोमा हार्दिक स्वागत सहितको प्रेश विज्ञप्ति जारी
६.	२०८१ आषाढ १३	एक स्थानीय तहमा एकै प्रकृतिको एक संस्थाको सदस्य कायम रहन आव्हान गर्दै सहकारी संघ/संस्थाकाको लागि मार्गनिर्देशन जारी
७.	२०८१ आषाढ १४	कोपोमिस प्रणालीमा आवद्ध हुन सहकारी संघ/संस्थालाई आव्हान
८.	२०८१ आषाढ २५	सहकारी विभागद्वारा २०८१ आषाढ १९ गते प्रकाशित निर्देशन अनुसार कुनै व्यक्ति एकै समयमा एक मात्र सहकारी संघ/संस्थाको संचालक हुन सक्ने भन्ने निर्देशन जारी गरी अभियानमा कठिनाई उत्पन्न भएकोप्रति महासंघको गम्भिर ध्यानाकर्षण भएको सम्बन्धमा प्रेश विज्ञप्ति जारी
९.	२०८१ आषाढ २६	प्राकृतिक विपत व्यवस्थापनमा सहयोग गर्न अपिल

१८. समा/समारोह/दिवस/गोष्ठी/अन्तरक्रिया/तालिम

- १८.१ संघीय सदनका सम्माननीय सभामुख देवराज घिमिरेज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा निर्वाचन सहितको महासंघको ३१ औं साधारण सभा मिति २०८० पौष २७ गते ललितपुरमा सम्पन्न । साथै उक्त साधारण सभाले श्री ओमदेवी मल्लज्यूको अध्यक्षतामा २५ सदस्यीय संचालक समिति र श्री भिम तुलाचनज्यूको संयोजकत्वमा ३ सदस्यीय लेखा सुपरिवेक्षण समिति गठन ।
- १८.२ तत्कालिन माननिय कानुन, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्री पदम गिरीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा "Digitizing Cooperatives, Attaining Vision 2030" भन्ने मुख्य थिमकासाथ प्रथम सहकारी डिजिटल कन्क्लेभ मिति २०८० चैत्र १ र २ गते काठमाडौंमा सम्पन्न ।
- १८.३ सहकारीको अध्ययन तथा अवलोकन भ्रमणका लागि नेपाल आएका भारतका विभिन्न २० वटा सहकारी संस्थाहरूका ४० जना सहकारीकर्मीहरूको एक प्रतिनिधि मण्डललाई मिति २०८० चैत्र २ गते राष्ट्रिय सहकारी महासंघ र राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.द्वारा संयुक्त रूपमा महासंघको सभाहल पुल्चोक ललितपुरमा स्वागत गरिएको ।
- १८.४ महासंघका नवनिर्वाचित संचालक तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिलाई मिति २०८० चैत्र ५ र ६ गते धुलिखेल, काभ्रेपलाञ्चोकमा विज्ञ प्रशिक्षकद्वारा अभिमुखिकरण प्रदान गरिएको ।
- १८.५ ६७ औं राष्ट्रिय सहकारी दिवसको अवसरमा माननिय भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा २०८० चैत्र १९ गते आयोजित विशेष समारोह "सहकारीमा सुशासन: प्रविधि र एकीकरण" भन्ने थिममा आधारित कार्यपत्र प्रस्तुति तथा महासंघले प्रदान गर्ने विभिन्न विधाका पुरस्कार घोषणा सहित महासंघको सभाकक्ष पुल्चोक, ललितपुरमा सम्पन्न गरिएको ।
- १८.६ मिति २०८१ आषाढ ७ देखि ९ गतेसम्म महासंघको कार्यालय परिसरमा संचालन भएको प्रथम सहकारी रोजगार मेला माननीय भूमि व्यवस्था,सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्री बलराम अधिकारीज्यूबाट औपचारिक रूपमा उद्घाटन भई

तत्कालीन श्रम तथा रोजगार मन्त्री डोल प्रसाद अर्यालज्यूद्वारा समापन गरिएको। मेलामा ३ हजार भन्दा बढीले अवलोकन गर्नुका साथै २०० जना भन्दा बढिले करीयर परामर्श सेवा समेत लिएका।

- १८.७ १०२ औं अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस, ३० औं संयुक्त राष्ट्र संघ अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस तथा ३१ औं राष्ट्रिय सहकारी संघ दिवस उपप्रधान तथा परराष्ट्रमन्त्री माननीय नारायणकाजी श्रेष्ठज्यूको प्रमुख आतिथ्यतामा "Cooperatives Build a Better Future for All" भन्ने थिमका साथ २०८१ आषाढ २२ गते राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डको सभाकक्ष पुल्चोक ललितपुरमा विशेष समारोहबीच सम्पन्न। उक्त अवसरमा माथि वृद्धा नंवर ८ मा उल्लेख गरिए अनुसार राष्ट्रिय सहकारी पुरस्कार, २०८०, उत्कृष्ट सहकारी पुरस्कार, २०८०, उत्कृष्ट सहकारी व्यवसाय पुरस्कार, २०८०, उत्कृष्ट कर्मचारी पुरस्कार २०८० र सहकारी पत्रकारिता पुरस्कार, २०८० का लागि घोषित सहकारी संघ/संस्था तथा व्यक्तित्वको परिचयात्मक श्रव्यदृश्यको प्रस्तुतीकरणसँगै पुरस्कार प्रदान गरिएको।

१९. अन्तर्राष्ट्रिय गोष्ठी, तालिम तथा सभा सम्मेलन

- १९.१ आ.व. २०८०/८१ मा नेपालको सहकारी अभियानको तर्फबाट अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको तालिम तथा कार्यक्रममा देहाय अनुसार भर्चुअल तथा भौतिक रूपमा प्रतिनिधित्व भएको।

- १९.१.१ CICTAB को आयोजनामा August 22 देखि 25, 2023 सम्म NCC कोलम्बो, श्रीलंकामा सम्पन्न "Management Strategies to Develop Consumer Cooperatives" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री शरण कुमार पराजुली	अध्यक्ष	नवोदय बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., भ्र्पा
२)	श्री उत्तम जोशी	संचालक	नवजीवन सहकारी संस्था लि., कैलाली

- १९.१.२ CICTAB को आयोजनामा October 03 देखि 06, 2023 सम्म FMDI हरियाणा, भारतमा सम्पन्न "Agriculture and Rural Development through Cooperative Business Model" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री जय बहादुर महतारा	अध्यक्ष	कालिका स्वावलम्बन कृषि सहकारी संस्था लि., कालिकोट
२)	श्री रूपेन्द्र बहादुर ऐडी	उप प्रबन्धक	हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि., कालिकोट

- १९.१.३ CICTAB को आयोजनामा October 09 देखि 13, 2023 सम्म Reserve Bank of India-College of Agriculture Banking पुने, महाराष्ट्र, भारतमा सम्पन्न "Digitalization and Financial Inclusion (For CEO's and Senior Executives)" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री मुकुन्दहरि जवाली	सीईओ	एफइसि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., रूपन्देही
२)	श्री लक्ष्मण कुमार थापा	प्रमुख प्रबन्धक	टुगा आस्था विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., रूपन्देही

१९.१.४ CICTAB को आयोजनामा November 21 देखि 24, 2023 सम्म West Bangal State Cooperative Union कलकत्ता, भारतमा सम्पन्न "Cooperative Governance for the CEOs and Senior Executives of Cooperatives & Rural Financing Institutions" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री इन्द्र घिमिरे	सीईओ	हाम्रो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., ललितपुर
२)	श्री कुमार खत्री	सीईओ	कल्याणकारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., ललितपुर
३)	श्री हरि प्रसाद बजगाईं	सचिव	हाम्रो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., ललितपुर

१९.१.५ CICTAB को आयोजनामा December 05 देखि 08, 2023 सम्म FMDI हरियाणा, भारतमा सम्पन्न "Cooperative Strategic Management Training" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री खेमराज घिमिरे	संचालक	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., भापा
२)	श्री प्रेम पौडेल	प्रमुख, ऋण असुली उपसमिति	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., भापा

१९.१.६ CICTAB को आयोजनामा February 26 देखि 29, 2024 सम्म NIBM पुने, भारतमा सम्पन्न "Women Empowerment Through Income Generating Activities" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री शीला शर्मा	उपाध्यक्ष	सगोत्री बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., काठमाडौं
२)	श्री शर्मिला महर्जन	सदस्य	सगोत्री बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., काठमाडौं

१९.१.७ CICTAB को आयोजनामा March 05 देखि 09, 2024 सम्म NCUI न्यूदिल्ली, भारतमा सम्पन्न "Cooperative Governance for the Women Board of Directors of Cooperative and Rural Financing Institutions" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री देवीमाया बाँस्कोटा	तालिम अधिकृत	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल, ललितपुर

१९.१.८ CICTAB को आयोजनामा March 19 देखि 23, 2024 सम्म लखनौ, भारतमा सम्पन्न "Skill Development of Trainers in the Area of Promotion and Financing of SHGs/JLGs for Financial Inclusion of Rural Poor" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री डम्बरराज जैसी	शाखा प्रबन्धक	किसान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., कैलाली
२)	श्री भरत भण्डारी	शाखा प्रबन्धक	किसान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि., कैलाली

१९.१.९ CICTAB को आयोजनामा March 24 देखि 29, 2024 सम्म ढाका, बंगलादेशमा सम्पन्न "Sustainable Agriculture and Socially Responsible Rural Financing" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री देव बहादुर बम	अध्यक्ष	नवजीवन सहकारी संस्था लि., कैलाली
२)	श्री रामसुदन तिमल्सिना	सञ्चार अधिकृत	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल, ललितपुर

१९.१.१० CICTAB को आयोजनामा April 23 देखि 26, 2024 सम्म पुणे, महाराष्ट्र, भारतमा सम्पन्न "Agri Value Chain Financing" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री पूवन बहादुर शाही	संचालक	जनउत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., रूपन्देही
२)	श्री भैरब बहादुर थापा	संचालक	जनउत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., रूपन्देही
३)	श्री सफिरुहरमान अन्सारी	संचालक	जनउत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., रूपन्देही

१९.२. ICA-AP को आयोजनामा August 22 देखि September 17, 2023 सम्म थाइल्याण्ड र जापानमा सम्पन्न "ICA-MAFF (Japan) Capacity Building of Rural Women on their Role for Vitalization of Rural Economy -2023" तालिममा जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि. मोरङकी सचिव श्री हिमा मैनालीको सहभागिता भएको ।

१९.३ International Cooperative Alliance Asia and Pacific को August 21, 2023 मा मलेसियाको गन्टङ्ग आइल्याण्डमा सम्पन्न ICA-AP Regional Board Meeting मा राष्ट्रिय सहकारी महासंघका निर्वतमान अध्यक्ष श्री मिनराज कंडेलज्यूको सहभागिता भएको ।

१९.४ International Cooperative Alliance Asia and Pacific को Women Committee को २५ औं वार्षिकउत्सवको अवसरमा September 19 देखि 20, 2023 मा टोकियो, जापानमा सम्पन्न विशेष कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री पार्वती न्यौपाने	अध्यक्ष	सामाजिक उद्यमी जिल्ला सहकारी संघ लि., चितवन
२)	श्री ज्ञानु पौडेल	अध्यक्ष	जनउत्थान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., कैलाली

- १९.५ All China Federation of Supply and Marketing Cooperatives(ACFPMC) को November 13 देखि 17, 2023 मा चाइनामा सम्पन्न "ICA-ACFPMC Training Course on Poverty Reduction and Sustainable Development Through Cooperatives" कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री पद्मा गुरुङ	पूर्व संचालक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
२)	श्री अमित अधिकारी	कार्यक्रम अधिकृत	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

- १९.६ CICTAB को December 14 देखि 15, 2023 मा नयाँदिल्ली भारतमा सम्पन्न 14th General Assembly तथा 54th Management Committee Meeting मा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री चित्राकुमारी थाम्सुहाङ सुब्बा	महाप्रबन्धक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

- १९.३ International Cooperative Alliance Asia and Pacific को April 28 देखि 30, 2024 मा Dead Sea, Jordan मा सम्पन्न 11th Asia Pacific Cooperative Ministers' Conference मा महासंघको तर्फबाट देहायका पदाधिकारीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री ओमदेवी मल्ल	अध्यक्ष	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
२)	श्री गोकर्णमणी दुवाडी	तत्कालिन सचिव	भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालय

- १९.४ International Cooperative Alliance Asia and Pacific को May 20 देखि 24, 2024 मा भियनममा सम्पन्न ICA-AP Workshop on Cooperative to Cooperative Trade and Cooperation among Cooperatives कार्यक्रममा देहायका सहकारीकर्मीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री परितोष पौड्याल	संचालक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
२)	श्री प्रेमप्रकाश कोइलारा	अध्यक्ष	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि. मोरङ
२)	श्री सुरेश थापा	नायब महाप्रबन्धक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

- १९.८ International Cooperative Alliance को June 20, 2024 मा भर्जुअल रूपमा सम्पन्न ICA General Assembly मा राष्ट्रिय सहकारी महासंघका देहायका पदाधिकारीहरूको सहभागिता भएको ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण
१)	श्री केशव प्रसाद वडाल	पूर्व अध्यक्ष	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल
२)	श्री मिनराज कडेल	निर्वतमान अध्यक्ष	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

- १९.९ International Cooperative Alliance Asia and Pacific को July 29 देखि 31, 2024 मा होनाई, भियतनाममा सम्पन्न Asia-Pacific Women CEOs, in Cooperative Summit कार्यक्रममा कार्यपत्र प्रस्तुति सहित राष्ट्रिय सहकारी महासंघका महाप्रबन्धक श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ सुब्बाको सहभागिता भएको ।

१९.१० जापान सरकारको श्रोतमा September 10-16, 2023 मा थाइल्याण्डको बैकका सम्पन्न International Grain Council / IDACA, Japan को सहकार्यमा Survey to Collection Market Information of Grains in Asia, Oceania and Africa सम्बन्धी सर्वेक्षणको नतिजा कार्यशालामा महासंघको तर्फबाट नायब महाप्रबन्धक श्री सुरेश थापाको सहभागिता भएको ।

२०. अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययन अवलोकन भ्रमण

२०.१ जापानको कृषि सहकारीको शीर्षस्थ संघ JA ZENCHU संगको समन्वयमा September 10-16, 2023 मा जापानको सहकारी अभियानको अध्ययन भ्रमण कार्यक्रममा जाने सहकारीकर्मीहरूको विवरण ।

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
१.	माननीय तारा लामा तामाङ (टोली प्रमुख)	पूर्व संचालक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल	ललितपुर
२.	श्री दिपक पनेरू	पूर्व कोषाध्यक्ष	नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड (नेफ्स्कुन)	काठमाडौं
३.	श्री चण्डीप्रसाद शर्मा पौडेल	पूर्व संचालक	नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड (नेफ्स्कुन)	काठमाडौं
४.	श्री घनश्याम अधिकारी	महासचिव	नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड (नेफ्स्कुन)	काठमाडौं
५.	श्री माधवप्रसाद जोशी	पूर्व संचालक	नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड (नेफ्स्कुन)	काठमाडौं
६.	श्री जीबसराज खड्का	महासचिव	बागमती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लिमिटेड (प्रोस्कुन)	काठमाडौं
७.	श्री हेमन्त कुमार चौलागाईं	अध्यक्ष	जिल्ला सहकारी संघ लि.	दोलखा
८.	श्री उत्तम बहादुर महत	संचालक	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बाग्लुङ
९.	श्री श्याम कृष्ण श्रेष्ठ	लेखा सुपरिवेक्षण समिति सदस्य	काठमाडौं बचत तथा ऋण सहकारी संघ (कास्कुन)	काठमाडौं
१०.	श्री नवराज उपाध्याय	प्रबन्ध निर्देशक	जिल्ला सहकारी संघ लि.	बााके
११.	श्री लक्ष्मण महर्जन	अध्यक्ष	माँ बगलामुखी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
१२.	श्री बालकृष्ण श्रेष्ठ	संचालक	बंगलामुखी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
१३.	श्री प्रदीप फ्योबा तामाङ	संचालक	तारकेश्वर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	काठमाडौं
१४.	श्री जगतकृष्ण श्रेष्ठ	सीईओ	बंगलामुखी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
१५.	श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	कृषि उपसमिति संयोजक	सिवाइसि बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	बाग्लुङ
१६.	श्री भक्तबहादुर राणा क्षेत्री	कोषाध्यक्ष	छिडगाड सामुदायिक ग्रामीण विद्युत सहकारी संस्था लि.	सुर्खेत

२०.२ आ.व. २०८०/८१ मा इण्डियन फार्मर्स फर्टिलाइजर कोअपरेटिभ लि. (इफ्को) को सहयोगमा October 03-06, 2023 मा FMDI, हरियाणा, भारतमा सम्पन्न Self-Regulation and Governance in Cooperatives अवलोकन अध्ययन भ्रमण तथा तालिमका सहभागीहरूको विवरण

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
१.	श्री राजेन्द्र पौड्याल (टोली प्रमुख)	संचालक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल	ललितपुर
२.	श्री शुक्रराज भण्डारी	अध्यक्ष	हाम्रो पहुँच बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	दाङ
३.	श्री सुरत बहादुर भुल	अध्यक्ष	हातेमालो बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	अछाम
४.	श्री निर्मल कुमार श्रेष्ठ	अध्यक्ष	अमर समुदायिक विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गोरखा
५.	श्री सुजन कुवर	अध्यक्ष	गोरखकाली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	गोरखा
६.	श्री कमला लालचन	अध्यक्ष	भोडमोर साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	मुस्ताङ
७.	श्री मीना विष्ट	अध्यक्ष	कालिका साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	कञ्चनपुर
८.	श्री गोमती देवी राणा	अध्यक्ष	डोडा साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	कञ्चनपुर
९.	श्री श्यामकृष्ण श्रेष्ठ	अध्यक्ष	शंखधर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
१०.	श्री कल्पना वारचन	संयोजक, लेखा सुपरिवेक्षण समिति	भोडमोर साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	मुस्ताङ
११.	श्री पुष्कर सापकोटा	सचिव	काठमाडौं जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	काठमाडौं
१२.	श्री बुद्ध भोरचन	कोषाध्यक्ष	भोडमोर साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	मुस्ताङ
१३.	श्री कृष्णकला पाण्डे	कोषाध्यक्ष	हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि.	कालिकोट
१४.	श्री बिमल खड्का	संचालक	अक्कलादेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	नुवाकोट
१५.	श्री कृष्ण प्रसाद आचार्य	संचालक	काठमाडौं जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	काठमाडौं
१६.	श्री जितेन्द्र अर्याल	संयोजक, ऋण उपसमिति	अक्कलादेवी कृषि सहकारी संस्था लि.	नुवाकोट

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
१७.	श्री रवीन्द्रराज पौडेल	सदस्य, उपसमिति	सभ्य समता बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	कास्की
१८.	श्री मिलन ढकाल	प्रमुख व्यवस्थापक	पोखरा रोयल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	कास्की
१९.	श्री अपिल कोइराला	सीईओ	नबिन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	कास्की
२०.	श्री मोहन प्रसाद अधिकारी	व्यवस्थापक	पृथ्वी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	कास्की
२१.	श्री राम रतन यादव	व्यवस्थापक	जानी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	सिराहा
२२.	श्री लोकनाथ यादव नेपाली	व्यवस्थापक	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सिराहा
२३.	श्री महेश बंजारा	व्यवस्थापक	महिला साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	उदयपुर
२४.	श्री राधिका खड्का पुडासैनी	व्यवस्थापक	अपेक्षा सामाजिक उद्यमी महिला सहकारी संस्था लि.	नुवाकोट
२५.	श्री कृष्ण प्रसाद बराल	व्यवस्थापक	हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि.	कालिकोट
२६.	श्री चिरमाया तामाङ	व्यवस्थापक	कालिका साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि.	कञ्चनपुर
२७.	श्री बिवेश भाट	लेखापाल	श्री निड्लासैनी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	कञ्चनपुर
२८.	श्री प्रशान्त घिमिरे	अधिकृत	कल्याणकारी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
२९.	श्री सुदिप थापा	अधिकृत	कल्याणकारी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
३०.	श्री सुशान्त घिमिरे	अधिकृत	कल्याणकारी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	ललितपुर

२०.३ आ.व. २०८०/८१ मा इण्डियन फार्मर्स फर्टिलाइजर कोअपरेटिभ लि. (इफको) को सहयोगमा December 05-08, 2023 मा FMDI, हरियाणा, भारतमा सम्पन्न Cooperative Strategic Management Training अवलोकन अध्ययन भ्रमण तथा तालिमका सहभागीहरूको विवरण

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
१.	श्री डी.बी. बस्नेत (टोली प्रमुख)	संचालक	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल	ललितपुर
२.	श्री दिलिप शर्मा	अध्यक्ष	जिल्ला सहकारी संघ लि.	काभ्रे
३.	श्री कुलबहादुर कार्की	कोषाध्यक्ष	रामेछाप जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	रामेछाप
४.	श्री त्रिभुनाथ फुयाल	अध्यक्ष	रमाइलो जनऐकता बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	मोरङ
५.	श्री टेक बहादुर राउत	अध्यक्ष	हातेमालो बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	जुम्ला
६.	श्री रामकुमार थेबे	अध्यक्ष	विद्युतकर्मी बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	काठमाडौं
७.	श्री दिना कुमारी निरौला	अध्यक्ष	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., त्रिभुवनबस्ती	कञ्चनपुर
८.	श्री धर्मकला पौडेल	अध्यक्ष	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., परसान	कञ्चनपुर

क्र.सं.	सहभागी	पद	कार्यरत संघ/संस्थाको विवरण	ठेगाना
९.	श्री कमल बहादुर राय	उपाध्यक्ष	अटल पाँचकुण्ड बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काभ्रे
१०.	श्री विदुर प्रसाद तिमल्सिना	कोषाध्यक्ष	हाम्रो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
११.	श्री पवित्रा अधिकारी	कोषाध्यक्ष	महिला प्रयास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाडौं
१२.	श्री धनलाल अधिकारी	संचालक	हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि.	कालिकोट
१३.	श्री नील सुनार	संचालक	हिमचुली कृषि सहकारी संस्था लि.	कालिकोट
१४.	श्री खेमराज घिमिरे	संचालक	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	भापा
१५.	श्री जीवनहरि श्रेष्ठ	संचालक	बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
१६.	श्री सुभद्रा कुमारी चन्द	संचालक	महिला प्रयास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	काठमाडौं
१७.	श्री लक्ष्मी कुँवर केसी (खत्री)	संचालक	कल्याणकारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
१८.	श्री अनिल कुमार श्रेष्ठ	सीईओ	जिल्ला सहकारी संघ लि.	काभ्रे
१९.	श्री राजेन्द्र कुमार कायस्थ	व्यवस्थापक	शंखधर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
२०.	श्री राम सिनेही साह	व्यवस्थापक	भुइया बाबा जिविकोपार्जन कृषि सहकारी संस्था लि.	महोत्तरी
२१.	श्री विजयकुमार सहानी	व्यवस्थापक	मा सन्तोषी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	महोत्तरी
२२.	श्री सुनिल महर्जन	व्यवस्थापक	मा बंगलामुखी उपभोक्ता सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
२३.	श्री सावित्रा चपाई ओली	व्यवस्थापक	सिद्धेश्वरी महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	दाङ
२४.	श्री अमृता गौतम सुवेदी	व्यवस्थापक	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., परसान	कञ्चनपुर
२५.	श्री कल्पना चापागाईं	व्यवस्थापक	साना किसान कृषि सहकारी संस्था लि., त्रिभुवनबस्ती	कञ्चनपुर
२६.	श्री सुष्मा गिरी	सहायक व्यवस्थापक	सिद्धेश्वरी महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	दाङ
२७.	श्री प्रेम पौडेल	प्रमुख, ऋण असुली	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	भापा
२८.	श्री दिपेन्द्र घिमिरे	व्यापार अधिकृत	हाम्रो बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	ललितपुर
२९.	श्री चन्द्रलक्ष्मी श्रेष्ठ	सदस्य	बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	भक्तपुर
३०.	श्री नारायण कुमार कार्की	सदस्य	नवजागरण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	रामेछाप

२१. व्यवसायिक क्रियाकलाप

आ.ब. २०८०/८१ मा महासंघको सहकारी विक्री तथा प्रदर्शनी कक्षबाट सहकारीका विभिन्न पुस्तक तथा मसलन्द सामानहरू खरिद तथा बिक्री गरी रु. २,४४,६४५/- खुद आम्दानी भएको ।

२२. सहकारी समन्वय संजाल

सहकारी समन्वय संजालको निम्नानुसारका बैठकहरू वसी सहकारी क्षेत्रमा देखिएका समसामयिक मुद्दा उपर छलफल तथा निर्णय एवं विभिन्न पहलकदमी गरिदै आएको ।

क्र.सं.	मिति	बैठक संख्या / स्थान	सौजन्य
१.	२०८० आश्विन २२	५१ औं बैठक/राष्ट्रिय सहकारी महासंघको सभाहल, पूल्चोक, ललितपुर	राष्ट्रिय सहकारी बैंक
२.	२०८१ वैशाख १२	५२ औं बैठक/राष्ट्रिय सहकारी महासंघको सभाहल, पूल्चोक, ललितपुर	राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

शिक्षा तथा तालिम एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिएका जिल्लाहरू

१) ताप्लेजुङ्ग	२) पाँचथर	३) भूपा	४) मोरङ	५) सुनसरी	६) सप्तरी	७) तेह्रथुम
८) भोजपुर	९) संखुवासभा	१०) खोटाङ	११) सिन्धुली	१२) पर्सा	१३) मकवानपुर	१४) चितवन
१५) धादिङ्ग	१६) नुवाकोट	१७) काठमाण्डौं	१८) ललितपुर	१९) भक्तपुर	२०) काभ्रेपलाञ्चोक	२१) सिन्धुपाल्चोक
२२) दोलखा	२३) लमजुङ्ग	२४) गोरखा	२५) तनहुँ	२६) रूपन्देही	२७) कास्की	२८) बागलुङ्ग
२९) नवलपुर	३०) गुल्मी	३१) अर्घाखाँची	३२) दाङ्ग	३३) सुर्खेत	३४) बाँके	३५) बर्दिया
३६) कञ्चनपुर	३७) अछाम	३८) रूकुम पश्चिम	३९) जुम्ला	४०) पाल्पा	४१) स्याङ्गजा	४२) बझाङ्ग
४३) दैलेख	४४) रोल्पा	४५) सल्यान	४६) डोटी	४७) ओखलढुङ्गा	४८) म्याग्दी	४९) रौतहट
५०) सिराहा	५१) महोत्तरी	५२) कैलाली	५३) पर्वत	५४) धनुषा	५५) बारा	५६) जाजरकोट
५७) दार्चुला	५८) कालिकोट	५९) इलाम	६०) रामेछाप	६१) सोलुखुम्बु	६२) उदयपुर	६३) बाजुरा
६४) कपिलवस्तु	६५) सर्लाही	६६) प्युठान	६७) डडेल्धुरा	६८) धनकुटा	६९) रसुवा	७०) खोटाङ
७१) डोल्पा	७२) हुम्ला	७३) मुगु	७४) परासी	७५) रूकुम पूर्व		

आ.ब. २०५८/५९ देखि ०८०/०८१ सम्म संचालित शिक्षा तथा तालिम कार्यक्रमको प्रगति वितरण

आ.ब	प्रशिक्षक प्रशिक्षण		सहकारी व्यवस्थापन तालिम		लेखा समिति तालिम		लेखा व्यवस्थापन तालिम		सदस्य शिक्षा तालिम		साम्भेदारी तालिम		महिला सशक्तीकरण तालिम		जम्मा	
	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या	समूह	सहभागी संख्या
०५८/५९	२	१५	४	१२०	-	-	४	७७	३३	११७६	-	-	-	-	४३	१३८८
०५९/६०	२	२४	८	२२५	७	१२०	७	१२८	४५	१५१२	-	-	-	-	६५	२००५
०६०/६१	२	२१	४	१६०	३	८१	३	७४	४२	१६५२	-	-	-	-	५४	१६८८
०६१/६२	२	२३	९	२९१	८	२११	८	१७८	३२	११५१	६	१६१	-	-	६५	२०१५
०६२/६३	१	२३	८	२३८	८	१८१	६	१२८	३३	८२६	४	८३	७	४०४	६७	१८८३
०६३/६४	१	१७	११	३७७	९	२२४	९	२५८	६८	२१४८	६	१७२	११	३७७	११५	३५७३
०६४/६५	१	१८	१०	३३४	१०	२८०	८	२८०	५०	२०८५	५	१७२	९	२४९	६३	३४१८
०६५/०६६	१	१२	१०	३६३	८	२४५	८	२२२	५१	२३६५	५	१५७	८	२८३	६१	३६४७
०६६/०६७	१	१३	८	२९५	७	१८९	७	१७७	३३	१७१५	२	३८	८	२७४	६६	२७०१
०६७/०६८	१	१२	१०	२८२	२	४९	१०	२६६	४०	२०१०	१	१८	७	२७१	७१	२६०८
०६८/०६९	१	१२	१०	३२०	१	७०	१०	३१७	३५	१६१५	-	-	७	२८३	६४	२६१७
०६९/०७०	१	१२	५	१८२	-	-	५	१७०	२४	८७५	१	२८	५	२५१	४१	१५१८
०७०/७१	१	१०	१०	३२७	-	-	१०	३२७	३३	८७५	३	५६	७	२२१	६४	१८१६
०७१/०७२	१	१०	९	३०४	२	५८	९	२६४	४	१४०	२	२९	-	-	२७	८०५
०७२/७३	१	१०	९	३७८	-	-	९	३३९	१५	४५०	२	४५	-	-	३६	१२२२
०७३/७४	१	१५	१०	३३१			१०	३११	२०	८००	२	६७	२	५९	४५	१५८३
०७४/७५	१	१५	१०	३६८			१०	३१६							२१	६८४
०७५/७६	१	२०	१०	३१८			१०	३०१							२१	६३५
०७६/०७७	१	१८	७	२२६			६	१९३			२३	४६०			३७	८७५
०७७/०७८	१	१४	४	१३८			४	१३८			२०	६७०			२५	६६०
०७८/७९	१	८	४	१३१			४	१३०			२९	६८०			३८	६४५
०७९/०८०											२०	३७५			२०	३७५
०८०/०८१											१०	१८४			१०	१८४
जम्मा	२४	३०४	१७०	५७०८	६५	१७०८	१५८	४४०१	५५८	२१,३६५	१४१	३३६५	७१	२६७२	११६७	३६२०८

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको आ.व. २०८०/८१ को वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

अनुमानित वासलात विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/८१ को स्वीकृत रु.	आ.व. २०८०/८१ को वास्तविक रु.	कार्यान्वयन प्रतिशत	आ.व. २०८१/८२ को अनुमानित रु.	अनुमानित वृद्धि प्रतिशत
१	शेयर पूंजी वृद्धि	१२,४५५,०००।००	१०,१९५,०००।००	८१.८५	१३,३९५,०००।००	३१.३९
२	विभिन्न कोषहरू	७३,६९४,०२१।८६	७०,७४४,५९२।९२	९६.००	७०,७४४,५९२।९२	०.००
३	प्राकृतिक प्रकोप सहकारी उद्धार कोष	४२,००९,६५७।५३	४२,००९,६५७।५३	१००.००	४२,००९,६५७।५३	०.००
४	धरोटी तथा भुक्तानी दिनुपर्ने हिसाब	३,२७०,८८०।९१	४,५६८,०४३।२५	१३९.६६	४,५६८,०४३।२५	०.००
५	नाफा	१९४,३९१।५९	२०२,६८६।६६	१०४.२७	१५१,२५५।६४	-२५.३७
	जम्मा	१३३,९६३,८५३।८८	१२७,७९८,८८०।३६	८७.०३	१३०,८६८,५४८।३४	२.४७
६	स्थिर सम्पत्ति सीमित विवरण	४६,८२१,३३४।९५	४५,९८७,६४३।१०	९८.२२	४५,८२०,८४४।४९	-०.३६
७	शेयर लगानी	६,५२१,०००।००	६,५२१,०००।००	१००.००	६,५२१,०००।००	०.००
८	धरोटी	५२९,०००।००	५२९,०००।००	१००.००	५२९,०००।००	०.००
९	पाउनुपर्ने हिसाब	७,९१५,००९।१७	१३,८३५,७६७।६३	१७४.८०	१३,८३५,७६७।६३	०.००
१०	बैंक तथा नगद मौज्जात	६७,६०१,३५७।१५	५८,६७४,०५४।६९	८६.७९	६९,९८९,४२२।२७	५.६५
११	अन्य सम्पत्ति	२,२३६,२५२।६२	२,१७२,५१४।९४	९७.१५	२,१७२,५१४।९४	०.००
१२	नोक्सान	-	-	-	-	-
	जम्मा	१३३,९६३,८५३।८८	१२७,७९८,८८०।३६	८७.०३	१३०,८६८,५४८।३४	२.४७

नाफा नोक्सान विवरण						
१३	जम्मा आम्दानी रू.	६३,९३०,०००।००	४५,८३५,०९२।२३	७१.७०	६९,४३९,२५०।००	५१.५०
१४	जम्मा खर्च रू.	६३,७३५,६०८।४१	४५,६३२,४०५।५७	७१.६०	६९,२८७,९९४।३६	५१.८४
१५	नाफा (नोक्सान) रू.	१९४,३९१।५९	२०२,६८६।६६	१०४.२७	१५१,२५५।६४	-२५.३७
१७	यस आ.व.सम्मको कुल नाफा (नोक्सान)	१९४,३९१।५९	२०२,६८६।६६	१०४.२७	१५१,२५५।६४	-२५.३७
१८	आयकर तथा स्थान कर र व्यवस्था रू.	१९,४३९।१६	४०,५३७।३३		३०,२५१।१३	-२५.३७
	सुद मुनाफा रू.	१७४,९५२।४३	१६२,१४९।३३	९२.६८	१२१,००४।५१	-२५.३७

अनुमानित आय त्रयको संक्षिप्त विवरण

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०।०८१ अनुमानित आम्दानी रू.	आ.व. २०८०।०८१ को वास्तविक आम्दानी रू.	आ.व. २०८०।०८१ अनुमानित खर्च रू.	आ.व. २०८०।०८१ को वास्तविक खर्च रू.	आ.व. २०८१।०८२ आम्दानी रू.	आ.व. २०८१।०८२ खर्च रू.	अनुसूची
क	अनुकूल वातावरण निर्माणमा पहलकदमी							१
१	सहकारी ऐन, तथा अन्तर्सम्बन्धित ऐन संशोधनका लागि सासदहरूसंग छलफल तथा अन्तर्क्रिया	-	-	-	६३,६५६।६९	-	२००,०००।००	१
२	सहकारीका समसामयिक विषयहरूमा छलफल, बैठक अन्तर्क्रिया तथा भेटघाट	-	-	२५,०००।००	-	-	२५,०००।००	१
३	सहकारी ऐन, नियमावली तथा सहकारीका अन्तर्सम्बन्धित ऐन संशोधनका लागि सरोकारवाला निकायहरूमा छलफल, अन्तर्क्रिया तथा पहलकदमी	-	-	३०,०००।००	-	-	३०,०००।००	१

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
४	संघीय सरकारका नीति तथा कार्यक्रम मूद्रिक नीति, सहकारी विभागका निर्देशन तथा मापदण्डहरू सहकारी मैत्री बनाउन पहलकदमी	-	-	६,०००।००	-	-	६,०००।००	१
५	प्रदेश तथा स्थानीय सरकारको नीति तथा कार्यक्रममा सहकारी क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्न सुभाब पेश	-	-	३,०००।००	-	-	३,०००।००	१
६	नियामक निकायका तबनियुक्त प्रमुखहरूको स्वागत तथा शुभकामना	-	-	३०,०००।००	१४,२५८।५०	-	३०,०००।००	१
७	राष्ट्रिय सहकारी नीति परिमार्जनमा पहलकदमी	-	-	५,०००।००	-	-	५,०००।००	१
८	वचत तथा ऋण ऐन र राष्ट्रिय सहकारी बैकलाई पूर्ण बैकिङ्ग कारोवारको स्वीकृतिका लागि पहलकदमी	-	-	१०,०००।००	-	-	१०,०००।००	१
९	एकीकरणभाएकासहकारी संघ/संस्थाहरूलाई छुट तथा सुविधाको लागि पहलकदमी	-	-	१०,०००।००	-	-	१०,०००।००	१
१०	विभिन्न समिति उपसमिति तथा कार्यदलहरूमा प्रतिनिधित्व	-	-	१०,०००।००	-	-	१०,०००।००	१

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
११	निजी क्षेत्र, दातृ निकाय र नागरिक समाज लगायतका सरोकारवालासंग अन्तरक्रिया	-	-	२५,०००।००	-	-	२५,०००।००	१
१२	संचारकर्मीहरूसँग सम्बन्ध विस्तार	-	-	७५,०००।००	१२,८६०।००	-	७५,०००।००	१
१३	वेबसाईट तथा सामाजिक संजाल अध्यावधिक	-	-	५,०००।००	-	-	५,०००।००	१
१४	सहकारी समन्वय सञ्जालको बैठक	-	-	१५,०००।००	१०,८००।००	-	१५,०००।००	१
१५	औपचारिक शिक्षामा सहकारी बिषय अध्ययन अद्यापनका लागि पहलकदमी	-	-	१०,०००।००	-	-	१०,०००।००	१
१६	खेलकुद प्रतियोगिता	-	-	१००,०००।००	-	-	१००,०००।००	१
१७	पुरस्कृत सहकारी अभियन्ता, संघ संस्था तथा कर्मचारीहरूलाई नगद पुरस्कार	-	-	६००,०००।००	३६५,४८७।००	-	३००,०००।००	१
१८	महासंघको गतिविधिको वृत्तचित्र निर्माण/राष्ट्रिय सहकारी गित छनौट, रेकर्डिङ तथा श्रव्यदृष्य निर्माण	-	-	३००,०००।००	२४३,३६३।००	-	५००,०००।००	१

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
१९	सम्भाव्यता अध्ययन	-	-	-	-	-	
१९.१	क्वियरिन्ज् हाउस	-	-	५०,०००.००	-	५०,०००.००	१
१९.२	सहकारी डाटा सेन्टर स्थापनाथ	-	-	५०,०००.००	-	५०,०००.००	१
२०	सञ्चारकर्मी क्षमता अभिवृद्धि	-	-	२००,०००.००	-	२००,०००.००	१
२१	राष्ट्रिय सहकारी दिवस	-	-	१००,०००.००	-	१००,०००.००	१
२२	अन्तर्राष्ट्रिय सहकारी दिवस	-	-	२००,०००.००	-	२००,०००.००	१
२३	फस्ट कोप जब फेयर (३ दिवसिय)/प्रथम अन्तर्राष्ट्रिय कृषि तथा सहकारी उद्यम मेला (५ दिवसिय)	३,२००,०००.००	१,५६०,६२९।६६	१,५००,०००.००	५,६००,०००.००	४,९५९,०००.००	१.१
२४	दोस्रो सहकारी युथ फोरम (२ दिवसीय)	-	-	-	३,६००,०००.००	२,०२५,०००.००	१.२
२५	सूचना तथा संचार प्रवर्द्धन	-	-	-	-	-	-
२५.१	सहकारी सन्देश प्रकाशन तथा वितरण	१,१४५,०००.००	४४४,३०६।००	५१०,०००.००	२,६२०,०००.००	१,४७३,०००.००	१.३.१
२५.२	अनलाइन न्युज पोर्टल निर्माण तथा संचालन	१,९००,०००.००	-	६२०,०००.००	१००,०००.००	५०,०००.००	१.३.२
२६	गरीबी निवारणमा सहकारी क्षेत्रको योगदान सम्बन्धी अध्ययन	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
२७	सहकारीको आम्दानी तथा श्रोतमा सदस्यहरूको पहुच सम्बन्धि सर्वे	-	-	-	-	-	-
	कुल जम्मा रु	६,२४५,०००/१००	२,०२४,८३५/१८६	८,६८८,०००/१००	१५,५२०,०००/१००	१०,४६५,०००/१००	
ख	स्वनिियमन र सुशासन प्रवर्द्धन						
क	आन्तरिक श्रोत						२
१	निर्वाचन निर्देशिका परिमार्जन/विनियम शसोधन/ बजारीकरण नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा	-	-	२००००	-	२०,०००/००	२
२	संघ/संस्थाद्वारा जारी हुने श्वेतपत्रको नमुना तर्जुमा/ कायस्थलमा हिसा न्यूनीकरण नीति	-	-	५०००	-	५,०००/००	२
३	महासंघको न्यूज पोर्टल संचालन सम्बन्धी कार्यविधि	-	-	५०००	-	५,०००/००	२
४	सूचना प्रविधि नीति	-	-	१००००	-	-	-
५	सूचना प्रविधि सुरक्षा सम्बन्धी कार्यविधि	-	-	१००००	-	-	-
६	विज्ञप्ती तथा अपिल जारी	-	-	१२०००	-	१२,०००/००	२
७	प्रोत्साहन भत्ता प्रसादन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि	-	-	५०००	-	-	-

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
८	स्वनिधमन तथा सुशासन परिक्षण तथा कार्यान्वयन	-	-	१००००	१०४००	-	१०,०००/००	२
९	समिति तथा कर्मचारीहरू कार्यसम्पादन स्वमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-
१०	सदस्य संघहरूको निर्वाचनमा पर्यवेक्षण	-	-	३००००	-	-	३०,०००/००	२
११	सदस्य संघका नवनिर्वाचित समितिलाई अभिमुखीकरण	-	-	४५०००	४३५३०	-	४५,०००/००	२
१२	सहकारी संस्थागत संस्कार मार्गदर्शन छापाई तथा वितरण	-	-	२५,०००/००	-	-	२५,०००/००	२
१३	शुभकामना सन्देश प्रवाह	-	-	-	-	-	-	-
१४	सामाजिक संजालमार्फत सूचना प्रवाह	-	-	-	-	-	-	-
१५	सदस्य संघहरूको अनुगमन तथा निरिक्षण	-	-	-	-	-	१५०,०००/००	२
१६	विशिष्टीकृत सहकारी तालिम	-	-	-	-	-	-	२.१
१६.१	नेतृत्व रूपान्तरण तालिम (४ दिवसीय)	२४०,०००/००	१०४६५०	९९,२००/००	४८,५०५/००	२००,०००/००	८९,८००/००	२.१.१

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ. व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
१६.२	Professional Capacity Development for cooperative Managers (4 Days)	२४०,०००.००	-	८१,०००.००	२००,०००.००	८१,८००.००	२.१.२
१६.३	कर्जा जोखिम विश्लेषण तालिम (३ दिवसीय)	१८०,०००.००	१०२,०००.००	७०,१००.००	१५०,०००.००	६३,१००.००	२.१.३
१६.४	नीति तथा कार्यविधि तर्जुमा तालिम (३ दिवसीय)	१८०,०००.००	९५,०४०.००	७०,१००.००	१५०,०००.००	६३,१००.००	२.१.४
१६.५	वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा तालिम (३ दिवसीय)	१८०,०००.००	१०८,०००.००	७०,१००.००	१५०,०००.००	६३,१००.००	२.१.५
१६.६	रणनीतिक योजना तर्जुमा तालिम (३ दिवसीय)	१८०,०००.००	१००,५५०.००	७०,१००.००	१५०,०००.००	६३,१००.००	२.१.६
१६.७	लेखा सुपरिवेक्षण क्षमता अभिवृद्धि तथा आन्तरिक सुशासन प्रवर्द्धन तालिम (४ दिवसीय)	२४०,०००.००	८०,०००.००	९१,२००.००	२००,०००.००	८१,८००.००	२.१.७
१६.८	सम्पत्ति शुद्धिकरण निवारण तथा जोखिम विश्लेषण तालिम (२ दिवसीय)	१२०,०००.००	२१६,०००.००	४९,०००.००	१००,०००.००	४९,४००.००	२.१.८
१६.९	नेपाल वित्तिय प्रतिवेदन प्रणाली तालिम NFRS	-	-	-	१५०,०००.००	६३,१००.००	२.१.९
१६.१०	वित्तिय साक्षरता तथा सुशासन प्रवर्द्धन तालिम	१२०,०००.००	-	४९,०००.००	-	-	-

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
१६.११	Communication and Relationship Building Training (2 Days)	१२०,०००.००	४४,०००.००	४९,०००.००	२९,२९५.००	१००,०००.००	४४,४००.००	२.१.१०
१६.१२	लेखा व्यवस्थापन तालिम (४ दिवसीय)	४८०,०००.००	१२०,०००.००	१४१,६००.००	५०,७९०.००	२००,०००.००	८१,८००.००	२.१.११
१६.१३	Training of Trainers (TOT) 7 days	-	-	-	-	३७५,०००.००	१४१,४००.००	२.१.१२
१६.१४	डिप्लोमा इन कोअपरेटिभ म्यानेजमेण्ट कोर्स संचालन	२,२५०,०००.००	१,५००,०००.००	१,२०४,७००.००	१,०४०,३१४.८०	३,६००,०००.००	२,४९६,६००.००	२.२
१६.१५	सहकारी शिक्षा तथा तालिम प्रवर्द्धन कार्यशाला	-	-	-	-	५२५,०००.००	५२५,०००.००	२.३
	विशिष्टीकृत सहकारी तालिम जम्मा	४,५३०,०००.००	२,४७०,२४०.००	२,०३७,१००.००	१,४७४,०२८.४०	६,२५०,०००.००	३,८१४,५००.००	
१७	सहकारी संघ/संस्थाको स्तरीकरण	२२०,०००.००	-	१४६,०००.००	-	२२०,०००.००	१४६,०००.००	२.४
१८	कोअपरेटिभ सफ्टवेयर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	२,४००,०००.००	३,४७९,८१४.०७	३४०,०००.००	-	२,४००,०००.००	३४०,०००.००	२.५
१९	सहकारी सुरक्षा तथा सुशासन सफ्टवेयर प्रवर्द्धन कार्यक्रम	३७५,०००.००	-	१४७,०००.००	-	७८,७५०.००	३३,५००.००	२.६
२०	कोअपरेटिभ डिजिटल कन्वलेभ/सहकारीका सवाल तथा सम्बोधन सम्बन्धी नीति सम्बाद (२ दिवसीय)	३६२५,०००	२८६६४६०.६३	२१९०,०००	२,५००,९३४.००	३,०००,०००.००	१,९८५,०००.००	२.७

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
२१	सहकारी संघ स्थावररूमा परामर्श सेवा	२००,०००/००	-	६०,०००/००	-	२००,०००/००	६०,०००/००	२.९	
२२	बिषयगत प्रादेशिक तथा राष्ट्रिय गोष्ठी (युवा, महिला, शिक्षा, लेखा सुपरिवेक्षण, व्यवसाय प्रवर्द्धन लगायत)	५००,०००/००	-	४५०,०००/००	-	५००,०००/००	४५०,०००/००	ए२	
नेपाल सरकार कार्यक्रमगत अनुदान									
१	सहकारी सुशासन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१,८५०,०००/००	-	१,८५०,०००/००	-	३,५००,०००/००	३,५००,०००/००	५.१	
सम्पत्ती शुद्धीकरण अनुसन्धान विभाग									
१	सम्पत्ति शुद्धीकरण (गोएमएल)	-	-	-	-	-	-	-	
सहकारी विभाग									
१	कोपोमिस कार्यान्वयनमा सहजिकरण	-	-	-	-	-	-	-	
कुल जम्मा रु		१३,१००,०००/००	८,८१६,५२४/१०	७,३२७,१००/००	८,०२८,८२२/१०	१६,१४८,१५०/००	१०,६३९,०००/००	३	
सबल सदस्य संघ									
१	प्रदेश सरकारको सहकार्य र समन्वयमा संचालन गरिने कार्यक्रम	१,५००,०००/००	८४५७१३	१०००००	८५०२८५	-	-	३	
२	सहकारी क्षेत्रमा सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धि प्रदेशस्तरीय अन्तर्क्रिया (दुईदिवसीय)	-	-	५००,०००/००	-	२,०००,०००/००	२,०००,०००/००	३	

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
३	विषयगत केन्द्रिय सहकारी संघका नवनिर्वाचित समितिलाई शुभकामना तथा प्रोत्साहन	-	-	३०,०००.००	-	-	-	३०,०००.००	३
४	प्रदेशगत समन्वय तथा सम्पर्क	-	-	१०,०००.००	-	-	-	१०,०००.००	३
५	कोषपत्र ब्राण्ड प्रवर्द्धन	-	-	५,०००.००	-	-	-	५,०००.००	३
६	सिकाइ अनुभव आदान प्रदान कार्यशाला गोष्ठी (भर्खुथल)	-	-	२५,०००.००	-	-	-	२५,०००.००	३
७	सहकारी संघहरूबीच एकीकरण तथा प्रोत्साहन	-	-	७५,०००.००	-	-	-	७५,०००.००	३
८	संभाव्यताको आधारमा विशिष्टिकृत सहकारी संघ गठन तथा प्रवर्द्धन कार्यक्रम	-	-	७५,०००.००	-	-	-	-	३
९	संघ रणनीतिक तथा व्यावसायिक योजना तर्जुमा	-	-	२५०,०००.००	-	१३९,८८१.००	-	२५०,०००.००	३
१०	सहयोगी सदस्य स्कीम	-	-	-	-	-	-	-	३
११	सदस्य संघका कार्यक्रममा सहजीकरण	-	-	१००,०००.००	-	७२,५००.००	-	१००,०००.००	३
१२	सदस्य संघहरूसग समन्वयका लागि अध्ययन तथा महाप्रबन्धकको भ्रमण	-	-	७५,०००.००	-	-	-	१००,०००.००	३

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
१३	सहकारी प्रवर्द्धन कोष	५,०००,०००.००	-	४,०००,०००.००	-	५,०००,०००.००	४,०००,०००.००	ए२
१४	विकास साझेदारसंगको सहयोगमा हुने कार्यक्रम							३.२
१४.१	जि.आई.जेड संगको कार्यक्रम	२,५००,०००.००	२,२२५,२११.२३	२,५००,०००.००	२,२११,८३२.१०	२,०००,०००.००	२,०००,०००.००	-
१४.२	आई एल ओ कार्यक्रम	२,५००,०००.००	-	२,५००,०००.००	-	१,५००,०००.००	१,५००,०००.००	-
१४.३	अन्य कार्यक्रम साझेदारी	२,५००,०००.००	-	२,५००,०००.००	-	-	-	-
१४.४	हेफर इन्टरनेशनलसंगको साझेदारी कार्यक्रम	-	-	-	-	२,५००,०००.००	२,५००,०००.००	-
१४.५	स्थानिय तहसंगको कार्यक्रम साझेदारी	५००,०००.००	५२७,५१४	५००,०००.००	४४८,२८५.६५	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	-
	कुल जम्मा	१४,५००,०००.००	३,५०१,७४८.२३	१४,९८५,०००.००	३,७२२,७८३.७५	१४,०००,०००.००	१३,६७०,०००.००	-
घ	व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघ							४
१	वार्षिक सदस्यता शुल्क	८,३८५,०००.००	९,२५१,०००.००	१०,०००.००		६,२३०,०००.००	३३५,०००.००	४.१
२	प्रवेश शुल्क	१०,५००.००	२१,०००.००	-		३,०००.००	-	४.२
३	घर जग्गा तथा हल भाडा	१,७७५,०००.००	१,७०२,०९०.००	१,५००,०००.००		१,९००,०००.००	-	४.३
४	प्रशासनिक आम्दानी/खर्च	-	-	-		-	-	४.४
४.१	प्रशासनिक अनुदान	१,०००,०००.००	१,०८४,३२७.३३	-		१,०००,०००.००	-	-
४.२	व्याज आम्दानी	८,३८५,०००.००	६,४७३,९६८.०७	-		३,३५०,०००.००	-	-
४.३	अनुदान सहयोग तथा लाभांश, संरक्षित पूजी फिर्ता कोष लगायत	७००,०००.००	३१,४८७.९२	-		७००,०००.००	-	-
४.४	कार्यक्रम संचालन बचत आम्दानी	२,१७५,०००.००	१,०३९,४५०.१३	-		२,५००,०००.००	-	-

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
४.६	गैर संचालन आम्दानी	२,०००,०००.००	४,९९२,००९।९२	-	-	२,०००,०००.००	-	-
४.७	कर्मचारी खर्च	-	-	-	-	-	-	४.१६
४.७.१	तलब	-	-	१०,१८८,८६४।००	१०,२६२,५२३।००	-	१०,०९४,०२४।००	४.१६.२
४.७.२	ग्रेड	-	-	८४४,६५६।००	८६६,०६८।९६	-	१,१२०,४७३।६०	४.१६.३
४.७.३	सन्चय कोष	-	-	६६४,९०३।७६	६६६,०६८।९६	-	६८६,४७८।८८	४.१६.४
४.७.४	दशै खर्च	-	-	९९९,४६०।००	९२०,७६९।०७	-	९२७,८७४।८०	४.१६.५
४.७.५	पोशाक भत्ता	-	-	२१०,०००।००	२१०,०००।००	-	२००,०००।००	४.१६.५
४.७.६	अनिवार्य विदा	-	-	-	-	-	-	-
४.७.७	सन्वित विदा	-	-	९१७,७७४।९६	८८४,०४९।२२	-	९१८,६०७।६५	४.१६.५
४.७.८	अन्य सुविधा	-	-	-	-	-	-	४.१६.५
४.७.८.१	महंगी भत्ता	-	-	५०४,०००।००	४९८,०००।००	-	४८०,०००।००	४.१६.५
४.७.८.२	टेलिफोन	-	-	३७२,०००।००	३७२,०००।००	-	-	-
४.७.८.३	प्राविधिक भत्ता	-	-	७२०००	७२०००	-	७२,०००।००	४.१६.५
४.७.८.४	प्रोत्साहन भत्ता	-	-	१,८१२,०००।००	१,८१२,०००।००	-	१,८१२,०००।००	४.१६.५
४.७.९	अधिक समय भत्ता	-	-	१००,०००।००	६२,९००।००	-	१००,०००।००	-
४.७.१०	व्यवस्था	-	-	-	-	-	-	-
४.७.१०.१	उपदान व्यवस्था चालु	-	-	८३३,२४२।४३	७५९,९३७।८७	-	८६९,६०४।४३	४.१६.७
४.७.१०.२	थप व्यवस्था गर्नुपर्ने	-	-	७९५,५०९।५६	-	-	-	-
४.७.११	स्वर्णम विदाई	-	-	५४६,९२९।८९	-	-	-	४.१६.९
४.७.१२	योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा	-	-	७९३,५४४।४८	८०९,०६९।८८	-	७७०,५८९।७६	४.१६.८
४.८	कार्यालय संचालन खर्च	-	-	-	-	-	-	४.१७
४.८.१	मसलन्द खर्च	-	-	१७०,४००।००	१९९,९९२।८३	-	१७०,४००।००	४.१७.१

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
४.द.२	संचार खर्च	-	-	६१६,०००.००	१५१,७००.००	१५१,७००.००	-	६२८,०००.००	४.१७.२
४.द.३	सर्मत/संभार (कार्यालय सामग्री तथा उपकरण)	-	-	७००,०००.००	४८९,१००.८४	४८९,१००.८४	-	९८०,०००.००	४.१७.३
४.द.४	विज्ञापन	-	-	६६,०००.००	४,४२४।७८	४,४२४।७८	-	६६,०००.००	४.१७.४
४.द.५	अतिथि सत्कार	-	-	-	-	-	-	-	४.१७.५
४.द.६	कार्यालय अतिथि सत्कार	-	-	२००,०००.००	१०८,७१८।९९	१०८,७१८।९९	-	२००,०००.००	४.१७.५
४.द.७	कार्यालय खाला खर्च समिति उपसमिति बैठक समेत	१८०,०००.००	२४४,९६४।२४	३००,०००.००	२१२,४९८।२२	२१२,४९८।२२	१८०,०००.००	३००,०००.००	-
४.द.८	वैदेशिक अतिथि सत्कार	-	-	१५०,०००.००	-	-	-	१५०,०००.००	४.१७.५.२
४.द.९	दैनिक भ्रमण खर्च	-	-	५०,०००.००	-	-	-	७२,३४२।६३	४.१७.६
४.द.१०	विद्युत, पानी, ग्यास	-	-	६२६,४००.००	४३७,७४८।००	४३७,७४८।००	-	६२६,४००.००	४.१७.७
४.द.११	सवारी साधन इन्धन खर्च	-	-	१,०५६,०००.००	६२१,७४४।०६	६२१,७४४।०६	-	८१६,०००.००	४.१७.८
४.द.१२	लेखापरिक्षण	-	-	-	-	-	-	-	४.१७.९
४.द.१३	आन्तरिक लेखापरिक्षण सफटवेयर	-	-	४०,०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००	-	४०,०००.००	४.१७.९.१
४.द.१४	वार्षिक लेखापरिक्षण	-	-	१००,०००.००	६०,०००.००	६०,०००.००	-	१००,०००.००	२७.९.२
४.द.१५	बीमा खर्च	-	-	२२७,०००.००	१०७,४४९।४३	१०७,४४९।४३	-	१५१,०००.००	४.१७.१०
४.द.१६	कानुनी खर्च	-	-	१००,०००.००	२१०।००	२१०।००	-	१००,०००.००	४.१७.११
४.द.१७	विविध खर्च	-	-	१५०,०००.००	१८७,७०८।९९	१८७,७०८।९९	-	१२०,०००.००	४.१७.१२
४.द.१८	साधारण सभा खर्च	-	३०५,०००.००	७५०,०००.००	९८९,८३३।८६	९८९,८३३।८६	-	६५०,०००.००	४.१७.१३

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित खर्च रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ.व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ.व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
४.८.१९	वार्षिक सदस्यता शुल्क, नविकरण तथा सहभागिता	-	१,९३७,०००.००	१,९३७,०००.००	१,९३७,०००.००	-	१,३६२,०००.००	४.१७.१४
४.९	वैठक संचालन खर्च	-	-	-	-	-	-	४.१८
४.९.१	समिति	-	१,७८८,६००.००	१,७८८,६००.००	१,६२६,५०३.०६	-	२,११५,४००.००	४.१८
४.९.२	उपसमिति	-	४३२,०००.००	४३२,०००.००	२२३,०३५.००	-	५८९,०००.००	४.१९
४.९.३	कर्मचारी वैठक	-	१५,०००.००	१५,०००.००	-	-	१५,०००.००	४.२४
४.१०	गैर संचालन हास खर्च	-	३,०२५,२२३.३२	३,०२५,२२३.३२	२,९२९,६०५.७३	-	२,९७१,७९८.६१	-
५	सहकारी प्रोफाइल प्रकाशन	-	-	-	-	-	-	-
६	व्यवसायिक संघ/संस्थासंगको साभेदारी कार्यक्रम	-	-	-	-	-	-	४.५
६.१	Strategic Leadership Training for Cooperators (2 Days)	८७५,०००.००	-	६००,०००.००	-	७५०,०००.००	६३३,०००.००	४.५.१
७	वाह्य अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम (बैदेशिक तालिम कार्यक्रम)	-	-	-	-	-	-	४.६
७.१	Training and Exposure in IFFCO, India	१,७८२,०००.००	१,५२७,३००.००	१,५१२,०००.००	१,१६४,०२६.००	१,७५०,०००.००	१,५१२,०००.००	४.६.१
७.२	Excellent Farmers Training and Exposure in IFFCO, Allahabad India	३६०,०००.००	-	१२९,०००.००	-	-	-	-
८	Foreign Cooperators Exchange Visit Program	१,१७५,०००.००	५,०१५,७०८.६२	७२०,०००.००	४,२९०,७८५.१८	१,२५०,०००.००	१,६०,०००.००	४.७

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/१०८१ अनुमानित आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक आम्दानी रु.	आ. व. २०८०/१०८१ को वास्तविक खर्च रु.	आ. व. २०८१/१०८२ आम्दानी रु.	आ. व. २०८१/१०८२ खर्च रु.	अनुसूची
९	Participation in the ICA and others International Programs	१५०,०००.००	३३२,१०५।००	-	१५०,०००.००	-	४.८
१०	बचत तथा ऋण सुरक्षण कोष प्रवर्द्धन कार्यक्रम	-	-	-	-	-	४.९
११	सहकारी कर्जा सूचना केन्द्र प्रवर्द्धन कार्यक्रम	-	-	-	-	-	४.१०
१२	मसलन्द तथा पुस्तक बिक्री	४४७,५००.००	२७२,२१०।२१	७५,०००.००	१,९२२,५००.००	३७५,०००.००	४.११
१३	भर्चक्षल स्टुडियो संचालन तथा सहकारी सघ/संस्थाका कार्यक्रम सहजीकरण	७०,०००.००	-	३०,०००.००	३५,०००.००	१५,०००.००	४.१२
१४	नवीकरणीय उर्जा सम्बन्धी कार्यक्रम	५०,०००.००	-	२५,०००.००	५०,०००.००	२५,०००.००	४.१४
१५	दशबर्षिय रणनीतिक योजनाको समिक्षा तथा व्यवसायिक योजना तर्जुमा एवं आबधिक समिक्षा	-	-	८०,०००.००	-	५८०,०००.००	४.१५
१६	क्षमता विकास कार्यक्रम	-	-	-	-	-	२४
१६.१	संचालक समिति लेखासुपरिवेक्षण समिति तथा कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	-	-	४५०,०००.००	-	५००,०००.००	२४
१६.२	कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि तालिम	-	-	३००,०००.००	-	२००,०००.००	२४

क्र.सं.	विवरण	आ.व. २०८०/०८१ अनुमानित आम्दानी रू.	आ. व. २०८०/०८१ को वास्तविक आम्दानी रू.	आ. व. २०८०/०८१ अनुमानित खर्च रू.	आ. व. २०८०/०८१ को वास्तविक खर्च रू.	आ.व. २०८१/०८२ आम्दानी रू.	आ.व. २०८१/०८२ खर्च रू.	अनुसूची
१७	उत्पत्तिको प्रमाणपत्र जारी	-	-	-	-	-	-	-
१८	अन्य कार्यक्रम	-	-	-	-	-	-	-
	कुल जम्मा रू	२८,४८५,००० १००	३१,४८१,८१३ १४४	३७,५०५,५०८ १४१	३५,४८१,८१३ १०३	२३,७००,५०० १००	३४,५२१,८८४ १३६	-

क्र.सं.	विवरण	आ. व. २०८०/०८१ को अनुमानित आम्दानी रू.	आ. व. २०८०/०८१ को वास्तविक आम्दानी रू.	आ. व. २०८०/०८१ को अनुमानित खर्च रू.	आ. व. २०८०/०८१ को वास्तविक खर्च रू.	आ. व. २०८१/०८२ को आम्दानी रू.	आ. व. २०८१/०८२ को खर्च रू.	रणनीतिक स्तम्भ अनुरूप बजेटको मार
क	अनुकुल वातावरण निर्माणमा पहलकदमी	६,२४५,००० १००	२,०२४,९३५ ८६६	४,६८८,००० १००	२,३८८,८१३ ६९९	१५,५२०,००० १००	१०,४६५,००० १००	१५.१०
ख	स्वनिियमन र सुशासन प्रवर्द्धन	१३,७००,००० १००	८,८१६,५९४ १७०	७,३९७,१०० १००	४,०२८,८९१ ४०	१६,१४८,७५० १००	१०,६३१,००० १००	१५.३४
ग	सबल सदस्य संघ	१४,५००,००० १००	३,५०१,७४८ २३३	१४,१४५,००० १००	३,७२२,७८३ ७५५	१४,०००,००० १००	१३,६७०,००० १००	१९.७३
घ	व्यवसायिक तथा आत्मनिर्भर महासंघ	२९,४८५,००० १००	३१,४९१,८१३ १४४	३७,५०५,५०८ १४१	३५,४९१,९१६ ७३३	२३,७७०,५०० १००	३४,५२१,९९४ १३६	४९.८२
	जम्मा रू.	६३,९३०,००० १००	४५,८३३,०८२ १२३	६३,७३५,६०८ १४१	४५,६३३,४०५ १५७	६८,४३८,२५० १००	६८,२८७,८८४ १३६	१००.००
	संचालन बचत			१९४,३९१ ५९९	२०२,६८६ ६६६		१५१,२५५ ६४४	
	जम्मा रू.	८८,२००,००० १००	४६,८३३,०८२ १२३	६३,९३०,००० १००	४६,८३३,०८२ १२३	६८,४३८,२५० १००	६८,४३८,२५० १००	

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालका सदस्य संघहरूको विवरण

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कोशी	ताप्लेजुङ	१	००१००००९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	फुङ्लिङ न.पा.-५, ताप्लेजुङ	०२४-४६०४९३
कोशी	ताप्लेजुङ	२	००१००००१०	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	फुङ्लिङ न.पा.-५, ताप्लेजुङ	
कोशी	पाँचथर	३	००१००००११	जिल्ला सहकारी संघ लि.	फिदिम-१, पाँचथर	०२४-५२०६०८
कोशी	पाँचथर	४	००१००००१२	चिया उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	फालेलुङ-२, पाँचथर	०२४-५२०५१९
कोशी	पाँचथर	५	००१००००१३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	फिदिम-१, पाँचथर	०२४-५२०२८५
कोशी	पाँचथर	६	००१००००१४	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	फिदिम-न.पा.-१, पाँचथर	०२४-५२२७९८
कोशी	इलाम	७	००१००००१५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	इलाम न.पा.-२, इलाम	०२७-५२४८९२
कोशी	इलाम	८	००१००००१६	बचत तथा ऋण जिल्ला सहकारी संघ लि.	इलाम न.पा.-८, धोविधारा, इलाम	०२७-५२१५१४
कोशी	इलाम	९	००१००००१७	चिया उत्पादक सहकारी संघ लि.	इलाम-२, इलाम	०२७-५२१७१४
कोशी	इलाम	१०	००१००००१८	कृषि सहकारी संघ लि.	इलाम-८ धोवीधारा, इलाम	०२७-५२४७७८
कोशी	इलाम	११	००१००००१९	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	इलाम न.पा.- १०, गोदक, नारायणचोक, इलाम	०२७-५२१०५२
कोशी	भ्रुपा	१२	००१००००२०	भ्रुपा जिल्ला सहकारी संघ लि.	भद्रपुर-८, चन्द्रगढी, भ्रुपा	०२३-५४६६८५
कोशी	भ्रुपा	१३	००१००००२१	नेपाल दुग्ध उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	कमल न.पा.-४, भ्रुपा	०२३-५८२३५२
कोशी	भ्रुपा	१४	००१००००२२	जडिबुटी उत्पादक सहकारी संघ लि.	वित्तामोड, भ्रुपा	
कोशी	भ्रुपा	१५	००१००००२३	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वित्तामोड-७, भद्रपुररोड, भ्रुपा	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कोशी	भापा	१६	००१००००२४	तरकारी तथा फलफूल सहकारी संघ लि.	शनि अर्जुन न.पा.-३, भापा	
कोशी	भापा	१७	००१००००२५	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	बिर्तामोड न.पा.-७, भापा	
कोशी	भापा	१८	००१००००२६	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	भद्रपुर न.पा.-५, भापा	०२३-४५५११७
कोशी	भापा	१९	००१००००२७	जिल्ला उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	दमक-९, भापा	
कोशी	भापा	२०	००१००००२८	सुपारी सहकारी संघ लि.	वुधवारे-९, भापा	०२३-५५५४३०
कोशी	मोरङ	२१	००१००००२९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	विराटनगर-९, रोडसेसचोक, मोरङ	०२१-५७६६३५
कोशी	मोरङ	२२	००१००००३०	जिल्ला उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	विराटनगर-५, मोरङ	०२१-५११५७८
कोशी	मोरङ	२३	००१००००३१	जिल्ला दूध उत्पादक सहकारी संघ लि.	सुन्दर हरैचा न.पा.-८, मोरङ	०२१-५४५०४०
कोशी	मोरङ	२४	००१००००३२	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बेलवारी-३, मोरङ	०२१-४३४९५३
कोशी	मोरङ	२५	००१००००३३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	बेलवारी-१, मोरङ	०२१-५४५१९३
कोशी	मोरङ	२६	००१००००३४	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	विराटनगर-९, मोरङ	०२१-४७०८९८
कोशी	मोरङ	२७	००१००००३५	तरकारी तथा फलफूल सहकारी संघ लि.	विराटनगर-९, मोरङ	०२१-५३५९३१
कोशी	सुनसरी	२८	००१००००३६	जिल्ला सहकारी संघ लि.	इटहरी उप.न.पा.-२, सुनसरी	०२५-५६५१४७
कोशी	सुनसरी	२९	००१००००३७	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	इटहरी उप.न.पा.-६, सुनसरी	०२५-५८४५२१
कोशी	सुनसरी	३०	००१००००३८	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	इटहरी उप.न.पा.-६, सुनसरी	
कोशी	सुनसरी	३१	००१००००३९	कृषि सहकारी संघ लि.	इनरूवा-२, सुनसरी	
कोशी	सुनसरी	३२	००१००००४०	सूचना तथा सञ्चार सहकारी संघ लि.	रामधुनी न.पा.-१, सुनसरी	
कोशी	धनकुटा	३३	००१००००४१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	धनकुटा न.पा.-६, धनकुटा	०२६-५२१२७४

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कोशी	धनकुटा	३४	००१००००४२	त्रिया उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	मदनचोक-७, धनकुटा	
कोशी	धनकुटा	३५	००१००००४३	दुग्ध उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	छयर गा.पा.-२, धनकुटा	
कोशी	धनकुटा	३६	००१००००४४	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	धनकुटा-६, सिरान बजार, धनकुटा	०२६-५२१४८७
कोशी	धनकुटा	३७	००१००००४५	कृषि सहकारी संघ लि.	धनकुटा	
कोशी	तेह्रथुम	३८	००१००००४६	जिल्ला सहकारी संघ लि.	म्याग्लुङ, तेह्रथुम	०२६-४६०६३०
कोशी	तेह्रथुम	३९	००१००००४७	त्रिया उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	म्याग्लुङ न.पा.-२, तेह्रथुम	
कोशी	तेह्रथुम	४०	००१००००४८	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	म्याङलुङ न.पा.-१, तेह्रथुम	०२६-४६०७६५
कोशी	तेह्रथुम	४१	००१००००४९	तेह्रथुम जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	छयर गा.पा.-५, तेह्रथुम	
कोशी	तेह्रथुम	४२	००१००००५०	कृषि सहकारी संघ लि.	म्याङलुङ न.पा. - १, तेह्रथुम	
कोशी	तेह्रथुम	४३	००१००००५१	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	म्याङलुङ न.पा.-१०, तेह्रथुम	
कोशी	भोजपुर	४४	००१००००५२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	भोजपुर न.पा.-७, भोजपुर	०२९-४२००३०
कोशी	भोजपुर	४५	००१००००५३	कृषि सहकारी संघ लि.	भोजपुर-७, भोजपुर	०२९-४२०४८८
कोशी	भोजपुर	४६	००१००००५४	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	भोजपुर-७, डाँडाबजार, भोजपुर	०२९-४२०६३२
कोशी	संखुवासभा	४७	००१००००५५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	खाँदवारी, संखुवासभा	०२९-५६०१६१
कोशी	संखुवासभा	४८	००१००००५६	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	खाँदवारी-१, संखुवासभा	०२९-५६१०४९
कोशी	उदयपुर	४९	००१००००५७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	गाईघाट, उदयपुर	०३५-४२१८१६
कोशी	उदयपुर	५०	००१००००५८	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	त्रि.न.पा.-११, गाईघाट, उदयपुर	
कोशी	उदयपुर	५१	००१००००५९	बचत तथा ऋण जिल्ला सहकारी संघ लि.	त्रियुगा न.पा.-११, गाईघाट, उदयपुर	०३५-४२३५८३
कोशी	खोटाङ	५२	००१००००६०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	दिक्तेल न.पा.-१, खोटाङ	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कोशी	सोलुखुम्बु	५३	००१००००६१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सल्लेरी-५, सोलुखुम्बु	०३८-५२०३४१
कोशी	सोलुखुम्बु	५४	००१००००६२	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सोल दुधकुण्ड न.पा.-५, सोलुखुम्बु	
कोशी	सोलुखुम्बु	५५	००१००००६३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	सोल दूधकुण्ड न.पा.-५, सोलुखुम्बु	०३८-५२०३०४
कोशी	ओखलढुङ्गा	५६	००१००००६४	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सिद्धिचरण न.पा. ११, ओखलढुङ्गा	०३७-५२०५४५
मधेश	सप्तरी	५७	००१००००६५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	राजविराज उप.म.न.पा.-३, सप्तरी	०३१-५२३६७३
मधेश	सप्तरी	५८	००१००००६६	कृषि सहकारी संघ लि.	नकटीरायपुर-८, रूपनी बजार, सप्तरी	०३१-४५००७७
मधेश	सप्तरी	५९	००१००००६७	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	अनीसायर, कृष्णाश्रवण-६, महुली, सप्तरी	
मधेश	सप्तरी	६०	००१००००६८	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	कञ्चनरूप न.पा.-७, सप्तरी	०३१-५६०००७
मधेश	सप्तरी	६१	००१००००६९	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सुरुङ्ग न.पा. - ४, सप्तरी	
मधेश	सिराहा	६२	००१००००७०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सिराहा	०३३-५२१०९५
मधेश	सिराहा	६३	००१००००७१	कृषि सहकारी जिल्ला संघ लि.	लहान, सिराहा	०३३-६९०९९३
मधेश	सिराहा	६४	००१००००७२	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	धनगढी-१०, सिराहा	
मधेश	सर्लाही	६५	००१००००७३	जिल्ला सहकारी संघ लि.	मलंगवा, सर्लाही	०४६-५२०३१६
मधेश	सर्लाही	६६	००१००००७४	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	मलंगवा न.पा.-९, वसपार्क, सर्लाही	०४६-५२१६६९
मधेश	सर्लाही	६७	००१००००७५	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	लालबन्दी न.पा.-९, सर्लाही	०४६-६९१०१८
मधेश	सर्लाही	६८	००१००००७६	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	बागमती न.पा.-९, सर्लाही	
मधेश	महोत्तरी	६९	००१००००७७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	जलेश्वर-५, महोत्तरी	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
मधेश	महोत्तरी	७०	००१००००७८	कृषि सहकारी संघ लि.	वर्दीबास, महोत्तरी	०४४-५५०३३९
मधेश	महोत्तरी	७१	००१००००७९	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वर्दीबास न.पा.-१, महोत्तरी	
मधेश	महोत्तरी	७२	००१००००८०	महोत्तरी जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	गौशाला न.पा.-५, महोत्तरी	०४४-५५६०५३
मधेश	महोत्तरी	७३	००१००००८१	जिल्ला मत्स्य सहकारी संघ लि.	जलेश्वर न.पा.-२, महोत्तरी	
मधेश	महोत्तरी	७४	००१००००८२	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	रामगोपालपुर न.पा.-२, महोत्तरी	
मधेश	महोत्तरी	७५	००१००००८३	जिल्ला पर्यटन सहकारी संघ लि.	जलेश्वर-२, महोत्तरी	
मधेश	धनुषा	७६	००१००००८४	जिल्ला सहकारी संघ लि.	ज.उप.म.न.पा-४, धनुषा	
मधेश	धनुषा	७७	००१००००८५	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	ज.उप.म.न.पा-१, धनुषा	०४१-५२७६९९
मधेश	धनुषा	७८	००१००००८६	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	ज.उप.म.न.पा-९, धनुषा	
मधेश	धनुषा	७९	००१००००८७	जिल्ला उखु उत्पादक सहकारी संघ लि.	महेन्द्रनगर न.पा.-५, धनुषा	
मधेश	धनुषा	८०	००१००००८८	जिल्ला मत्स्य सहकारी संघ लि.	ज.उप.म.न.पा-१, धनुषा	०४१-५२५०५४
मधेश	धनुषा	८१	००१००००८९	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	ज.उप.म.न.पा-९, धनुषा	०४१-४०१०६०
मधेश	बारा	८२	००१००००९०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सिमरा, बारा	
मधेश	बारा	८३	००१००००९१	साना किसान कृषि सहकारी संघ लि.	जितपुर सिमरा उम.म.न.पा-१, बारा	
मधेश	बारा	८४	००१००००९२	बारा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	कलैया उप.म.न.पा-१, वारा	०५३-५५१७७८
मधेश	बारा	८५	००१००००९३	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	निजगढ-७, बारा	
मधेश	पर्सा	८६	००१००००९५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	विरगञ्ज म.न.पा.-८, पर्सा	०५१-५२२२७७

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
मधेश	पर्सा	८७	००१००००९६	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	विरगञ्ज, म.न.पा.-१५, पर्सा	०५१-५२०३४६
मधेश	पर्सा	८८	००१००००९७	कृषि सहकारी संघ लि.	सुखुवा प्रसौनी गा.पा.-५, पर्सा	०५१-५२४५८५
मधेश	रौतहट	८९	००१००००९८	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	सखुअवा, धमौरा-४, रौतहट	०५५-६९०२७७
मधेश	रौतहट	९०	००१००००९९	रौतहट उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	गौर न.प.-३, रौतहट	
मधेश	रौतहट	९१	००१०००१००	रौतहट बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	चन्द्रपुर न.पा.-४, रौतहट	०५५-५४०६८३
मधेश	रौतहट	९२	००१०००१०१	रौतहट जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	चन्द्रपुर न.पा.-५, रौतहट	
वागमती	सिन्धुली	९३	००१०००१०२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	०४७-५२०३५९
वागमती	सिन्धुली	९४	००१०००१०३	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	०४७-५४०५६०
वागमती	सिन्धुली	९५	००१०००१०४	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुली	०४७-५२११६७
वागमती	सिन्धुली	९६	००१०००१०५	कृषि सहकारी संघ लि.	कमलामाई न.पा.-५, सिन्धुली	०४७-५२११६६
वागमती	रामेछाप	९७	००१०००१०६	रामेछाप बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	मन्थली न.पा.-१, रामेछाप	०४८-५४०५६०
वागमती	रामेछाप	९८	००१०००१०७	रामेछाप जिल्ला सहकारी संघ लि.	मन्थली न.पा.-१, रामेछाप	०४८-५४०४९४
वागमती	रामेछाप	९९	००१०००१०८	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	मन्थली-१, रामेछाप	
वागमती	रामेछाप	१००	००१०००१०९	जुनार सहकारी संघ लि.	मन्थली-१, रामेछाप	
वागमती	दोलखा	१०१	००१०००११०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	भिमेश्वर न.पा.-६, दोलखा	०४९-५९००१०
वागमती	दोलखा	१०२	००१०००१११	दोलखा जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	भि.न.पा.-३, चरिकोट, दोलखा	०४९-४२१२०९
वागमती	दोलखा	१०३	००१०००११२	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	भि.न.पा.-१ चरिकोट, दोलखा	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	दोलखा	१०४	००१०००११३	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	भि.न.पा.-६, दोलखा	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१०५	००१०००११४	केन्द्रीय दुग्ध सहकारी संघ लि. नेपाल	नयाँबानेश्वर, काठमाण्डौं	०१-४७९७२४२
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१०६	००१०००११५	नेपाल वचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	नयाँबानेश्वर, काठमाण्डौं	०१-४७९१९६३, ४७८०२०१
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१०७	००१०००११६	नेपाल केन्द्रीय उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	शंखमुल, ललितपुर	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१०८	००१०००११७	कृषि बीउ, तरकारी तथा फलफूल केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	का.म.न.पा.-६, चावहिल, काठमाडौं	०१-६२१७८३५, ६२१७८३५
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१०९	००१०००११८	नेपाल कृषि सहकारी केन्द्रीय संघ लि.	सानेपा, ललितपुर	०१-५१५३६६५
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११०	००१०००११९	नेपाल मौरीपालन केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	नयाँबानेश्वर, काठमाडौं	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१११	००१०००१२०	जुनार केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	कमलामाई न.पा.- ९, सिन्धुली	
कोशी	इलाम (केन्द्रीय संघ)	११२	००१०००१२१	केन्द्रीय चिया सहकारी संघ लि.	इलाम न.पा.-९, इलाम	०२७-५२१०३४
मधेश	महोत्तरी (केन्द्रीय संघ)	११३	००१०००१२२	केन्द्रीय उखु उत्पादक सहकारी संघ लि.	वर्दिवास न.पा.-१, महोत्तरी	०१-४४८८७२४
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११४	००१०००१२३	केन्द्रीय कफि सहकारी संघ लि.	पुतलिसडक, काठमाडौं	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११५	००१०००१२४	नेपाल केन्द्रीय स्वास्थ्य सहकारी संघ लि.	का.म.पा १४, स्वयम्भु, काठमाडौं	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११६	००१०००१२५	नेपाल केन्द्रीय जडिवुटी सहकारी संघ लि.	शंखमुल, काठमाडौं	०१-४७९४१२२
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११७	००१०००१२६	नेपाल विद्युत केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	विजुलीबजार, काठमाडौं	०१-४२४२९९३
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११८	००१०००१२७	नेपाल बहुउद्देश्यीय केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	ल.पु.म.न.पा.-१३, कुसुन्ती, ललितपुर	०१-५५४६९२३
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	११९	००१०००१२८	नेपाल सूचना तथा संचार केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	कलंकी-१४, काठमाडौं	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कोशी	भापा (केन्द्रीय संघ)	१२०	००१०००१३०	नेपाल केन्द्रीय सुपारी सहकारी संघ लि.	बुधवारे-१, भापा	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१२१	००१०००१३१	नेपाल पर्यटन केन्द्रीय सहकारी संघ लि.	नयाँवानेश्वर, काठमाडौं	
वागमती	काठमाडौं (केन्द्रीय संघ)	१२२	००१०००१३२	केन्द्रीय पशुपन्छी मत्स्य सहकारी संघ लि. नेपाल	प्रयागमार्ग, नयाँवानेश्वर, काठमाडौं	०१-४६२१८५५
वागमती	काठमाडौं	१२३	००१०००१३३	जिल्ला सहकारी संघ लि.	बिजुलीबजार, काठमाडौं	०१-४७९३१५१
वागमती	काठमाडौं	१२४	००१०००१३४	काठमाडौं जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	चावहिल, पिपलबोट, काठमाडौं	०१-४५८२४५६
वागमती	काठमाडौं	१२५	००१०००१३५	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	वानेश्वर, काठमाडौं	०१-४६०१२२३
वागमती	काठमाडौं	१२६	००१०००१३६	कृषि सहकारी संघ लि.	स्वयम्भु, काठमाडौं	
वागमती	काठमाडौं	१२७	००१०००१३७	स्वास्थ्य सेवा सहकारी संघ लि.	स्वयम्भु, काठमाडौं	०१-४५६८३४०
वागमती	काठमाडौं	१२८	००१०००१३८	काठमाडौं जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	का.म.न.पा.-२९, न्यूरोड, काठमाडौं	०१-५७१३०७७
वागमती	भक्तपुर	१२९	००१०००१३९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सल्लाघारी, भक्तपुर	०१-६६११२२८
वागमती	भक्तपुर	१३०	००१०००१४०	भक्तपुर जिल्ला वचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सूर्यविनायक न.पा.-६, भक्तपुर	
वागमती	भक्तपुर	१३१	००१०००१४१	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	सूर्यविनायक न.पा.-६, भक्तपुर	०१-६६१४५२९
वागमती	भक्तपुर	१३२	००१०००१४२	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	सूर्यविनायक न.पा.-१६, लोकन्थली, भक्तपुर	०१-६६३९३६०
वागमती	भक्तपुर	१३३	००१०००१४३	भक्तपुर जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	सल्लाघारी, भक्तपुर	
वागमती	ललितपुर (बैंक)	१३४	००१०००१४४	राष्ट्रिय सहकारी बैंक लि.	कुपण्डोल, ललितपुर	०१-५१८०१८२, ५१८००८३
वागमती	ललितपुर (प्रदेश संघ)	१३५	००१०००१४५	वागमती प्रदेश सहकारी संघ लि.	ल.पु.म.न.पा-१५, ललितपुर	०११-६६५३६८
वागमती	ललितपुर	१३६	००१०००१४६	जिल्ला सहकारी संघ लि.	ल.पु.म.न.पा-१५, महालक्ष्मीस्थान, ललितपुर	०१-५५२२३८१

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	ललितपुर	१३७	००१०००१४७	ललितपुर जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	लगनखेल-५, ललितपुर	०१-५५५३००१
वागमती	ललितपुर	१३८	००१०००१४८	ललितपुर जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	चापागाँउ, ललितपुर	०१-५२६५१५७
वागमती	ललितपुर	१३९	००१०००१४९	कफी सहकारी संघ लि.	सिलिङ्गे, ललितपुर	०१-५२६५११९
वागमती	ललितपुर	१४०	००१०००१५०	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	गोदावरी न.पा.-१०, टाहाखेल, ललितपुर	०१-५२६५५०२
वागमती	ललितपुर	१४१	००१०००१५१	चिया उत्पादक सहकारी संघ लि.	खुम्लटार-१५, ललितपुर	०१-५५७४६२१
वागमती	ललितपुर	१४२	००१०००१५२	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	महालक्ष्मीस्थान, ललितपुर	०१-५५४५१५९
वागमती	ललितपुर	१४३	००१०००१५३	जडिवुटी सहकारी संघ लि.	ल.पु.उ.म.न.पा-६, ललितपुर	
वागमती	ललितपुर	१४४	००१०००१५४	तरकारी तथा फलफूल सहकारी संघ लि.	महालक्ष्मीस्थान, ललितपुर	०१-५५२२३८१
वागमती	ललितपुर	१४५	००१०००१५५	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	महालक्ष्मीस्थान, ललितपुर	
वागमती	ललितपुर	१४६	००१०००१५६	पर्यटन सहकारी संघ लि.	लगनखेल, ललितपुर	०१-५५३५६९८
वागमती	नुवाकोट	१४७	००१०००१५७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	विदुर न.पा.-२, नुवाकोट	०१०-५६०००९
वागमती	नुवाकोट	१४८	००१०००१५८	कफी सहकारी संघ लि.	विदुर न.पा.४, नुवाकोट	०१०-५६०००९
वागमती	नुवाकोट	१४९	००१०००१५९	नुवाकोट कृषि सहकारी संघ लि.	विदुर न.पा.-४, नुवाकोट	
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक (प्रदेश संघ)	१५०	००१०००१६०	वागमती प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा., काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६५३६८
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५१	००१०००१६१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-७, काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६११२७
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५२	००१०००१६२	काभ्रे जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-५, काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६४५२६
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५३	००१०००१६३	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-१०, पनौती, काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६०६६२

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५४	००१०००१६४	तरकारी उत्पादक सहकारी संघ लि.	धुलिखेल न.पा.-३, काभ्रेपलाञ्चोक	
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५५	००१०००१६५	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-७, काभ्रेपलाञ्चोक	०११-४४१४०६
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५६	००१०००१६६	काभ्रेपलाञ्चोक जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-१०, काभ्रेपलाञ्चोक	०११-६६०९२८
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५७	००१०००१६७	कफि सहकारी संघ लि.	पाँचखाल न.पा.-६, काभ्रेपलाञ्चोक	
वागमती	काभ्रेपलाञ्चोक	१५८	००१०००१६८	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	बनेपा न.पा.-७, काभ्रेपलाञ्चोक	
वागमती	सिन्धुपाल्चोक	१५९	००१०००१६९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	चौतारा गडी न.पा.-७, चौतारा बजार, सिन्धुपाल्चोक	
वागमती	सिन्धुपाल्चोक	१६०	००१०००१७०	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	चौतारा सांगाचोक न.पा.-५ सिन्धुपाल्चोक	
वागमती	सिन्धुपाल्चोक	१६१	००१०००१७१	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	माड्खा, सिन्धुपाल्चोक	
वागमती	सिन्धुपाल्चोक	१६२	००१०००१७२	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	चौतारा, सिन्धुपाल्चोक	
वागमती	सिन्धुपाल्चोक	१६३	००१०००१७३	कफी सहकारी संघ लि.	सिन्धुपाल्चोक	०११-४०००१२
वागमती	रसुवा	१६४	००१०००१७४	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	गोलाडकुण्ड गा.पा.-९, धुन्चे, रसुवा	
वागमती	धादिङ	१६५	००१०००१७५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	धादिङवेशी न.पा.-९, धादिङ	०१०-५२११६१
वागमती	धादिङ	१६६	००१०००१७६	साना किसान कृषि सहकारी संघ लि.	निलकण्ठ न.पा.-३, धादिङ	०१०-५२०४०३
वागमती	धादिङ	१६७	००१०००१७७	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	निलकण्ठ न.पा.-३, धादिङ	०१०-५२१२३१
वागमती	धादिङ	१६८	००१०००१७८	दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	निलकण्ठ न.पा.-३, धादिङ	
वागमती	धादिङ	१६९	००१०००१७९	जिल्ला तरकारी तथा फलफुल उत्पादक सहकारी संघ लि.	निलकण्ठ न.पा.-३, धादिङ	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	धादिङ	१७०	००१०००१८०	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	निलकण्ठ न.पा.-३, धादिङ	
वागमती	चितवन	१७१	००१०००१८१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	०५६-५९५२७०
वागमती	चितवन	१७२	००१०००१८२	कृषि सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	०५६-५२०२७०,
वागमती	चितवन	१७३	००१०००१८३	जिल्ला ताजा तरकारी तथा फलफूल उत्पादक सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	
वागमती	चितवन	१७४	००१०००१८४	चितवन जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	०५६-५९४३५०
वागमती	चितवन	१७५	००१०००१८५	जिल्ला सामाजिक उद्यमी सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	
वागमती	चितवन	१७६	००१०००१८६	चितवन जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१, चितवन	०५६-५३१५३९
वागमती	चितवन	१७७	००१०००१८७	जिल्ला जडिबुटी सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-९, चितवन	
वागमती	चितवन	१७८	००१०००१८८	चितवन जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	भ.म.न.पा.-१०, चितवन	०५६-५९५६०१
वागमती	मकवानपुर	१७९	००१०००१८९	मकवानपुर जिल्ला सहकारी संघ लि.	हेटौडा उ.मा.न.पा.-१, मकवानपुर	०५७-५२०२१४
वागमती	मकवानपुर	१८०	००१०००१९०	मकवानपुर जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	हेटौडा उ.मा.न.पा.-१, मकवानपुर	०५७-५२३६६१
वागमती	मकवानपुर	१८१	००१०००१९१	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	हेटौडा उ.मा.न.पा.-२, मकवानपुर	०५७-५२११७२
वागमती	मकवानपुर	१८२	००१०००१९२	जिल्ला जडिबुटी सहकारी संघ लि.	हेटौडा, मकवानपुर	
वागमती	मकवानपुर	१८३	००१०००१९३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	हेटौडा उ.मा.न.पा.-४, मकवानपुर	०५७-५२४८४७

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	मकवानपुर	१८४	००१०००१९४	मकवानपुर जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	हेटौंडा उ.मा.न.पा.-९, मकवानपुर	०५७-४१२०७५
गण्डकी	नवलपुर	१८५	००१०००१९५	नवलपरासी वचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	कावाशोती न.पा.-२, नवलपुर	०७८-५४११८२
गण्डकी	नवलपुर	१८६	००१०००१९६	जिल्ला सहकारी संघ लि.	कावाशोती न.पा.-२, नवलपुर	०७८-५४११८३
गण्डकी	स्याङ्जा	१८७	००१०००१९७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	पुतलीबजार न.पा.-१, स्याङ्जा	०६३-४२१२५०
गण्डकी	स्याङ्जा	१८८	००१०००१९८	कृषि सहकारी संघ लि.	पुतलीबजार न.पा.-१, स्याङ्जा	०६३-४४००७६
गण्डकी	स्याङ्जा	१८९	००१०००२००	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	पुतलीबजार न.पा.-१, अभियानपथ, स्याङ्जा	०६३-४२५२९६
गण्डकी	स्याङ्जा	१९०	००१०००२०२	तरकारी तथा फलफुल सहकारी संघ लि.	पुतलीबजार न.पा.-१, स्याङ्जा	
गण्डकी	कास्की	१९१	००१०००२०३	जिल्ला सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-७, कास्की	०६१-४५३०७९
गण्डकी	कास्की	१९२	००१०००२०४	कास्की बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-८, कास्की	०६१-५३२०१६
गण्डकी	कास्की	१९३	००१०००२०५	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-९, कास्की	०६१-४६१४८०
गण्डकी	कास्की	१९४	००१०००२०६	कृषि सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-७, कास्की	
गण्डकी	कास्की	१९५	००१०००२०७	सप्तगण्डकी दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-७, कास्की	०६१-४६३०७९
गण्डकी	कास्की	१९६	००१०००२०८	जिल्ला कफी सहकारी संघ लि.	पोखरा म.न.पा.-३१, कास्की	
गण्डकी	तनहुँ	१९७	००१०००२०९	तनहुँ जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	व्यास न.पा.-२, तनहुँ	०६५-५९०५७५
गण्डकी	तनहुँ	१९८	००१०००२१०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	व्यास न.पा.-२, तनहुँ	०६५-५६१५६८
गण्डकी	तनहुँ	१९९	००१०००२११	तनहुँ वचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	व्यास न.पा.-२, तनहुँ	०६५-५६४९७०
गण्डकी	तनहुँ	२००	००१०००२१२	तनहुँ कृषि सहकारी संघ लि.	व्यास न.पा.-२, तनहुँ	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
गण्डकी	लम्जुङ	२०१	००१०००२१४	जिल्ला सहकारी संघ लि.	वेशीशहर-८, शेरा, लमजुङ	
गण्डकी	लम्जुङ	२०२	००१०००२१५	लमजुङ जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बेसीशहर-८, शेरा, लमजुङ	
गण्डकी	लम्जुङ	२०३	००१०००२१६	कफी उत्पादक कृषि सहकारी संघ लि.	वेशीशहर-१, लम्जुङ	
गण्डकी	गोरखा	२०४	००१०००२१७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	गोरखा न.पा.-६, गोरखा	०६४-४२०४६८
गण्डकी	गोरखा	२०५	००१०००२१८	गोरखा दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	गोरखा न.पा.-३, गोरखा	०६४-४६२१८५५
गण्डकी	गोरखा	२०६	००१०००२१९	जिल्ला उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	गोरखा न.पा.-१०, छेपेटार, गोरखा	०६४-४२१४९२
गण्डकी	गोरखा	२०७	००१०००२२०	कफी उत्पादक कृषि सहकारी संघ लि.	गोरखा न.पा.-४, गोरखा	
गण्डकी	पर्वत	२०८	००१०००२२१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	कुश्मा न.पा. ६, पर्वत	०६७-४२११८२
गण्डकी	पर्वत	२०९	००१०००२२२	बचत तथा ऋण जिल्ला सहकारी संघ लि.	कुश्मा न.पा. ६, पर्वत	
गण्डकी	पर्वत	२१०	००१०००२२३	जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	कुश्मा न.पा. ६, पर्वत	
गण्डकी	पर्वत	२११	००१०००२२४	जिल्ला कफी सहकारी संघ लि.	कुश्मा न.पा. ६, पर्वत	
गण्डकी	वाग्लुङ	२१२	००१०००२२५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-२, वाग्लुङ	
गण्डकी	वाग्लुङ	२१३	००१०००२२६	वाग्लुङ दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-२, वाग्लुङ	०६८-५२००६१
गण्डकी	वाग्लुङ	२१४	००१०००२२७	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-२, वाग्लुङ	
गण्डकी	वाग्लुङ	२१५	००१०००२२८	कृषि सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-३, वाग्लुङ	
गण्डकी	वाग्लुङ	२१६	००१०००२२९	वाग्लुङ जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-३, वाग्लुङ	०६८-५२१७७९
गण्डकी	वाग्लुङ	२१७	००१०००२३०	वाग्लुङ तरकारी उत्पादक सहकारी संघ लि.	वाग्लुङ न.पा.-३, वाग्लुङ	०६८-५२०१४६

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
गण्डकी	वाग्लुङ	२१८	००१०००२३१	सूचना तथा सञ्चार सहकारी संघ लि.	बाग्लुङ न.पा.-३, वाग्लुङ	०६८-५२२१३८
गण्डकी	वाग्लुङ	२१९	००१०००२३२	जिल्ला स्वास्थ्य सहकारी संघ लि.	बाग्लुङ न.पा.-३, वाग्लुङ	०६८-५२१७७९
गण्डकी	म्याग्दी	२२०	००१०००२३३	जिल्ला सहकारी संघ लि.	बेनी. न.पा. ७, म्याग्दी	०६९-५२११००
गण्डकी	म्याग्दी	२२१	००१०००२३४	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	धवलागिरी गा.पा.-५, म्याग्दी	०६९-५२०४०५
गण्डकी	म्याग्दी	२२२	००१०००२३५	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बेनी. न.पा. ७, म्याग्दी	०६९-५२०५०२
गण्डकी	म्याग्दी	२२३	००१०००२३६	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि. म्याग्दी	बेनी. न.पा. ८, म्याग्दी	
लुम्बिनी	कपिलवस्तु	२२४	००१०००२३७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	कपिलवस्तु न.पा.-१, कपिलवस्तु	
लुम्बिनी	कपिलवस्तु	२२५	००१०००२३८	कपिलवस्तु बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वाणगंगा न.पा.-१, कपिलवस्तु	
लुम्बिनी	परासी	२२६	००१०००२३९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	रामग्राम न.पा.-१, परासी	०७८-५२०१३१
लुम्बिनी	परासी	२२७	००१०००२४०	कृषि सहकारी संघ लि.	वर्दघाट न.पा.-७, परासी	०७८-४११०३१
लुम्बिनी	परासी	२२८	००१०००२४१	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	वर्दघाट न.पा.-४, परासी	
लुम्बिनी	रूपन्देही	२२९	००१०००२४२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	वुटवल उप.म.न.पा.-६, रूपन्देही	०७१-५४६७६६
लुम्बिनी	रूपन्देही	२३०	००१०००२४३	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वुटवल उप.म.न.पा.-६, रूपन्देही	०७१-५३०२८२
लुम्बिनी	रूपन्देही	२३१	००१०००२४४	कृषि सहकारी संघ लि.	ति.न.पा.-२, मंगलापुर, रूपन्देही	०७१-५६२७०५
लुम्बिनी	रूपन्देही	२३२	००१०००२४५	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	वुटवल उ.म.न.पा.-९, रूपन्देही	
लुम्बिनी	रूपन्देही	२३३	००१०००२४६	सामाजिक उद्यमी जिल्ला सहकारी संघ लि.	वुटवल उ.म.न.पा.-९, रूपन्देही	०७१-५४७८१९

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
लुम्बिनी	पाल्पा	२३४	००१०००२४७	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	तानसेन न.पा.४, पाल्पा	०७५-५२०२९७
लुम्बिनी	पाल्पा	२३५	००१०००२४८	दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	तानसेन, पाल्पा	०७५-६९००६२
लुम्बिनी	पाल्पा	२३६	००१०००२४९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	तानसेन न.पा.-४, पाल्पा	०७५-५२०२९७
लुम्बिनी	पाल्पा	२३७	००१०००२५०	अदुवा उत्पादक सहकारी संघ लि.	तानसेन, पाल्पा	
लुम्बिनी	गुल्मी	२३८	००१०००२५१	जिल्ला सहकारी संघ लि.	रेसुङ्गा न.पा.-८, खानीगाउँ, गुल्मी	०७९-५२०३२०
लुम्बिनी	गुल्मी	२३९	००१०००२५२	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	रेसुङ्गा न.पा.-१, गुल्मी	०७९-५२०५३४
लुम्बिनी	गुल्मी	२४०	००१०००२५४	कृषि सहकारी संघ लि.	तम्घास, गुल्मी	
लुम्बिनी	अर्घाखाँची	२४१	००१०००२५५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सन्धिखर्क न.पा.-२, अर्घाखाँची	०७७-४२०४७८
लुम्बिनी	अर्घाखाँची	२४२	००१०००२५६	कृषि सहकारी संघ लि.	सन्धिखर्क न.पा.-१, अर्घाखाँची	०७७-४२०५६६
लुम्बिनी	अर्घाखाँची	२४३	००१०००२५७	अर्घाखाँची जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सन्धिखर्क न.पा.- २, अर्घाखाँची	०७७-४२०४७८
लुम्बिनी	दाङ	२४४	००१०००२५८	जिल्ला सहकारी संघ लि.	घोराही उप.न.पा.-१५, दाङ	०८२-५६०१६८
लुम्बिनी	दाङ	२४५	००१०००२५९	कृषि सहकारी संघ लि.	घोराही उप.न.पा.-१५, दाङ	
लुम्बिनी	दाङ	२४६	००१०००२६०	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	घोराही उप.न.पा.-१५, दाङ	०८२-५६०१६८
लुम्बिनी	दाङ	२४७	००१०००२६२	दाङ जिल्ला बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	घोराही उप.न.पा.-१५, दाङ	
लुम्बिनी	प्युठान	२४८	००१०००२६३	बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	प्युठान न.पा.-४, प्युठान	०८६-४६०४६९
लुम्बिनी	प्युठान	२४९	००१०००२६४	जिल्ला सहकारी संघ लि.	प्युठान न.पा.-४, प्युठान	०८६-४६०३७५
लुम्बिनी	प्युठान	२५०	००१०००२६५	उपभोक्ता सहकारी संघ लि.	विजुवार-६, प्युठान	
लुम्बिनी	प्युठान	२५१	००१०००२६६	कृषि सहकारी संघ लि.	प्युठान न.पा.-८, प्युठान	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
लुम्बिनी	रोल्पा	२५२	००१०००२६७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	लिवाङ न.पा.-४, रोल्पा	०८६-४४०१४३
लुम्बिनी	रोल्पा	२५३	००१०००२६८	कृषि सहकारी संघ लि.	लिवाङ न.पा.-४, रोल्पा	०८६-४४००५७
लुम्बिनी	रोल्पा	२५४	००१०००२६९	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	लिवाङ न.पा.-४, रोल्पा	०८६-४४०३४६
लुम्बिनी	बाँके	२५५	००१०००२७०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	नेपालगञ्ज उप.म.न.पा.१३, बाँके	०८१-५३४९२०
लुम्बिनी	बाँके	२५६	००१०००२७१	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	नेपालगञ्ज उप.म.न.पा.२, बाँके	
लुम्बिनी	बाँके	२५७	००१०००२७२	जिल्ला कृषि जिल्ला सहकारी संघ लि.	नेपालगञ्ज उप.म.न.पा.१३, बाँके	०८१-५३१२३३
लुम्बिनी	बाँके	२५८	००१०००२७३	बहुउद्देश्यीय जिल्ला सहकारी संघ लि.	नेपालगञ्ज उप.म.न.पा.२, बाँके	०८१-५२३२४४
लुम्बिनी	बाँके	२५९	००१०००२७४	भेरी दुग्ध उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	कोहलपुर न.पा.-११, बाँके	०८१-५४१४२०
लुम्बिनी	वर्दिया	२६०	००१०००२७५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	गुलरिया न.पा.-६, वर्दिया	०८४-४२०८५२
लुम्बिनी	वर्दिया	२६१	००१०००२७६	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	गुलरिया, वर्दिया	०८४-४२०७१९
लुम्बिनी	वर्दिया	२६२	००१०००२७७	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ लि.	गुलरिया न.पा.-६, वर्दिया	०८४-६९१२३२
लुम्बिनी	वर्दिया	२६३	००१०००२७८	कृषि सहकारी संघ लि.	गुलरिया न.पा.-६, वर्दिया	०८४-४२०८५२
लुम्बिनी	वर्दिया	२६४	००१०००२७९	बहुउद्देश्यीय जिल्ला सहकारी संघ लि.	गुलरिया न.पा.-७, वर्दिया	०८४-४२००९६
कर्णाली	पश्चिम रूकुम	२६५	००१०००२८०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	मुसिकोट न.पा.-१, पश्चिम रूकुम	
कर्णाली	पश्चिम रूकुम	२६६	००१०००२८१	बीउ उत्पादक सहकारी संघ लि.	मुसिकोट न.पा.-४, पश्चिम रूकुम	
कर्णाली	सल्यान	२६७	००१०००२८२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	शारदा न.पा.-२, सल्यान	०८८-५२००१५
कर्णाली	सल्यान	२६८	००१०००२८३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	शारदा न.पा.-१, सल्यान	

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
कर्णाली	सल्यान	२६९	००१०००२८४	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	शारदा न.पा.-२, सल्यान	
कर्णाली	सुर्खेत	२७०	००१०००२८५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	विरेन्द्रनगर न.पा.-६, सुर्खेत	०८३-५२५६०५
कर्णाली	सुर्खेत	२७१	००१०००२८६	जिल्ला दुग्ध उत्पादक सहकारी संघ	छिन्चु, सुर्खेत	
कर्णाली	सुर्खेत	२७२	००१०००२८७	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	विरेन्द्रनगर न.पा.-४, सुर्खेत	
कर्णाली	सुर्खेत	२७३	००१०००२८८	कृषि सहकारी संघ लि.	विरेन्द्रनगर न.पा.-६, सुर्खेत	०८३-५२५२७३
कर्णाली	सुर्खेत	२७४	००१०००२८९	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	विरेन्द्रनगर न.पा.-१, सुर्खेत	
कर्णाली	जाजरकोट	२७५	००१०००२९०	जिल्ला सहकारी संघ लि.	खलंगा-४, जाजरकोट	०८९-४३००५९
कर्णाली	जाजरकोट	२७६	००१०००२९१	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	खलंगा-३, जाजरकोट	०८८-६९०४५०
कर्णाली	दैलेख	२७७	००१०००२९२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	नारायण न.पा.-१, दैलेख	०८९-४२०३६०
कर्णाली	दैलेख	२७८	००१०००२९३	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	नारायण न.पा.-१, दैलेख	०८९-४२००९९
कर्णाली	हुम्ला	२७९	००१०००२९४	हुम्ला जिल्ला सहकारी संघ लि.	सिमिकोट गा.पा.-५, हुम्ला	०८७-६८००२०
कर्णाली	जुम्ला	२८०	००१०००२९५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	चन्दन न.पा.-५, जुम्ला	०८७-२००२९
कर्णाली	कालिकोट	२८१	००१०००२९६	जिल्ला सहकारी संघ लि.	खाँडचक्र न.पा.-१, कालीकोट	
कर्णाली	कालिकोट	२८२	००१०००२९७	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	खाँडचक्र न.पा.-१, कालीकोट	
सुदूरपश्चिम	कैलाली	२८३	००१०००२९८	जिल्ला सहकारी संघ लि.	धनगढी उप.म.न.पा.-१, कैलाली	०९१-५२६१४०
सुदूरपश्चिम	कैलाली	२८४	००१०००२९९	ग्रामीण विद्युत सहकारी संघ लि.	लम्की चुवा न.पा.-४, कैलाली	०९१-५६०९३४

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
सूदुरपश्चिम	कैलाली	२८५	००१०००३००	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	धनगढी उप.म.न.पा-१, कैलाली	०९१-४०००२४
सूदुरपश्चिम	कैलाली	२८६	००१०००३०१	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	गेटा गा.पा.-१, कैलाली	
सूदुरपश्चिम	डोटी	२८७	००१०००३०२	जिल्ला सहकारी संघ लि.	सिलगढी, डोटी	०९४-४२०२०४
सूदुरपश्चिम	डोटी	२८८	००१०००३०३	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	दि.शि.न.पा.-१, सिलगढी, डोटी	०९४-४२०१३४
सूदुरपश्चिम	अछाम	२८९	००१०००३०४	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	मंगलसेन न.पा.-६, अछाम	०९७-६२०२१३
सूदुरपश्चिम	अछाम	२९०	००१०००३०५	जिल्ला सहकारी संघ लि.	मंगलसेन न.पा.-५, अछाम	०९७-६२०२१३
सूदुरपश्चिम	बाजुरा	२९१	००१०००३०६	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	बडीमालीका न.पा.-८, बाजुरा	०९७-५४११४७
सूदुरपश्चिम	बाजुरा	२९२	००१०००३०७	जिल्ला सहकारी संघ लि.	बडीमालीका न.पा.-८, बाजुरा	
सूदुरपश्चिम	बाजुरा	२९३	००१०००३०८	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	बडीमालीका न.पा.-८, बाजुरा	
सूदुरपश्चिम	बझाङ	२९४	००१०००३०९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	जयपृथ्वी न.पा.-१०, बझाङ	
सूदुरपश्चिम	बझाङ	२९५	००१०००३१०	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	जयपृथ्वी न.पा.-४, बझाङ	०९२-४२१३४१
सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	२९६	००१०००३११	जिल्ला सहकारी संघ लि.	भीमदत्त न.पा.-१८, कञ्चनपुर	०९९-५२०७००
सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	२९७	००१०००३१२	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	भीमदत्त न.पा.-१८, कञ्चनपुर	०९९-५२४७००
सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	२९८	००१०००३१३	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	भीमदत्त न.पा.-१८, कञ्चनपुर	०९९-५२०७००
सूदुरपश्चिम	कञ्चनपुर	२९९	००१०००३१५	कञ्चनपुर बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	भीमदत्त न.पा.-१८, कञ्चनपुर	०९९-५२१६७१
सूदुरपश्चिम	डडेलधुरा	३००	००१०००३१७	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	अमरगढी न.पा.-५, डडेलधुरा	०९६-४२०६६७
सूदुरपश्चिम	वैतडी	३०१	००१०००३१८	वैतडी बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	दशरथचन्द्र न.पा.-१, वैतडी	०९५-५२०२५८

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
सुदूरपश्चिम	दार्चुला	३०२	००१०००३१९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	महाकाली न.पा.-४, दार्चुला	०९३-४२०४८७
सुदूरपश्चिम	दार्चुला	३०३	००१०००३२०	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	खलङ्गा-४, दार्चुला	
लुम्बिनी	परासी	३०४	००१०००३२३	जिल्ला बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	सुनवल-४, नवलपर ासी (ब.सु.प)	
लुम्बिनी	रूपन्देही	३०५	००१०००३२७	बहुउद्देश्यीय सहकारी संघ लि.	वुटवल उ.म.न.पा.-८, रूपन्देही	
लुम्बिनी	रूपन्देही (प्रदेश संघ)	३०६	००१०००३२८	प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि.	बुटवल-६, रूपन्देही, लुम्बिनी प्रदेश	
कोशी	मोरङ (प्रदेश संघ)	३०७	००१०००३२९	प्रदेश नं १ प्रदेश सहकारी संघ लि.	विराटनगर, मोरङ	०२१-४७०८९८
सुदूरपश्चिम	कैलाली (प्रदेश संघ)	३०८	००१०००३३०	प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि.	गोदावरी न.पा.-२, अत्तरिया, कैलाली	
लुम्बिनी	रूपन्देही (प्रदेश संघ)	३०९	००१०००३३१	प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	वुटवल-६, मैत्रिपथ, रूपन्देही,	०७१-५३३६३८
सुदूरपश्चिम	कैलाली (प्रदेश संघ)	३१०	००१०००३३२	प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	धनगढी, कैलाली	
लुम्बिनी	दाङ (प्रदेश संघ)	३११	००१०००३३३	प्रदेश सहकारी संघ लि.	राप्ती उपत्यका देउखुरी, दाङ	
कोशी	मोरङ (प्रदेश संघ)	३१२	००१०००३३४	प्रदेश बचत तथा ऋण सहकारी संघ लि.	विराटनगर महानगरपालिका-३, मोरङ	
कोशी	मोरङ (प्रदेश संघ)	३१३	००१०००३३५	प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि.	बेलबारी, मोरङ	
गण्डकी	नवलपुर (प्रदेश संघ)	३१४	००१०००३३७	जिल्ला कृषि सहकारी संघ लि.	कावासोती १६, डण्डा, नवलपरासी (ब.सु.प.), नवलपुर	
कोशी	सुनसरी	३१५	००१०००३३८	दुग्ध उत्पादक जिल्ला सहकारी संघ लि.	इटहरी, सुनसरी	
सुदूरपश्चिम	वैतडी	३१६	००१०००३३९	जिल्ला सहकारी संघ लि.	दशरथचन्द्र न.पा.- ४, वैतडी	
गण्डकी	नवलपुर	३१७	००१०००३४०	जिल्ला सामाजिक उद्यमी सहकारी संघ लि.	कावासोती ८, नवलपर ासी (ब.सु.प.), नवलपुर	
वागमती	ललितपुर	३१८	००१०००३४१	वागमती प्रदेश कृषि सहकारी संघ लि.	सानेपा, ललितपुर	

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालका सहयोगी सदस्य संस्थाहरू

प्रदेश	जिल्ला	क्र.सं.	सदस्यता नं.	संघको नाम	ठेगाना	फोन नं
वागमती	काठमाडौं	१	००१०००००१	जनस्वास्थ्य सरोकार सहकारी संस्था लि.	प्रदर्शनीमार्ग, काठमाडौं	०१-४२२२०१५
वागमती	काठमाडौं	२	००१०००००२	स्तुपा स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था लि.	बौद्ध, पिपलवोट, काठमाडौं	०१-४९१७५५८
वागमती	ललितपुर	३	००१०००००३	वीन बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	पूल्चोक-३, ललितपुर	०१-५५४४९८१
वागमती	ललितपुर	४	००१०००००४	साभा प्रकाशन सहकारी संस्था लि.	पूल्चोक, ललितपुर	०१-५५२९११८
वागमती	काठमाडौं	५	००१०००००५	साभा सेवा (सहकारी संस्था) लि.	कुलेश्वर, काठमाडौं	०१-४२७७१८०
सुदूरपश्चिम	कैलाली	६	००१०००००६	नवजीवन सहकारी संस्था लि.	धनगढी, कैलाली	०९१-५२३६५३
कोशी	भापा	७	००१०००००७	स्वर्णलक्ष्मी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	दमक न.पा. १३, भापा	०२३-५८५३७५, ५८१२२९
कोशी	भापा	८	००१०००००८	पूर्व नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	कमल-२, तोपगाछी, भापा	०२३-४७५१३०
कोशी	भापा	९	००१०००३२१	सहारा नेपाल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	वितर्माड न.पा.-२, चारपाने, भापा	०२३-५४१९९८, ५४३७१८
कोशी	भापा	१०	००१०००३२२	मेची बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	दमक-६, भापा	०२३-५७०७३३
कर्णाली	सुर्खेत	११	००१०००३२४	वीरेन्द्रनगर बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	वीरेन्द्रनगर ६, गणेश चोक, सुर्खेत	०८३-५२२३१७, ५२३३१७
कोशी	भापा	१२	००१०००३२५	नवोदय बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	कमल गा.पा.३, केर्खा भापा	
कोशी	भापा	१३	००१०००३४३	नेपाल बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	मेचीनगर-६, भापा	०२३-५६७८४७

सहकारी अभियानको मिजन २०३०

परिकल्पना

सन्तुष्ट सदस्य, समृद्ध सहकारी
Prosperous Cooperatives, Satisfied Members

मिजन, २०३० को गन्तव्य

१

सहकारीको विशिष्ट पहिचान
स्थापित

२

सदस्यकेन्द्रित स्वनियमन र
सुसासनको अभ्यासमार्फत वस्तु
तथा सेवा प्रवाह

३

सुदृढ सहकारी सञ्जाल

४

सहकारीमा अनिवार्य विद्युतीय
वित्तीय सेवा तथा इकमर्स व्यवसाय

५

एकीकरणमार्फत समस्यामा संकुचन
(१० हजार सहकारी)

६

अनुकूल कानून, १ हजार भन्दा बढी
सहकारी उद्योग संचालन

७

२ हजारभन्दा बढी दक्ष जनशक्ति
उत्पादन, व्यवसायिक कार्यकुशलता
न्यूनतम शर्त

परिमाणात्मक लक्ष्यहरू

क्र.सं.	रणनीतिक लक्ष्य		सन् २०२२ को अवस्था	सन् २०२६ को लक्ष्य	सन् २०३० को लक्ष्य
१.	सहकारी संस्थाको संख्या		३०८७९	२०,०००	१०,००० (आधा साकोस)
२.	संघहरूको संख्या		३५७	१०५	९१
३.	सहकारीमा आवद्ध सदस्य संख्या		७३ लाख	७० लाख	१ करोड
४.	संचालक समितिको संख्या		३०८७९०	३,२०,०००	१६०,०००
५.	नीति निर्माणमा महिलाको सहभागिता		४० प्रतिशत	४५ प्रतिशत	५० प्रतिशत
६.	प्रमुख कार्यकारी अधिकृतमा महिला		—	२५ प्रतिशत	३३ प्रतिशत
७.	शेयर पूँजी		९४ अर्व	१.७५ खर्व	५ खर्व
८.	बचत		४७७ अर्व	६५० अर्व	१७०० अर्व
९.	लगानी		४२६ अर्व	५२५ अर्व	१२०० अर्व
१०.	सहकारी लघु उद्योग		४५० वटा	७०० वटा	१ हजार वटा
११.	सहकारी मझौला उद्योग		२० वटा	५० वटा	१०० वटा
१२.	कोप मार्ट			१०० वटा	२५० वटा

क्र.सं.	रणनीतिक लक्ष्य		सन् २०२२ को अवस्था	सन् २०२६ को लक्ष्य	सन् २०३० को लक्ष्य
१३	कोप आवास		१ वटा (मेची)	५ वटा	५० वटा
१४	कोप स्वास्थ्य क्लिनिक		१० वटा	५० वटा	१०० वटा
१५	कोप पेट्रोल पम्प, चार्जिंग स्टेशन		६ वटा	१० वटा	३० वटा
१६	कोप होमस्टे		५ वटा	७५ वटा	२०० वटा
१७	कोप जेष्ठ नागरिक स्याहार केन्द्र		-	१० वटा	५० वटा
१८	ठूला सहकारी कृषि फर्म		२ वटा	१०	२५
१९	साना सामूहिक कृषि फर्म		१० वटा	७५	१५०
२०	विशिष्टीकृत सहकारी संघ (जलविद्युत, कलेज, आवास, अस्पताल, उपभोक्ता)		७ वटा	१५ वटा	२५ वटा
२१	कोप स्कुल		१० वटा	५० वटा	१०० वटा
२२	दिगो विकास लक्ष्यको सूचकहरूमा मापनयोग्य योगदान		१ वटा	५० प्रतिशत	७५ प्रतिशत
२३	वित्तीय क्षेत्रमा योगदान		१३ प्रतिशत	२२ प्रतिशत	३३ प्रतिशत
२४	कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा योगदान		५ प्रतिशत	८ प्रतिशत	१५ प्रतिशत

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपाल

कर्मचारी परिवार

श्री चित्रा कुमारी थाम्सुहाङ्ग सुब्बा
महाप्रबन्धक

श्री बाबुल खनाल
नायव महाप्रबन्धक

श्री सुरेश थापा
नायव महाप्रबन्धक

श्री गोपीकृष्ण भण्डारी
वरिष्ठ अधिकृत

श्री तेजप्रसाद गौतम
वरिष्ठ अधिकृत

श्री रामसुदन तिमिल्सिना
संचार अधिकृत

श्री ऋषिकेश लामिछाने
प्रशासनिक अधिकृत

श्री अमित अधिकारी
कार्यक्रम अधिकृत

श्री अच्युतम थापा
अनुगमन अधिकृत

श्री देवीमाया बाँस्कोटा
तालिम अधिकृत

श्री हरिप्रसाद लामिछाने
सिनियर लाईबेरियन

श्री पावती सञ्जेल
सिनियर अनुगमन सहायक

श्री केदार बाँस्कोटा
सह-सम्पादक

श्री निलम चापागाईं
रिसेप्सनिष्ट

श्री ध्रुव रिजाल
बजार सहायक

श्री मोहन गिरी
सिनियर सवारी चालक

श्री राजाराम श्रेष्ठ
जूनियर सवारी चालक

श्री लालमान लामा
सेकुरिटी गाई

श्री आदिमाया घलान
जूनियर कार्यालय सहयोगी

श्री मिरा छवाले
जूनियर कार्यालय सहयोगी

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालद्वारा २०८१ आषाढ ७ देखि ९ गतेसम्म आयोजित प्रथम सहकारी रोजगार मेलाका प्रमुख अतिथि लगायत अन्य विभिन्न अतिथि महानुभावहरू सहित महासंघका पदाधिकारीज्यूहरू ।

Organizer:

Co-organizers:

Supporters:

Digital Partner:

Media Coordinator:

Coop
Job Fair 2081
Job Placement | Career Counseling | Networking

राष्ट्रिय सहकारी महासंघ लि. नेपालको ३१ औं साधारण सभाद्वारा निर्वाचित संचालक समिति तथा लेखा सुपरिवेक्षण समितिका पदाधिकारी एवं सदस्यज्यूहरू

International Year of Cooperatives 2025

International Year of Cooperatives

Cooperatives Build a Better World